

LIIKAA TYÖN PALOA

CRUX

2 | MAALIS–HUHTIKUU 2010

Akavan kirkolliset ammattiliitot AKI R.Y.

HENGESSÄ JA HENGISSÄ

- Kanttorit kirkkomusiikin tutkijoina
- Kanttori lähiesimiehenä
- Kirkkomuskari

KIRKKO SAI TYÖELÄMÄN LAATUA JA HYVINVOINTIA EDISTÄVÄN SOPIMUKSEN

MIKAEL HELENELUND
AKIN PUHEENJOHTAJA
mikael.helenelund@evl.fi

Kirkon uusi kolmivuotinen virka- ja työehtosopimus on astunut voimaan. Vallitsevassa taloudellisessa tilanteessa sopimuskauden ensimmäiselle vuodelle sovittujen palkantarkistusten tasoa on pidettävä tyydyttävänä. AKille merkittävä asia on vaativuusryhmään 602 lokakuussa tuleva pieni lisäkorotus. Sen myötä myös vaativuusryhmän 601 palkkahaarukka kasvaa. Kun tässä vaativuusryhmässä tilastojen mukaan on jo ennestään muita vaativuusryhmiä suurempi palkkahajonta, voidaan olettaa, että uusi palkankorotusvarakin tulee seurakunnissa käyttöön.

Kirkon palkkausjärjestelmään ja sen soveltamisohjeisiin saatiin sopimuksessa useita hyviä täydennyksiä ja täsmennyksiä. Niistä merkittävimmät koskevat harkinnanvaraista henkilökohtaista palkanosaa. Uudet täsmennetyt soveltamisohjeet edistävät toivottavasti palkanosan käyttöönottoa seurakunnissa. Sopijaosapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että harkinnanvarainen palkanosa on olennainen osa kirkon palkkausjärjestelmää. Oikein käytettynä se edistää työn laatua, tavoitteellisuutta ja tuloksellisuutta.

Sopimuksen suurimmat uutuudet liittyvät kuitenkin työhyvinvointiin ja työelämän laatuun. Kirkon työyhteisöjä kohtaavien lukuisten haasteiden edessä sopijaosapuolet ovat sitoutuneet työhyvinvointiyhteistyöhön. Tavoitteena on seurata ja kehittää toimia, jotka edistävät tuloksellisuutta tuottavaa toimintaa, työelämän laatua ja henkilöstön hyvinvointia.

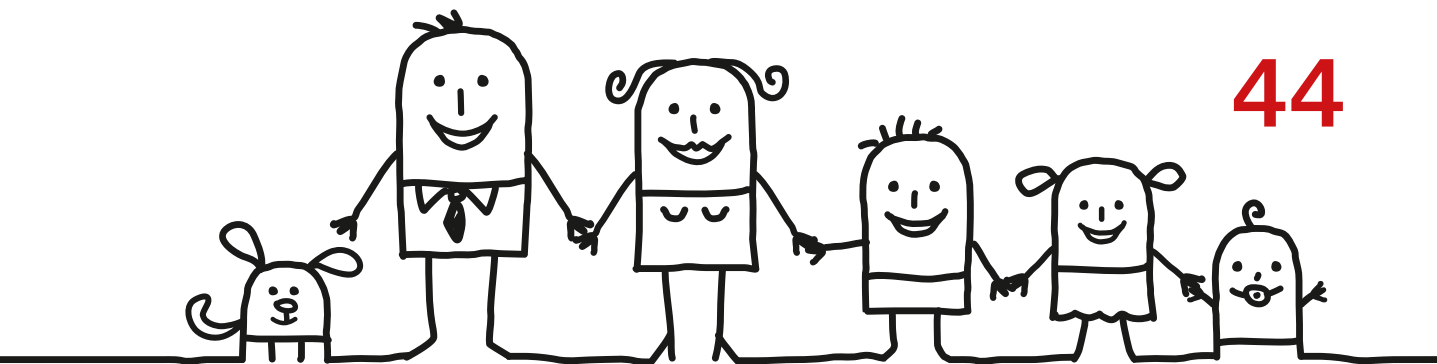
Tärkeimmät sopimuskokonaisuuteen sisältyvät sopimukset näiden tavoitteiden edistämiseksi ovat työaika-pankkisopimus ja yhteistoimintasopimus. Työaikapan-

kin tarkoituksena on edistää seurakuntatyön tuloksellisuutta ja työntekijöiden yksilöllisten tarpeiden huomiointa. Yhteistoimintasopimukseen on saatu huomattavia parannuksia verrattuna aikaisempaan yleisopimukseen yhteistoiminnasta seurakunnissa. Työympäristötoimikunnista tulee yhteistoimintatoimikuntia, joiden vastuualue on laajempi ja joiden perustamiselle riittää pienempi määrä työntekijöitä kuin tähän asti. Uusia yhteistoiminnan piiriin luettavia asioita ovat mm. ulkopuolisen työvoiman käyttö ja seurakuntaliitosten vaatima toiminnan uudelleen järjestäminen. Sopimuksessa määritellään myös ensimmäistä kertaa selkeät ehdot osa-aikaistamista, lomauttamista tai irtisanomista koskevalle yhteistoimintamenettelylle. Työsuojeluvaltuutetuille maksettava korvaus, jonka suuruus määräytyy seurakunnan jäsenmäärän mukaan, on sekin merkittävä uutuus.

Myönteisenä asiana sopimuksessa on mainittava se, että taloudellisista uhkakuvista huolimatta vältyttiin palvelussuhteen ehtojen heikennyksiltä. Näitä ehtoja koskeviin säästötoimenpiteisiin voidaan ryhtyä vain, jos sopijaosapuolet yhdessä niin sopivat.

Neuvottelutavoitteena olleet parannukset leirityökorvauksiin eivät tällä kertaa toteutuneet. Yhteistyökumppanimme SVTL:n kiinnostus asiaan on vähentynyt Kirkon nuorisotyöntekijät ry:n siirryttyä Akavaan. Neuvottelujärjestöjen yhteistyöllä voidaan saavuttaa enemmän kuin kokoamalla kaikki samaa intressiä ajavat samaan neuvottelujärjestöön. ■

CRUX

2 | MAALIS-HUHTIKUU 2010

TEEMA

Kanttori lähiesimiehenä. Mitä lait ja sopimukset edellyttävät lähiesimiehiltä ja mitä hyvä johtaminen edellyttää ihmiseltä ja organisaatiolta**20**

KANTTORIPÄIVÄT

Kanttorit koolla Tampereella**26**

KANTTORIT KIRKKOMUSIIKIN TUTKIJOINA

Sibelius-Akatemian kirkkomusiikin tutkijakoulutus ja kanttorien harjoittama tutkimustoiminta esittäytyivät kanttoripäivillä**30**

KIRKKOMUSKARI

On osa seurakunnan musiikkikasvatusta, mutta myös kasteopetusta ja kristillistä varhaiskasvatusta**32**

ARTIKKELIT

LIIKAA TYÖN PALOA?

Kuka tahansa voi uupua työssään**38**

SEURAKUNTAVAALIT

Ensimmäistä kertaa äänestämään pääsevät myös 16-vuotiaat kirkon jäsenet**41**

PERHEPAPPINA

Elämässä sattuu ja tapahtuu ja taas pappia tarvitaan ...**44**

PAPPIEN AMMATTIEETTISET OHJEET

Irrota mukaan keskiaukeamalta

HENGISSÄ JA HENGESSÄ

MERJA LAAKSAMO PÄÄTOIMITTAJA

Kanttoripäivien teema osui kirkon työntekijänä ole-
misen ytimeen. Ilman hengellistä elämää työntekijä
on pian huonossa hapessa ja hänen työpanoksensa
kuihtuu. Tähän kiinnitettiin huomiota Tampereen
kanttoripäivillä, joiden ohjelma-annista löytyi niin kirkko-
musiikkiasiaa kuin hengelliseen ja fyysiseen jaksamiseen
liittyviä elementtejä.

Viidensille valtakunnallisille neuvottelupäiville osallistui
noin puolet kanttoreista eri puolilta Suomea. Cruxin avulla toinen-
kin puoli kanttoreista
sekä muut lukijat pää-
sevät nauttimaan päivi-
en annista. Sakari Vilp-
ponen liikkui päivillä
kamera kädessä ja ker-
too päivien kokonai-
suudesta osallistujan
näkökulmasta.

Seurakuntaliitosten
myötä väliportaan joh-
tajuus on tullut tarpeel-
liseksi osaksi seurakun-
tien hallintoa. Tässä
tehtävässä tarvitaan
myös kanttoreita. An-
namari Jokinen kirjoit-

taa kanttorin asemasta välipor-
taan johtajana päivillä vetämän-
sä kanavan pohjalta.

Kirkkomuskaria esitteli kant-
toripäivillä Mari Torri-Tuomi-
nen, ja lehdestä löytyy hänen ar-
tikelinsa uudesta toimintamu-
dosta. Kirkkomusiikin tutki-
muksesta kirjoittaa Jorma Han-
nikainen. Alalta on tähän men-
nessä valmistunut noin 120 toh-
toria.

Hengissä säilymiseen liittyy lehden jaksamista käsittele-
vä artikkeli Liikaa työn paloa. Työhyvinvointi puhuttaa tä-
nä päivänä paljon. Itsestään ja jaksamisestaan tulee jokai-
sen huolehtia.

Tätä painotetaan myös papiston eettisissä ohjeissa, jotka
löytyvät lehden välistä molemmilla kielillä. Ne on helppo
irrottaa mukaan työlaukuunsa ja selailla niitä aika ajoin.

Cruxissa alkaa uusi sarja, jossa luottamusmiehet kertovat
kuulumisia paikallisen edunvalvonnan saralta. Sarjan aloit-
taa Seppo Riihimäki Turun suunnalta.

Seurakuntavaalit ovat edessä ensi syksynä, ja niitä valmis-
tellessa toteutetaan kampanja Ensimmäinen kerta. Nuor-
ten innostaminen sekä ehdokkaiksi että äänestämään on
haasteellista. Vinkkejä antaa kampanjapäällikkö Kaisa Ait-
lahti.

Tässä lehdessä esitellään myös uudet AKI-valtuutetut.
Lämpimästi tervetuloa luottamustehtävään ja vastuuta kan-
tamaan! ■

JULKAISIJA

Akavan kirkolliset ammattiliitot AKI r.y.
Rautatieläistenkatu 6, 00520 Helsinki

PÄÄTOIMITTAJA Merja Laaksamo
Puh. (09) 150 2466
merja.laaksamo@akiliitot.fi

TOIMITUSSIHTEERI Heli Meinola
Puh. (09) 150 2653, faksi (09) 148 5875
heli.meinola@akiliitot.fi

TOIMITUSKUNTA

Marita Hakala, seurakuntapastori
Juho Kopperoinen, kirkkoherra
Olli-Pekka Laakkonen, kanttori
Merja Laaksamo, pastori (pj.)
Markku Orsila, seurakuntapastori
Juha Petterson, nuorten aikuisten pappi
Hanna Remes, kanttori
Jenni Urponen, kanttori

CRUX

OSOITTEENMUUTOKSET

Tuija Kukkonen
Puh. (09) 150 2446
tuija.kukkonen@akiliitot.fi

Heli Meinola
Puh. (09) 150 2653
heli.meinola@akiliitot.fi

TOIMITUS JA ULKOASU

MCI Press Oy
Mikonkatu 18 B, 00100 Helsinki

ILMOITUSHINNAT

Koko			
2/1 s.	380 mm x 255 mm	1 790,-	euroa
1/1 s.	190 mm x 255 mm	1 020,-	euroa
1/2 s.	166 mm x 118 mm	560,-	euroa
	79 mm x 245 mm		
1/4 s.	79 mm x 118 mm	330,-	euroa
1/8 s.	79 mm x 55 mm	200,-	euroa
takisivu	190 mm x 230 mm	1 200,-	euroa

ISSN 0783-0122

PAINOPAIKKA
Scanweb Oy

Jos työttömyys
yllättää s. 16

Seurakuntavaalit s. 41

AJANKOHTAISTA

UUSIA VAIKUTTAJIA AKIN VALTUUSTOON	8
KIRKOLLE KOLMEN VUODEN SOPIMUS	10
PAPISTON PÄIVÄT	12

KIRJOITUSSARJAT

LUOTTAMUSMIEHELTÄ	
Ollakko vai eikö olla... luottamusmies	18
VERKOSTA TARTTUNUTTA	
Sosiaalinen media - se on ihan helppoa	46

VAKIOT

KORPPIS	11
OPISKELIJAVINKKELI	37
SATTUMUKSIA	48
TYÖNTEKIJÄN NÄKÖKULMASTA	49
TEKSTIN ÄÄRESSÄ	50

46

PÄIVI KOSKINEN

PULSKIA PAPPEJA

JUKKA HUTTUNEN

PAPPISLIITON PUHEENJOHTAJA

jukka.huttunen@evl.fi

Tiedän, olen pulska poika. Olen ollut sitä aina. Ruoka maistuu ja painonhallinta on jatkuva haaste. Jos tekisin kaikkea sitä, mitä seurakuntatyö edellyttää, millainen olisinkaan? En rohkene edes miettiä.

Joitakin vuosia sitten löysin liikunnan ilon laihduttamisen jälkeen. Elämä tuli paljon mukavammaksi, ja oman kehon rasittaminen antoi uuden merkityksen ja ulottuvuuden elämälle. Älä säikähdä, en halua luoda mitään hyväksyttävää tyyppikuvaa kunnon ihmisestä, en edes papeista.

Kun joku rikas keksi lahjoittaa omaisuuttaan lasten koulutuksen tukemiseen vastiketta vastaan, syntyi lahjoituksesta pieni kirkollinen kohu. ”Läskillä lukutaitoa Nepaliin” -kampanjaan liitettiin heti ihanteellisuuden ajatus: kirkon ei tarvitse, eikä se saakaan tukea vääränlaisia ulkonäköihanteita tai liiallista terveysintoilua.

Kävin punnituksessa kotikirkossani. En tunnistanut, enkä tunnista vielääkään mitään niistä peloista, joita on esitetty. Saan olla tällainen, mutta jos haluan, voin kilvoitella laihduttamalla. Minä en kuule leikkimielisessä kampanjassa minkäänlaisia ulkonäköihannetta ja vaatimusta.

Mutta läskikampanjaa vakavampi ulkonäkökeskustelu kosketi taannoin suoraan pappeja. Viime syksynä nousi esiin ilmiö, jossa esimerkiksi vihkimiseen varataan pappi hänen ulkonäkönsä perusteella. Selvää on, että siinä oli leikki kaukana, eikä sitä oikein huumorillakaan voinut ottaa.

Mistä kaikesta tuollainen valikointiperuste kertoo? Tietenkin siitä, että ajassamme on paljon ulkoiseen keskittyvää. Ulkonäkö on tullut joillekin niin tärkeäksi, että se ikään kuin paljastaa tyhjyyden ympäriltään. Mutta

valitettavasti tuollainen papin valikointi kertoo myös syvälle juurtuneesta ajatuksesta, että ”asiakas on aina oikeassa”. Palvelevasta ja palvovasta kirkosta on tullut joidenkin silmissä palvelulaitos, josta voi sopivalla hinnalla ostaa palveluja. Ja korkea kirkollisvero oikeuttaa vaatimuksen, että asiakkaan on saatava, mitä hän haluaa.

Ulkonäkö papin valintaperusteena on ääri-ilmiö. Mutta, miten meidän pitäisi tähän suhtautua? Aluksi on kai tunnustettava, että voimme vaikuttaa yleiseen kehitykseen vain vähän. Trendit tulevat ja menevät. Mutta siihen voimme vaikuttaa, millaista kuvaa kirkosta ja seurakunnastamme annamme. Rakennamme yhteisöä, jota leimaa välittäminen ja huolenpito, vai vahvistamme toimillamme palvelulaitoskirkkoa. Voisimmeko omissa työyhteisöissämme keskustella enemmän teologisesti, tätä aikaa ja sen ilmiöitä arvioiden? Onko hengellinen elämä ja sen hoitaminen meille tärkeää? Vain papin oikea syvällisyys ja oikea arkisuus, raitis hengellisyys nostaa keskeiset asiat kehällisten edelle.

Selvää tässäkin asiassa on, että työyhteisöjemme rakenteiden ja järjestelyiden täytyy olla sellaisia, etteivät ne anna tilaa minkäänlaiselle syrjivälle toiminnalle. Ei ulkonäön, iän, sukupuolen tai muunkaan ominaisuutemme perusteella. Ja tämä tulee rohkeasti sanoa myös seurakuntalaisille. Sellaisellekin, joka haluaisi lastaan kastamaan nuoren, hoikan, ruskeatukkaisen ja kauniin/komean. Taitoa vaatii sanoa tämä kohteliaasti, mutta määrätietoisesti. ■

P.S. Tervetuloa liiton uudet valtuutetut yhteiseen työhön!

NEUVONTAA YKSITYISELÄMÄN OIKEUDELLISISSA ASIOISSA

Akavan kirkolliset ammattiliitot AKI r.y:n jäsenillä on jäsenetuna oikeus saada Asianajotoimisto Bützow Oy:stä (<http://www.butzow.com>) puhelinneuvontaa jäsenten yksityiselämään kuuluvissa oikeudellisissa asioissa. Oikeuksien ja velvollisuuksien ennakointi säästää ristiriidoilta ja vahingoilta. Liiton jäsenille palvelu on ilmainen.

Tarvitessasi oikeudellista neuvontaa voit soittaa klo 10.00–16.00 Asianajotoimisto Bützowin numeroon Helsinkiin (09) 431 531, Hämeenlinnaan (03) 612 5501 tai 612 1944, Tampereelle (03) 3138 2800 tai Turkuun (02) 274 2000.

Ilmoita, että haluat keskustella neuvovan lakimiehen kanssa. Ota jäsennumerosi valmiiksi esille. Jos voit mainita myös oikeudenalan, keskuksen on helpompi yhdistää sopivalle lakimiehelle. Keskustelun sisältö on luottamuksellinen ja jää vaitiolovelvollisuuden piiriin. Lakimies kirjaa nimesi ja jäsennumerosi, jotta oikeutesi palveluun tulee tarkistetuksi.

Jos asia ei selviä puhelimessa, jäsen voi ottaa yhteyden lähimpään Bützowin toimistoon ja sopia toimeksian-

nosta, mutta toimeksiannoista veloitetaan erikseen.

Palvelun laajuus ja rajaukset

Puhelinneuvonta kattaa asiat, jotka jäsen voi esittää ja lakimies selvittää puhelimesta ilman perehtymistä asiakirjoihin tai sähköposteihin. Neuvonta ei koske asiakirjojen laatimista.

Jäsen voi kysyä neuvoa esimerkiksi asunto-osakkeisiin ja kiinteistöihin liittyvissä asioissa sekä muun muassa avio- ja avoliittoon, lapsiin, perintöön, testamentteihin, osituksiin, lahjoituksiin jne. liittyvissä asioissa.

Kysy ajoissa neuvoa! Voit säästyä monelta murheelta ja kululta.

Kanttori-urkuriliiton stipendit jaossa

Kanttori-urkuriliitolla on stipendirahasto, josta hallituksen päätöksellä voidaan myöntää stipendejä liiton jäsenille liiton toimialaan liittyvään tutkimus- ja opiskelutoimintaan sekä opintomatkoihin. Kuluvalla vuodelle tarkoitettuja stipendejä voi anoa huhtikuun

loppuun mennessä. Stipendejä anotaan lomakkeella, joka on tulostettavissa AKIn verkkosivuilta kohdasta Lomakkeet. Lomakkeen voi myös pyytää liiton toimistosta puh. 09 1502 446. Anomus osoitetaan liiton hallitukselle ja lähetetään liiton toimistoon.

Kanttori-urkuriliiton jäsenten neuvottelukokoukset ”Miten huolehdimme tulevista kanttoreista”

Kaikille jäsenille tarkoitetut liiton neuvottelukokoukset järjestetään tänäkin kesänä Lohtajan kirkkomusiikkijuhlien ja Lahden urkuviikon yhteydessä **Lohtajan seurakuntakodilla keskiviikkona 28.7. klo 9.30 ja Lahden Ristinkirkossa torstaina 5.8. klo 13.30.**

Kokousten aiheena on ”Miten huolehdimme tulevista kanttoreista?” – miten vastuu uuden työvoiman rekrytoinnista, harjoitteluista, perehdyttämisestä ja mentoroinnista jakautuu kirkkoyönantajalle, tuomiokapituleille, seurakunnille ja kanttoreille.

Huom! Vuoden Kanttori 2010 julkistetaan Lahdessa neuvottelukokouksen jälkeen järjestettävässä jäsenistön illanvietossa. **Ilmoittautumiset suoraan urkuviikkojen toimistoon** (urkuviikko@lahtiorgan.fi). Paikkoja on rajoitetusti.

Lahden urkuviikot huomioi kanttoreita aikaisempaa enemmän. Kanttoripäivän 5.8. ohjelma on suunniteltu kanttoreita ajatellen, ja kanttoreille on alennuksia sekä konserttilipuista että majoituksesta.

Kokoukset aloitetaan liiton tarjoamilla kahveilla ja puheenjohtajan ajankoh-taiskatsauksella. Alustusten jälkeen käydään yleiskeskustelua.

Kokouksiin ovat tervetulleita kaikki Suomen Kanttori-urkuriliiton jäsenet, myös opiskelija- ja eläkeläisjäsenet!

kirkkomusiikkijuhlat.lohtaja.fi
www.lahtiorgan.fi

Uusia vaikuttajia AKIn valtuustoon

Akavan kirkolliset ammattiliitot AKI r.y:n uudet valtuutetut on valittu toimikaudelle 2010 - 2013. Valtuusto uusiutui lähes täysin pappien osalta, ainoastaan neljä valtuutettua jatkaa, 24 uutta jäsentä valittiin. Tosin muutamat heistä ovat olleet mukana aiemmin. Kanttoreista seitsemän jatkaa ja viisi uutta jäsentä aloittaa toimikautensa.

AKIn vaalijärjestyksen mukaan AKIn perusliittojen vaalit on yhdistetty AKIn vaaleihin. Kaikki kolme vaalia järjestettiin samalla kertaa. Kanttori-urkuriliiton valtuustossa oli jaossa 12 paikkaa ja Pappisliiton valtuustossa 28 paikkaa. Jäsenliittojen valtuustojen jäsenet muodostavat yhdessä AKIn valtuuston, yhteensä paikkoja on 40.

Äänestysprosentti oli Kanttori-urkuriliiton vaaleissa 33,36 (vuonna 2006 30,94) ja Pappisliiton vaaleissa 31,70 (vuonna 2006 32,45). AKIn vaalissa äänestysprosentti oli 32,1.

Pappisliiton valtuustoon valittiin naisia ja miehiä saman verran, molempia 14. Kanttori-urkuriliiton valtuustoon valittiin neljä naista ja kahdeksan miestä. AKIn valtuustossa naisia on yhteensä 18 ja miehiä 22.

Valituiksi tulivat liitoittain ja hiippakunnittain seuraavat ehdokkaat (suluissa henkilökohtainen äänimäärä ja vertausluku). Valtuustopaikkojen jakauma muuttuu jonkin verran sen vuoksi, että osa valtuustoon valituista toimii tällä hetkellä perusliittojen hallituksissa. Heidän varajäsenensä nousevat valtuustoon hallitustyöskentelyn ajaksi.

Suomen Kanttori-urkuriliitto r.y:n valtuuston jäsenet ja varajäsenet kaudella 2010 – 2013

Turun arkkihiippakunta (2 jäsenpaikkaa)

Ehdokaslista I: (ääniä yht. 27) Vuola, Kari (26/27), varajäsen Markula, Helena (1/13,5)

Ehdokaslista II: (ääniä yht. 16) Takala, Lea (16/16)

Tampereen hiippakunta (2 jäsenpaikkaa)

Ehdokaslista I: (ääniä yht. 42) Ali-Löytty, Heikki (28/42), Huomo, Matti (14/21)

Ehdokaslista II: (ääniä yht. 8) Äänimäärä ei riitä valtuustopaikkaan, varajäsen Salomäenpää, Olli (8/8)

Oulun hiippakunta (2 jäsenpaikkaa)

Ehdokaslista I: (ääniä yht. 55) Hekkala, Markku (21/55) -> hallitus, Stöckell, Kaisamarja (14/27,5), varajäsenet Ahola, Lauri (10/18,3), Piirainen, Keijo (9/13,8), Haapamäki, Riikka (1/11)

Mikkelin hiippakunta (1 jäsenpaikka)

Ehdokaslista I: (ääniä yht. 16) Äänimäärä ei riitä valtuustopaikkaan, varajäsen Paukku, Terhi (16/16)

Ehdokaslista II: (ääniä yht. 25) Raassina, Minna (25/25)

Borgå stift (1 jäsenpaikka)

Ehdokaslista I: (ääniä yht. 32) Bengts, Pia (29/32), varajäsen Elfolk, Maria (3/16)

Kuopion hiippakunta (1 jäsenpaikka)

Ehdokaslista I: (ääniä yht. 21) Kaituri, Harri (12/21), varajäsen Varonen, Pekka (9/10,5)

Ehdokaslista II: (ääniä yht. 12) Äänimäärä ei riitä valtuustopaikkaan, varajäsen Jauhainen, Ossi (12/12)

Lapuan hiippakunta (1 jäsenpaikka)

Ehdokaslista I: (ääniä yht. 34) Tynkky-

nen, Heikki (15/34), varajäsenet Valtasaari, Risto (14/17), Lampinen, Sirpa (5/11,3)

Helsingin hiippakunta (1 jäsenpaikka)

Ehdokaslista I: (ääniä yht. 27) Poutanen, Heikki (15/27), varajäsenet Skantz-Viljakainen, Kirsi (8/13,5), Ahokas, Jukka 4/9)

Espoon hiippakunta (1 jäsenpaikka)

Ehdokaslista I: (ääniä yht. 25) Annala, Eero (15/25), varajäsenet Hannonen, Erkki (8/12,5), Kaksonen, Janne (2/8,3)

Suomen kirkon pappisliitto r.y:n valtuuston jäsenet ja varajäsenet kaudella 2010 – 2013

Turun arkkihiippakunta (3 jäsenpaikkaa)

Ehdokaslista I: (ääniä yht. 27) Äänimäärä ei riitä valtuustopaikkaan, varajäsenet Mäkitalo, Milla (8/27), Tukia-Takala, Outi (5/13,5), Mustonen, Lasse (5/9), Ahola, Miika (4/6,8), Laukkanen, Rikhard (Riku) (4/4,5), Pajunen, Antti (1/5,4)

Ehdokaslista II: (ääniä yht. 54) Laaksonen, Suvi (15/54), varajäsenet Rissanen, Seppo (11/27), Seivästö, Ismo (8/18), Hirvonen, Martti (6/13,5), Hurme, Hannu (6/10,8), Ahola, Elina (5/9), Heinonen, Harri (3/7,7)

Ehdokaslista III: (ääniä yht. 59) Järnfors, Sari (20/59), Hautala, Lasse (11/29,5), varajäsenet Saurio, Olavi (8/19,6), Heranen, Rauno (7/14,8), Hietalahti, Tapio (7/11,8), Isotalo, Aila (6/9,8)

Tampereen hiippakunta (4 jäsenpaikkaa)

Ehdokaslista I: (ääniä yht. 96) Luukkanen, Ulla (31/96) -> hallitus, Kempainen, Jari (31/48), Paarlahti, Teemu (27/32), varajäsen Simula, Markku (7/24)

Ehdokaslista II: (ääniä yht. 51) Eskeli-

nen, Kari (12/51), varajäsenet Huttunen, Timo (10/25,5), Rantala, Hannu (9/17), Jyrkkä, Kaija (6/12,8), Sammalkorpi, Kia (5/10,2), Etola, Arja (5/8,5), Evans, Pirkko-Liisa (4/7,3)

Oulun hiippakunta (3 jäsenpaikkaa)

Ehdokaslista I: (ääniä yht. 108) Soronen, Mauno (33/108) -> hallitus, Salminen, Matti (22/54), Nivala, Eija (22/36), varajäsenet Leppälä, Anita (18/27), Lindström, Mirja-Liisa (13/21,6)

Mikkelin hiippakunta (3 jäsenpaikkaa)

Ehdokaslista I: (ääniä yht. 27) Kalpio, Kukka-Maaria (14/27), varajäsenet Liikanen, Laura (7/13,5), Timonen, Sanna (6/9)
Ehdokaslista II: (ääniä yht. 36) Moilanen, Reijo (36/36)
Ehdokaslista III: (ääniä yht. 52) Loikkanen, Toivo (23/52), varajäsenet Silvonen-Jokinen, Leena (22/26), Koivikko, Jyrki (7/17,3)

Borgå stift (2 jäsenpaikkaa)

Ehdokaslista I: (ääniä yht. 80) Silfvergrén, Minna (25/80), Heikel-Nyberg, Monica (21/40), varajäsenet Portin, Fredrik (18/26,6), Lindblom, Rune (16/20)

Kuopion hiippakunta (2 jäsenpaikkaa)

Ehdokaslista I: (ääniä yht. 109) Pohjanen, Outi (25/108), Itkonen, Helge (21/54), varajäsenet
Rask, Petri (18/36), Kivelä, Kimmo (18/27), Pulkkinen, Mika (10/21,6), Rita-ri, Teppo (9/18), Huhtala, Mikko (7/15,4)

Lapuan hiippakunta (3 jäsenpaikkaa)

Ehdokaslista I: (ääniä yht. 92) Hautala, Petri (35/92), Harmanen, Eija (33/46), Kangas, Vappu (24/30,6) -> hallitus, ei varajäsentä

Helsingin hiippakunta (5 jäsenpaikkaa)

Ehdokaslista I: (ääniä yht. 60) Tenhunen, Anna-Kaisa (22/60), Leppä, Heik-

ki (16/30), varajäsenet Mäntylä, Laura (13/20), Ropponen, Juha (9/15)

Ehdokaslista II: (ääniä yht. 49) Albekoglu, Tarja (20/49), varajäsenet Petterson, Juha (14/24,5), Junni, Jussi (8/16,3), Järvinen, Henri (7/12,3)

Ehdokaslista III: (ääniä yht. 56) Vaaramo, Pekka (30/56), Hållfast, Merja (17/28), varajäsenet
Veijalainen, Anna-Maija (Annukka) (9/18,7)

Espoon hiippakunta (3 jäsenpaikkaa)

Ehdokaslista I: (ääniä yht. 68) Simpanen, Annamari (17/68), Holm, Seppo (16/34), varajäsenet Tervonen, Ossi (14/22,7), Linervo, Päivi (9/17), Penttinen, Arja (9/13,6), Kotilainen, Tatu (3/11,3)
Ehdokaslista II: (ääniä yht. 34) Antola, Tuomas (9/34), varajäsenet Kairavuo, Jani (9/17), Ylä-Jussila, Sanna (6/11,3), Nyman, Kristiina (5/8,5), Säämänen, Päivi (3/6,8), Koponen, Asta (2/5,6)

PAPPISLIITON APURAHAA HAETTAVANA 12.000 EUROA

Pappisliiton hallitus on julistanut haettavaksi kaksi apurahaa liiton opinto- ja avustusrahastosta.

Ensimmäinen apuraha myönnetään tieteellisen tutkimuksen tekemiseen (esimerkiksi lisensiaattityö, väitöskirjatyö) tai ammatillisen jatkotutkimuksen (esimerkiksi ylemmän pastoraalitutkimuksen tutkimus) suorittamiseen.

Toinen apuraha myönnetään sellaiseen hankkeeseen, joka edistää papin työtä ja seurakunnan tai kirkon toimintaa tuoden siihen uusia näkemyksiä ja työtapoja. Hankkeeseen ei lähtökohtaisesti tarvitse kuulua tieteellis-

tä tai ammatillista tutkimusta. Painopiste on käytännön työn innovatiivisessa kehittämisessä.

Apurahoja haetaan 31.5. mennessä. Hallitus päättää apurahojen myöntämisestä elokuussa. Apurahojen käytämisen tulee ajoittua enintään kolmen kalenterivuoden ajalle, myöntämisvuosi mukaan luettuna (v. 2010 -

2012). Apurahan saajan tulee tehdä Pappisliiton hallitukselle vuosittainen selvitys apurahan käytöstä.

Apurahan hakemislomakkeita saa AKIn toimistosta ja Pappisliiton kotisivuilta (www.pappisliitto.fi). Lisätietoja antaa tarvittaessa AKIn apulais-toiminnanjohtaja Merja Laaksamo, puh. (09) 1502 466.

Onnetar suosi

AKIn jäsenkyselyyn vastanneiden kesken arvottiin kaksi kylpylälahjakorttia. Lahjakortin voittivat Tarja Seppänen Järvenpäästä ja Samuli Suolanen Lappeenrannasta.

KOLMEN VUODEN SOPIMUS

ESKO JOSSAS

AKIN TOIMINNANJOHTAJA

Kunnan ja kirkon sopimusneuvottelut sujuivat sopuisasti ja aikataulusa. Etukäteen pelättiin, että kunnalla tulee vaikeuksia edellisen kierroksen Tehy-ratkaisujen takia, mutta asiassa päästiin sopuun ainakin ulkopuolisin silmin katsottuna yllättävänkin helposti. Kirkon taloustilanne toi neuvotteluihin omat murheensa, varsinkin kun katsotaan pitemmälle tulevaisuuteen. Meneillään olevan taloustaantumisen vaikutukset näkyvät pahimmin vasta ensi vuonna. Kirkosta eroaminen aiheuttaa talous- ja muita paineita koko vuosikymmenen ajaksi.

Valtiolla ja yliopistolla sopimuksiin pääseminen venyi maaliskuun puolelle. Lakkoasekin jouduttiin ottamaan esille.

Sopimuskaudet eriytyivät

Kunnan sopimus on kaksivuotinen, kirkossa tehtiin vuotta pitempi. Sopimuskautemme ulottuu siis tammi-kuun loppuun 2013. Palkankorotuksista sovittiin vain kuluvan vuoden osalta. Kaksi seuraavaa vuotta neuvotellaan aikanaan, sopimus voidaan myös irtisanoa vuosina 2011 ja 2012.

Julkisen sektorin sisälläkin sopimuskaudet siis eriytyivät. Tämä tietää sitä, että valtakunnallisia, keskusjärjestövetoisia tulopoliittisia ratkaisuja ei enää tehdä. Ainakin lähtötilanne niitä ajatellen on vaikea.

Maltilliset korotukset

Palkankorotuspisteitä on ensimmäisenä sopimusvuotena kaksi, 1.4. ja 1.10. Huhtikuun korotus on 0.6 % ja loka-kuun 0.5 %. Korotuksia voidaan pitää ”olosuhteisiin katsoen siedettävänä”.

602-painotus

Vaativuusryhmään 602 tulee loka-kuussa 0.2 %:n suuruinen erityiskorotus. Tämä pieni viilaus lähti siitä tilastojen osoittamasta epäkohdasta, että nimenomaan papiston palkkakehitys on uudistetun järjestelmän aikana ollut heikompa kuin muiden ammattiryhmien. Nyt tehty korjausliike ei tietysti poista läheskään koko ongelmaa eikä edes kohdistu koko papistoon.

Palkkausjärjestelmä

V. 2007 käyttöön otettu kirkon yleinen palkkausjärjestelmä ei vielä ole valmis eikä lopullisessa kuosissaan. Sopimuksella pyritään tarkentamaan ja korjaamaan joitakin havaittuja epäkohtia

ja paikallisen soveltamisen ongelmia. Sopijaosapuolet sitoutuvat edistämään harkinnanvaraisen palkanosan käyttöönottoa. Sen sijaan ei sovittu mistään ehdottomasta takarajasta.

Työaikakokeilu jatkuu

Sopimuksen yhteydessä otettiin käyttöön myös uusi pääsopimus ja yhteistoimintasopimus. Niiden kautta pyritään edistämään työntekijöiden ja työnantajan yhteistoiminnallisuutta kaikilla tasoilla, myös mahdollisissa etujen leikkaustilanteissa. Myös työaikapankista sovittiin, samoin edellisellä kaudella aloitetun työaikakokeilun jatkamisesta.

Asioita työryhmiin

Perinteiseen tapaan asioita siivottiin myös työryhmissä ratkaistavaksi sopimuskauden aikana. Merkittävimmät asiat olivat tällä kertaa työnantajavirkamiesten (kirkkoherrojen ja talouspäälliköiden) palkkausjärjestelmien uudistaminen sekä koko sopimuksen uudelleenkirjoitusta ja kodifointia koskeva työryhmä.

P.S. AKIn jäsenille on lähetetty perinteiseen tapaan yhdessä SVTL:n kanssa julkaistu Kirkon töissä -opas, joka sisältää mm. sopimustekstejä.

Opintomatka Roomaan

AKI järjestää kanttoreille ja papeille yhteisen opintomatkan Roomaan 17. – 24.9.

Matkanjohtajana toimii AKIn toiminnanjohtaja Esko Jossas. Matkan hinta on noin 1 200 €.

Opintomatkalle voivat osallistua Kanttori-urkuriiton ja Pappisliiton jäsenet puolisoineen. Matkalle on mahdollista saada oman liittonsa matka-apuraha.

Ilmoittautumiset heli.meinola@akiliitot.fi tai (09) 1502 653.

Vielä ehdit mukaan Teologimatrikkeliin

Kysymyslomakkeet Suomen teologit 2010 matrikkelia varten on postitettu. **Jollet ole saanut lomaketta, ota yhteyttä liiton toimistoon** (toimisto@akiliitot.fi)!

Teologimatrikkeli 2010 julkaistaan Papiston päivillä Hämeenlinnassa lokakuussa.

KANTTORIKSI MYÖS FILOSOFIAN TAI KASVATUSTIETEEN MAISTEREITA

Piispainkokous on muuttanut kanttorin viran kelpoisuusvaatimuksia. Elokuun alusta lukien myös filosofian tai kasvatustieteen maisteri, jolla on pääaineena musiikkikasvatus, voi tulla valituksi kanttorin virkaan. Edellytyksenä on, että hänellä on piispainkokouksen määrittelemät, 130 opintopisteen (op) laajuiset kirkkomusiikin opinnot.

Piispainkokous esitti syksyn kirkolliskokoukselle, että kanttorin viran kolmiportaisuudesta olisi luovuttu. Kirkolliskokouksen lakivaliokunnalle antamassaan lausunnossa liitto oli kolmiportaisuuden poistamista vastaan. Kirkolliskokous päättikin pitää tältä osin kanttorin viran ennallaan. Kanttorin viran tasot ovat ylempää korkeakoulututkintoa edellyttävä virka (entinen B-virka), laajaa yliopistotutkintoa edellyttävä virka (entinen A-virka) ja muuta piispain-

kokouksen hyväksymää tutkintoa edellyttävä virka (entinen C-virka).

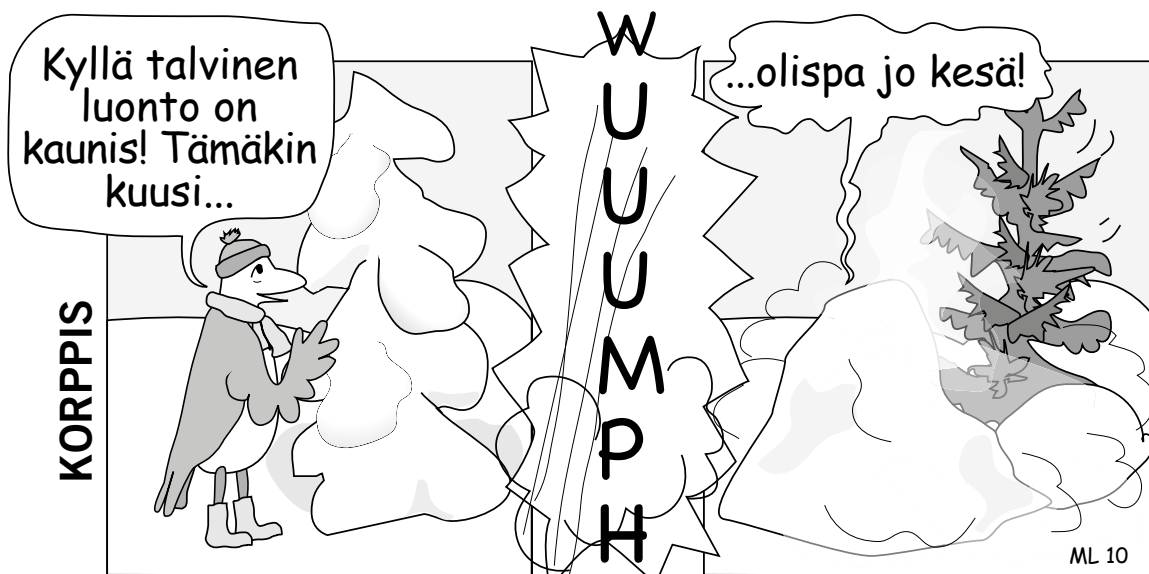
Yleisimpään kanttorin virkaan eli ylempää korkeakoulututkintoa edellyttävään virkaan voi nyt pätevätyä seuraavilla tutkinnoilla: musiikin maisterin tutkinto, filosofian tai kasvatustieteen maisterin tutkinto tai kulttuurialan ylempi ammatikorkeakoulututkinto (muusikko ylempi AMK). Laajaa yliopistotutkintoa edellyttävän viran pätevyysvaatimukset säilyivät ennallaan. Laajalla yliopistotutkinnolla tarkoitetaan maisterin tutkinnon lisäksi suoritettuja A-tason kuoronjohdon, laulun tai urkujensoiton opintoja tai kirkkomusiikin harjoittamiseen liittyvää tai sitä tukevaa toista maisterin tutkintoa tai lisensiaatin/tohtorin tutkintoa. Muuksi piispainkokouksen hyväksymäksi tutkinnoksi katsotaan kulttuurialan ammatti-

korkeakoulututkinto muusikko AMK tai nyt myös Sibelius Akatemian kirkkomusiikin koulutusohjelmassa suoritettu musiikin kandidaatin tutkinto.

Kaikkien tutkintojen osana tai niiden lisäksi tulee suorittaa jumalanpalvelusmusiikin, kirkollisten toimistusten ja seurakunnan tilaisuuksien musiikin opintoja sekä soittimien huoltoon liittyviä opintoja 90 op, teologisia opintoja 10 op, pedagogisia opintoja 10 op sekä kirkkomusiikin soveltavia opintoja ja ohjattu harjoittelu 20 op.

Aikaisemmin saavutetut pätevydet kanttorin virkaan säilyvät.

Piispainkokouksen päätös kokonaisuudessaan on kirkon verkkosivuilla osoitteessa www.evl.fi/piispainkokous/kanttorinvirkapaa-tos-9-2-2010.pdf.

KUTSU

Tervetuloa Papiston päiville Hämeenlinnan Verkatehtaalalle 12.-13.10.2010

Päivien avajaismessu on Hämeenlinnan kirkossa ja iltajuhlaa vietetään Aulangolla. Muiden ohjelmien ja materiaalinäyttelyn tapahtumapaikkana toimii Hämeenlinnan uusi kongressitila Verkatehdas.

Päivien tunnus on Kuin kuvastimessa. Teemana on kontekstuaalisuus, tarkastellaan eri näkökulmista kirkon

toimintaympäristöä ja sen muutoksia, sekä seurauksia, joita muutoksilla on kirkon ja papiston työhön ja yleensäkin pappeuteen. Tutustu alla olevaan ohjelmaan ja tule mukaan valtakunnallisesti suurimpaan papistolle suunnattuun koulutus- ja neuvottelutapahtumaan.

Ajantasaista tietoa Papiston päivistä voit lukea verkkosivuilta www.pappisliitto.fi.

Papiston päivien työryhmä

OHJELMA

TIISTAI 12.10.2010, PANTAPÄIVÄ (KLO 9 – 18.30)

9.00- ILMOITTAUTUMINEN, KULTTUURI- JA KONGRESSIKESKUS VERKATEHDAS, PAASIKIVENTIE 2

10.30 MESSU, HÄMEENLINNAN KIRKKO, KIRKKORINNE

Saarnaa Hilikka Olkinuora. Liturgina Heikki Toivio. Kanttorina Ismo Savimäki. Kuorot avustavat.

Siirtyminen Kulttuuri- ja kongressikeskus Verkatehtaalalle (välimatka n. 1 km), Paasikiventie 2.

ILMOITTAUTUMINEN JATKUU...

12.00–14.00 LOUNAS JA KOLLEGOIDEN KOHTAAMISTA, VERKATEHDAS

Alaosastotapaamisia.

Näyttelyyn tutustuminen.

14.00–15.30 KUIN KUVASTIMESSA, VERKATEHDAS, VANAJA-SALI

Pappiskuvia, näyttelijät Markku Laitinen ja Arto Myllärinen. Pappi kontekstissa, Jaakko Heinimäki ja Johannes Ojansivu. Kuvajaisia kanavista. Musiikki Pekka Nyman House Band.

15.30–16.30 KAHVI JA NÄYTTELYYN TUTUSTUMINEN

16.30–18.30 PEILIEN EDESSÄ, VERKATEHDAS

1. Kirkosta kiinni

Millainen kuva kirkosta heijastuu nuorille aikuisille? Miten kir-

kon pitäisi vastata ajankohtaisiin haasteisiin? Miten kirkko voisi hyödyntää sosiaalista mediaa? Osallistujien kanssa ajatuksia työstävät Kirkosta kiinni –kirjan kirjoittajat Henna Hauta-aho ja Sanna-Maaria Tornivaara.

2. Miten meillä ja miten muualla?

Ruotsin kirkko jäi 200 vuotta sitten etuvartioksemme Euroopan hengellisille virtauksille. Se, mikä tapahtuu Ruotsissa, tapahtuu viiveellä meillä. Mitä Ruotsin kirkolle kuuluu tänään? Miltä näyttävät sen ilot, surut ja toivon merkit suhteessa kirkon kehitykseen Suomessa? Mitä kuuluu ruotsinsuomalaisten kirkollisuudelle? Mukana Jonas Bromander, Tuomo Valjus ja Kimmo Kääriäinen.

3. Facebookia papeille

Facebook on maailman suurin sosiaalinen media, jota käyttää tällä hetkellä yli 400 miljoonaa ihmistä eri puolilla maailmaa ja Suomessakin jo 1,5 miljoonaa. Monet tahot ovat kieltäneet Facebookin käytön työaikana. Kirkko tekee toisin: se kehottaa menemään Facebookiin ja käyttämään sitä työvälineenä. Kanavassa pohditaan Terhi Paanasen johdolla kysymyksiä Facebookin ryhmistä ja fanisivuista, yksityisyydestä ja julkisuudesta, tavattavissa olemisesta sekä hengellisestä elämästä Facebookissa.

4. Outoina ja muukalaisina – kontekstuaalisen teologian etsimistä

Mietimme kontekstilähtöisen, osallistavan teologian tekemisen mallia Tampereen hiippakunnan kokemusten läpi. Taustalla on

Manchesterin ja Strängnäsien hiippakuntien kanssa tekemämme Urban Faith Project, jossa yhdessä opettelimme toistemme toimintaympäristöjen lukemista ja mielekkään teologisen reflektion luomista. Lisäksi kerromme kokemuksistamme tehdä pastoraalitutkimnon raamattutiedon osiota kontekstilähtöisesti. Kuulostelomme postmodernia outoutta ja sen synnyttämää teologista puhetta. Kanavaa ohjaavat Ari Hukari ja Hanne von Weissenberg.

5. Häpeän teologiaa

Miten länsimaaisessa yhteiskunnassa syällisyyskulttuuri on huomattavasti muuttunut häpeäkulttuuriksi? Mitä tämä merkitsee luterilaiselle kirkolle, jonka teologia on syntynyt juuri syällisyyskulttuurissa? Mitä kirkon uskosta valottuu häpeäkulttuurista käsin? Millaiseen teologian ja toiminnan uudelleen ajatteluun tämä kutsuu? Mitä on häpeän teologia?

Näitä kysymyksiä vuorovaikutteisessa kanavassa ihmettelevät Jussi Holopainen, Päivi Niemi-Impola, Katianna Ruuskanen, Jaana Ranttilä ja Hannu Ullner.

YHTEISKULJETUS ENNAKKOON VARANNEILLE AULANGOLLE JA TAKAISIN.

20.30–22.30 ILTAJUHLA, KYLPYLÄHOTELLI AULANKO, AULANGONTIE 93

Päivä huipentuu yhdessäoloon hyvän ruoan ja musiikin parissa. Iltajuhlassa julkistetaan Vuoden pappi 2010 ja Teologimatrikkeli 2010. Lisäksi juhlassa jaetaan liiton stipendit.

Musiikki Pekka Nyman House Band

22.30 – 02.00 JATKOT, KYLPYLÄHOTELLI AULANKO

KESKIVIIKKO 13.10.2010

9.00–9.15 AAMUHARTAUS

9.30–12.00 ELOKUVAT PEILEINÄ, VERKATEHDAS, BIO REX 1 - 3

Aamupäivän aikana esitetään kolme valinnaista elokuvaa, joiden yhteydessä jaetaan elokuvan herättämiä ajatuksia.

1. Postia pappi Jaakobille

Ohjaus ja käsikirjoitus: Klaus Härö

Pääosissa: Heikki Nousiainen, Kaarina Hazard, Jukka Keinonen, Esko Roine

Postia pappi Jaakobille on lämminhenkinen ja koskettava kertomus armahduksen saaneesta elinkautisvanki Leilasta, jolle tarjotaan paikkaa syrjäisestä pappilasta. Leila on tottunut pitämään huolta vain itsestään, joten tehtävä sokean pappi Jaakobin henkilökohtaisena avustajana aiheuttaa ristiriitoja.

2. Riisuttu mies

Ohjaus: Aku Louhimies

Käsikirjoitus: Veli-Pekka Hänninen

Pääosissa: Samuli Edelmann, Matleena Kuusniemi, Mikko Kouki, Laura Malmivaara ja Pentti Siimes.

Riisuttu mies on tarina inhimillisistä erheistä. Se kertoo kirkon miehistä, jotka kännäyvät ja kieroilevat niin holtittomasti, että draama kärjistyy draamakomediaksi. Samuli Edelmann esittää piispaksi pyrkivää rokkipappia, jonka muutenkin sotkuista tilannetta pahentavat hyvän ystävän irtisanominen ja uusi, räväkkä naiskollega.

3. Talven valoa

Ohjaus ja käsikirjoitus: Ingmar Bergman

Pääosissa: Allan Edwall, Gunnar Björnstrand, Gunnel Lindblom, Ingrid Thulin ja Max von Sydow.

Itsemurhan partaalla oleva Jonas hakee viimeisenä yrityksenään lohtua ja opastusta pappi Tomakselta, mutta epä tietoisuuden tuskassa kamppailevan papin oma usko Jumalaan on horjunut hänen rakkaan vaimonsa pois menon vuoksi.

9.30–11.00 MONOLOGI JOHANNEKSEN EVANKELIUMI, VERKATEHDAS, VANAJA-SALI

Teatteri Imatran näyttelijä Kari Kinnari on esityksen kertoja, silminnäkijä ja kokija. Tekstinä on Raamatun neljäs ja viimeiseksi kirjoitettu evankeliumi, Johanneksen evankeliumi. Esityksen teksti on lähes suoraan isosta kirjasta, vähän mukailtuna ja luonnollisesti lyhennettynä.

12.00–13.30 LUNAS JA NÄYTTELYYN TUTUSTUMINEN

13.30–15.00 KASVOISTA KASVOIHIN, VERKATEHDAS, VANAJA-SALI

Nyt me näemme kuin kuvastimessa, arvoituksen tavoin, mutta silloin kasvoista kasvoihin. Mukana mm. näyttelijät Markku Laitinen ja Arto Myllärinen, uusi arkkkipiispa Kari Mäkinen ja Pekka Nyman House Band.

15.00–15.30 KAHVI

kuin kuvastimessa

ILMOITTAUTUMINEN

Papiston päville 2010 ilmoittautuminen alkaa ja jatkuu 30.9. asti. Jos ilmoittaudut 31.8. mennessä, osallistumismaksu on edullisempi kuin sen jälkeen. Ilmoittautuminen tapahtuu kätevimmin täyttämällä ilmoittautumislomake kotisivuillamme osoitteessa www.pappisliitto.fi. Voit myös käyttää oheista ilmoittautumislomaketta.

Pappisliiton jäseneltä osallistumismaksu on 190 € ennen 1.9. , ja sen jälkeen 230 €. Työelämän ulkopuolella olevalta ja eläkeläisjäseneltä maksu on 90 € ennen 1.9., ja sen jälkeen 120 €. Opiskelijajäsenen hinta on 25 €. Ei-jäsenen hinta on 250 €, eläkeläiseltä 120 €. Hinta sisältää sekä ohjelmatarjonnan että ruokailut Verkatehtaalla sekä iltajuhlan Aulangolla.

Ilmoittautumislomakkeessa on lista hotelleista, joiden kanssa Pappisliitto on tehnyt sopimuksen päivien majoituksesta. Voit varata majoituksen samalla kun ilmoittaudut päville. Lasku osallistumisesta ja majoituksesta lähetetään ilmoittautumisen jälkeen sähköpostilla, joka toimii vahvistuksena varauksesta.

Papiston päivien ohjelmasisältöä koskeviin kysymyksiin vastaa päivien pääsihteeri, apulais-toiminnanjohtaja Merja Laaksamo, puh. (09) 1502 466, 050 542 3664, merja.laaksamo@akiliitot.fi.

Ilmoittautumiseen, rekisteröintiin ja majoitukseen liittyviin kysymyksiin vastaa Jasmin Heikkilä Hämeen Matkailu Oy:stä, jasmin.heikkila@hameenmatkailu.fi. Huom! Mikäli työnantaja haluaa yhteislaskun, tulee osallistujista antaa nimilista laskua varten sähköpostilla Jasmin Heikkilälle.

Papiston päivät 12.-13.10.2010

Tällä lomakkeella voit ilmoittautua Hämeenlinnassa Kulttuuri- ja Kongressikeskus Verkatehtaalla pidettäville Papiston päville ti-ke 12.-13.10.2010. Suosittelemme ilmoittautumista internetin kautta: www.pappisliitto.fi

OSALLISTUJAN TIEDOT (vain yksi osallistuja/lomake)

Sukunimi:		Etunimi:	
Virka-asema:			
Seurakunta, yhtymä, järjestö:			
Kotiosoite:		Postinro ja -paikka:	
Puhelinnumero:			
Sähköpostiosoite:			
Työpaikka tai kotipaikka (merkitään rintakorttiin):			

OSALLISTUMISMAKSU (hintaa sis. alv.)

☐ Työelämäjäsen 190 €, maksu 31.8.2010 mennessä	☐ Työelämän ulkopuolella oleva jäsen 90 €, maksu 31.8.2010 mennessä
☐ Työelämäjäsen 230 €, maksu 1.9.2010 alkaen	☐ Työelämän ulkopuolella oleva jäsen 120 €, maksu 1.9. alkaen
☐ Eläkeläisjäsen 90 €	☐ Opiskelijajäsen 25 € (Huom! Opiskelijailmoittautumiset tiedekuntajärjestölle)
☐ Ei jäsenet 250 €	☐ Ei jäsenet, eläkeläinen 120 €

OHJELMAT

Peilien edessä, Verkatehdas ti 12.10.2010 klo 16.30-18.30 (rinnakkaisia, valitse vain yksi)

☐ Kirkosta kiinni	☐ Facebookia papeille
☐ Miten meillä ja miten muualla	☐ Kontekstuaalinen teologia
☐ Häpeän teologiaa	

Elokuva ja teatteri peileinä, Verkatehdas ke 13.10.2010 klo 9.30-12.00 (rinnakkaisia, valitse vain yksi)

☐ Postia pappi Jaakobille	☐ Talven Valoa
☐ Riisuttu mies	☐ Monologi Johanneksen evankeliumi

KULJETUS

Varaan paikan kuljetukseen Aulangolle:	☐ Kyllä	☐ Ei
--	--------------------------------	-----------------------------

MAJOITUS (hinnat/hlö)

Kylpylähotelli Rantasipi Aulanko	☐ yhden hengen huone 125 €/vrk	☐ kahden hengen huone 80 €/vrk/hlö
Hotelli Cumulus	☐ yhden hengen huone 120 €/vrk	☐ kahden hengen huone 72,50 €/vrk/hlö
Hotelli Emilia	☐ yhden hengen huone 84 €/vrk	☐ kahden hengen huone 53,50 €/vrk/hlö
Sokos Hotel Vaakuna	☐ yhden hengen huone 95 €/vrk	☐ kahden hengen huone 57,50 €/vrk/hlö
En tarvitse majoitusta	☐	
Huonekaverin nimi majoituessasi kahden hengen huoneessa:		

LISÄTIETOJA (erityisruokavalio, myöhäinen saapuminen, ohjeistus yhteislaskutuksesta jos tarpeen jne.)

PERUUTUSEHDOT

Ilmoittautuminen on sitova. Lasku osallistumisesta ja majoituksesta lähetetään yllä ilmoitettuun sähköpostiosoitteeseen. Lasku toimii samalla varauksen vahvistuksena. Ennen 17.8.2010 peruutetuista varauksista veloitamme 25 € toimistokuluja.
17.8.2010 jälkeen tehdyistä peruutuksista veloitamme 50% sekä toimistokuluina 12 €.
14.9.2010 jälkeen tehdyistä peruutuksista veloitamme 100% sekä toimistokuluina 12 €.

Peruutukset on tehtävä kirjallisesti joko sähköpostilla osoitteeseen: jasmin.heikkila@hameenmatkailu.fi tai kirjeitse osoitteeseen:

Hämeen Matkailu Oy, Verkatehdas, Viipurintie 4, 13200 Hämeenlinna. Peruutus katsotaan tapahtuneeksi, kun kirjallinen ilmoitus saapuu Hämeen Matkailuun.

PALAUTA LOMAKE:

Hämeen Matkailu Oy, Viipurintie 4, 13200 HÄMEENLINNA

Jos työttömyys yllättää...

EERO T. ANTILA

JOHTAJA,
ERITYISKOULUTETTujen
TYÖTTÖMYYSKASSA ERKO

Miten toimia, jos jää työttömäksi tai vuorotteluvapaalle.

Työttömäksi jäädessäsi ilmoit-taudu välittömästi työnhakijak-si työvoimatoimistoon. Ilmoita työvoimatoimistossa kassasi nimi, Erityiskoulutettujen työttömyys-

kassa (106). Hae ansiopäivärahaa kassalta kolmen kuukauden kulues-sa siitä, kun haluat päivärahaa mak-settavaksi. Hakemuslomakkeen saat työvoimatoimistosta tai kassan koti-sivuilta www.erko.fi.

Milloin voit saada päivärahaa: työssäolo- ja jäsenyösehto

Mikäli olet ensimmäistä kertaa päi-värahan hakijana tai olet saanut päi-värahaa ennen vuotta 1997, on sinun täytettävä alkuehto. Alkuehdon pii-rissä olevilta vaaditaan 34 viikon työs-kentely, jos on ollut viikonkin työssä

vuonna 2010 työttömyyttä edeltävän 28 kuukauden aikana. Aikaisemmin työttömäksi jääneillä alkuehto on 43 viikkoa.

Mikäli olet saanut päivärahaa 1.1.1997 jälkeen, olet paluuehdon pii-rissä. Paluuehdon piirissä olevat saa-vat työssäoloehdon täyteen 34 viikon työskentelyllä. Tarkastelujakso on 28 kuukautta.

Sekä alku- että paluuehdoissa työ-viikoiksi lasketaan viikot, joina työs-kentelyä kertyy vähintään 18 tuntia ja palkka on työehtosopimuksen mukai-nen tai kokoaikatyössä vähintään

Erityiskoulutettujen työttömyyskassa (Erko)

Asemamiehenkatu 2, 00520 Helsinki

Puh. (09) 7206 4343,

faksi (09) 272 1212

Puhelinaika: ma - to klo 12 - 15

Kotisivut: www.erko.fi

s-posti: erityiskoulutettujen.tk@erko.fi

1 052 euroa. Työaikajärjestelyiltään poikkeavilla aloilla voidaan poiketa viikoittaisesta työaikaedellytyksestä (opetustyö, periodityö). Alku- ja paluuehdon on täyttyvä työttömyyskassan jäsenyysaikana.

Päivärahahakemus

Lähetä ensimmäinen päivärahahakemus kassalle aikaisintaan kahden viikon (10 arkipäivää) työttömyyden jälkeen. Jatkohakemuksilla päivärahaa haetaan kuukauden/neljän viikon jaksoissa jälkikäteen. Täytä hakemus huolellisesti, muista liitteet kopioina. Työssäolo tulee selvittää jokaiselta päivältä hakemuksen ohjeiden mukaisesti. Jokainen hakemus vanhenee erikseen.

Ansiopäivärahan taso nousi vuonna 2010

Päivärahan suuruus lasketaan vakiintuneesta palkkatulosta, josta on lomarahan ja lomakorvauksen osuus ensin poistettu. Palkkasummasta vähennetään 3,5 prosenttia, joka vastaa palkansaajan työeläke- ja työttömyysvakuutusmaksuja. Päiväpalkka saadaan jakamalla kuukausipalkka luvulla 21,5. Päivärahaa maksetaan viideltä päivältä viikossa.

Ansiopäiväraha muodostuu 25,63 euron suuruisesta perusosasta ja palkan mukaan määräytyvästä ansio-osasta, korotetusta ansio-osasta tai muutosturvan ansio-osasta.

Muista hoitaa jäsenmaksusi myös työttömänä ollessasi! Pyydä pankkisiirtolomake liitosta.

Päivärahan perusteena käytetään työttömyyttä edeltävien 43/34 työssäoloehdon täyttävän viikon ennakonpidätyksen alaista palkkatuloa.

Ansio-osa on 45 prosenttia päiväpalkan ja perusosan erotuksesta. Kun palkka ylittää 2 691,15 euroa, ylittävältä osalta ansio-osa on 20 prosenttia. Vastaavat prosenttimäärät korotetussa ansio-osassa ovat 57,5/35 ja muutosturvan ansio-osassa 65/37,5.

Uutena etuutena 20 ensimmäiseltä työttömyyspäivältä maksetaan korotettua ansio-osaa, jos henkilöllä on kolme vuotta työhistoriaa. Korotettua päivärahaa maksetaan työllistämistä edistävien palvelujen ajalta ns. aktiivitoimiiin osallistuville 25 vuotta täyttäneille enintään 200 päivältä ja pitkän työuran päätyttyä 100 päivältä henkilöille, jotka on irtisanottu tuotannollisista ja/tai taloudellisista syistä ja joilla on työssäoloaikaa vähintään 20 vuotta.

Muutosturvan ansio-osaan on oikeus tuotannollisista ja taloudellisista syistä irtisanotuilla, joilla on vähintään kolmen vuoden työhistoria ja oikeus TE-toimistossa laadittuun työllistymisohjelmaan. Sama oikeus on myös henkilöillä, joiden määräaikainen työsuhde saman työnantajan palveluksessa on kestänyt vähintään 36 kuukautta 42 kuukauden sisällä tai useampien työnantajien palveluksessa 5 vuotta viimeisen 7 vuoden sisällä. Jälkimmäisissä tapauksissa ei edellytetä tuotannollisia ja taloudellisia syitä. Myös pitkään lomautetuilla voi olla oikeus muutostur-

vaan. Työllistymisohjelman laatimista tulee pyytää 30 päivän sisällä työsuhteen päättymisestä.

Työllistymistä edistävät palvelut, joiden ajalta maksetaan korotettua ansio-osaa tai muutosturvan ansio-osaa sekä ylläpitokorvausta, ovat työvoimapolitiittinen aikuiskoulutus, omaehtoinen opiskelu, kuntouttava työtoiminta, työelämävalmennus ja työkokeilu. Aktiivipäivärahaa tai muutosturvan ansio-osaa maksetaan enintään 200 päivältä.

Työnhaku pidettävä voimassa

Työnhaku on pidettävä voimassa työvoimatoimistossa työvoimatoimiston määräämällä tavalla koko työttömyyden ajan. Muista hoitaa jäsenmaksusi myös työttömänä ollessasi.

Vuorottelukorvaus

Vuorotteluvapaalle voi jäädä koko-aikatyössä oleva henkilö tai henkilö, jonka työaika on yli 75 prosenttia koko-aikaisen työntekijän työajasta. Vuorotteluvapaalle jäävällä henkilöllä tulee olla työhistoriaa vähintään 10 vuotta. Työhistoriasta neljännes voi olla työntekoon rinnastettavaa aikaa, eli aikaa, jolloin henkilöllä on ollut oikeus äitiys-, isyys-, vanhempain-, hoito- tai erityishoitorahaan. Myös varusmies- tai siviilipalvelusaika rinnastetaan työntekoon.

Työsuhteen samaan työnantajaan on pitänyt jatkua vähintään 13 kuukautta ennen vuorotteluvapaan alkamista. Vuorotteluvapaa on pidettävä 24 kuukauden sisällä sen aloittamisesta.

Kassan jäsenelle vuorottelukorvaus on 70 prosenttia ansiopäivärahasta ilman lapsikorotuksia. Korvaus on 80 prosenttia, jos vuorottelijalla on 25 vuotta työhistoriaa ennen vuorotteluvapaan alkamista. ■

Lisätietoja: Työvoimahallinto, www.mol.fi. Työttömyyskassojen yhteisjärjestö TYJ, www.tyj.fi

Lehdessä alkaa uusi kirjoitussarja, jossa luottamusmiehet kertovat kuulumisiaan.

Ollako vai eikö olla... luottamusmies?

SEPPO RIIHIMÄKI
PÄÄLUOTTAMUSMIES,
TURUN JA KAARINAN
SEURAKUNTAYHTYMÄ,
KAPPALAINEN, TURUN
MARTINSEURAKUNTA

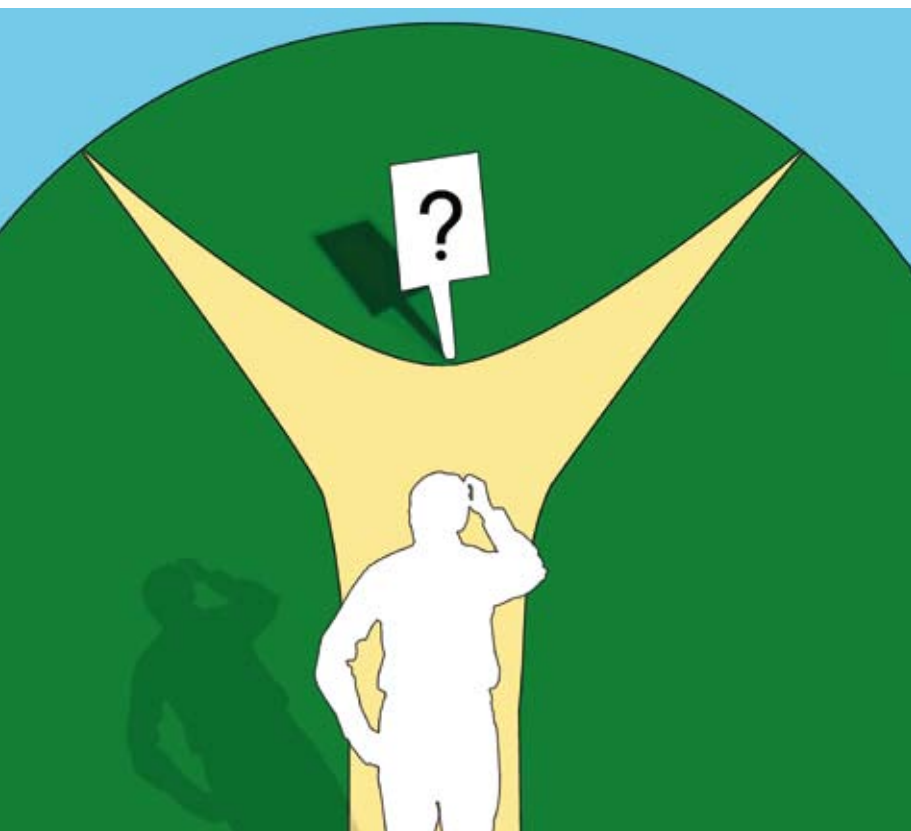
Uusi vuosi merkitsi kohdallani kolmannen luottamusmieskauden alkua ja samalla toista kautta pääluottamusmiehenä. Tällä kertaa tähän luottamustoimeen pääsemi-

nen olikin poikkeuksellinen tapahtumasarja, sillä edelliskertojen sopuisat vaalikuviot olivat vain kaukainen muisto.

Syksyn alussa tapahtunut Kirkon nuorisotyönohjaajat ry:n liittyminen Akavaan merkitsi luottamusmiespaikkojen uusjakoa. Kun tähän saakka paikat oli vaaleissa voitu jakaa kolmen jäsenmäärältään suurimman liiton kesken, syntyikin nyt tilanne, jossa jakajia oli yksi ”liikaa”. Muutos ei kuitenkaan käytännössä aiheuttanut sen suurempia mullistuksia.

Sen sijaan AKIn ja JUKOn pitkään jatkunut kiistely huipentui syksyllä tilanteeseen, jossa informaatio, ohjeistus, uhkailu, päätökset ja päätösten pyörittäminen muodostivat varsin sekalaisen sopan. Epäselvästä tilanteesta huolimatta vaalit toimitettiin Turussa aikataulun mukaisesti. Kiinnostus vaaleja kohtaan oli aiempaan verrattuna selkeästi suurempaa johtuen varmasti osaltaan nuorisotyöntekijöiden mukaan tulemisesta ja sen aiheuttamasta muuttuneesta tilanteesta. Oma vaikutuksensa oli myös aiempaa aktiivisemmalla informoinnilla. Käydyssä vaalissa äänet jakaantuivat suurimpien ammattiryhmien koon mukaisesti ja luottamusmiespaikat jaettiin äänimäärien perusteella.

Runsas viikko vaalien jälkeen tilanne muuttui AKIn erottua JUKOsta. Turkulaisella riukeudella täällä ehdittiinkin toimittaa ”täytevaalit” vaipautuneen luottamusmiespaikan täyttämiseksi. Muutaman viikon kuluttua olimme sitten jälleen uudenlaisessa tilanteessa JUKOn hyväksyessä AKIn takaisin jäsenekseen. Paikallisen tilanteen sekavuutta lisäsi se, että päättyvän toimikauden luottamusmiehistä jäljellä oli vain varaluottamusmies. Tämän lisäksi käydyissä vaaleissa valitut ei-akilaiset luottamusmiehet toimivat asiassa varsin aktiivisesti. Toimintaohjeita tiedustellessamme saimme vastaukseksi vain kehotuksen pyrkiä sopuratkaisuun. Turussa syntynyt ongelmatilanne ratkesi onneksi varsin sopuisasti. Olimme jo ehtineet sopia yhteisen neuvot-

teluajan, mutta jo ennen sitä AKI:n kuulumattomat luottamusmiehet päätyivät keskenään ratkaisuun, jossa he tunnustivat marraskuun vaalin lopputuloksen – joka itse asiassa oli myös ainoa vaalitulos, jonka JUKO oli siihen mennessä vahvistanut. Näin syntynyt ratkaisu oli myös pitkällä tähtäimellä viisas ja rakentava. Toki toisenlaisellakin ratkaisulla olisi voitu toimia, mutta se olisi varmasti kasanut muutospaineita seuraaviin vaaleihin. Mielestäni tämä turkulainen ratkaisu kertoo myös siitä, että eri työnteekijäryhmistä tulevien luottamusmiesten välisellä yhteistyöllä on täällä perinteitä, jotka auttoivat myös tässä tilanteessa.

Nyt alkaneen toimikauden suurin haaste on harkinnanvaraisen palkanosan käyttöönoton valmistelu. Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä on mukana kirkkohallituksen Hava-pilotointihankkeessa, ja sen kautta olemme jo huomanneet, miten eri vaiheissa seurakunnissa ja yhtymissä tällä hetkellä ollaan. Toiset ovat valmis- teluissaan jo hyvin pitkällä, toisten vasta aloitellessa palkanosan käyttöönoton perusteiden pohdintaa. Turussa työnantajan asettama tavoite on vuosi 2012. Siihen mennessä edessä on melkoinen urakka, jossa monien työnteekijöiden pelkojen ja väärinkäsitysten poistaminen ei ole niitä pienimpiä tehtäviä. ■

Seppo Riihimäki

Uudet luottamusmiehet valittu Virkaehtosopimusasioiden osaamista seurakunnassasi

Julkisalojen koulutettujen neuvottelujärjestö JUKOn luottamusmiehet ajalle 1.1.2010 – 31.12.2012 on valittu. Lista luottamusmiehistä löytyy liiton kotisivuilta www.akiliitot.fi.

Luottamusmiehen tehtävänä on toimia seurakunnan akavalaisten yhteisenä edunvalvojana. Hänellä on oikeus neuvotella työnantajan kanssa edustettaviensa palkkoja ja muita palvelussuhteen ehtoja koskevista asioista. Akavalaisten liittojen jäsenet voivat ottaa yhteyttä omaan luottamusmieheensä, jos esimerkiksi loma- tai palkka-asioissa on epäselvyyttä.

Pappien ja kanttorien luottamusmiehenä voi olla myös jonkin muun akavalaisen liiton jäsen, kuten diakoniatyöntekijä tai nuorisotyönohjaaja (Kirkon nuorisotyönohjaajat ry on liittynyt Akavan jäseneksi syyskuun 2009).

Aivan kaikkiin seurakuntiin ei voida valita JUKOn luottamusmiestä, sillä edellytyksenä on, että akavalaisiin liittoihin kuuluvia on vähintään viisi. Tällaisissa seurakunnissa on mahdollista valita JUKOn ja SVTL:n yhteinen luottamusmies, jos akavalaisia ja SVTL:ään kuuluvia on yhteensä vähintään viisi. Ohjeita luottamusmiesvaalin järjestämiseksi saa AKI:n tai JUKOn toimistosta. ■

Myytävänä kirkkourut Hollolassa

- 14 äänikertaa, II-sormiota ja jalkio, mekaaninen soittokoneisto, tremolo, paisutuskaappi
- soittimen mitat: leveys 266 cm, korkeus 410 cm ja syvyys 216 cm
- rakentaja Hans Heinrich v. 1978
- urut myydään paikaltaan
- ostaja vastaa urkujen poissiirrosta ja uudelleen pystytyksestä.

Urkujen luovutus aikaisintaan 14.5.2010. Urut tulee siirtää pois kevään/kesän 2010 aikana. Tarjoukset suljetussa kuoressa 14.4.2010 klo 15 mennessä osoitteeseen Hollolan seurakunta, Tiilijärventie 5 A 15870 Hollola. Kuoreen merkintä "Salpakankaan urkujen myynti".

Lisätietoja uruista antaa kanttori Maarit Peltomaa p. 040 7462 632 tai kanttori.mpepeltomaa@evl.fi. Koko myynti-ilmoitus, kuvia ja dispositio verkossa: www.hollolanseurakunta.fi

KANTTORI LÄHIESIMIEHENÄ

ANNAMARI JOKINEN

AKIN APULAISTOIMINNANJOHTAJA

Yhä useampi kanttori on saanut hoitaakseen johtavan kanttorin ja lähiesimiehen tehtävät. Kehitystä ovat vauhdittaneet erityisesti seurakuntien rakennemuutos ja kirkon uusi palkkausjärjestelmä.

Kanttoripäivillä järjestettiin ensimmäistä kertaa johtamista käsittelevä työpaja. Työpajaan osallistui kahdessa ryhmässä yhteensä nelisenkymmentä kanttoria. Vilkas keskustelu osoitti, että johtavina kanttoreina toimivilla on suuri tarve kokemusten vaihtoon kollegoiden kanssa.

Työpajassa käsiteltiin kolmea teemaa: työalajohtajan tehtävät ja niiden tärkeysjärjestys, työalajohtajan päätösvalta ja organisaation tuki työalajohtajalle sekä hyvän johtajan ominaisuudet ja toimivat johtamiskäytännöt.

Alustuksin ja keskustelemalla pohdittiin, mitä johtamisesta yleisesti tiedetään, mitä lait ja sopimukset edellyttävät lähiesimiehiltä ja ennen kaikkea, mitä hyvä johtaminen edellyttää ihmiseltä ja organisaatiolta.

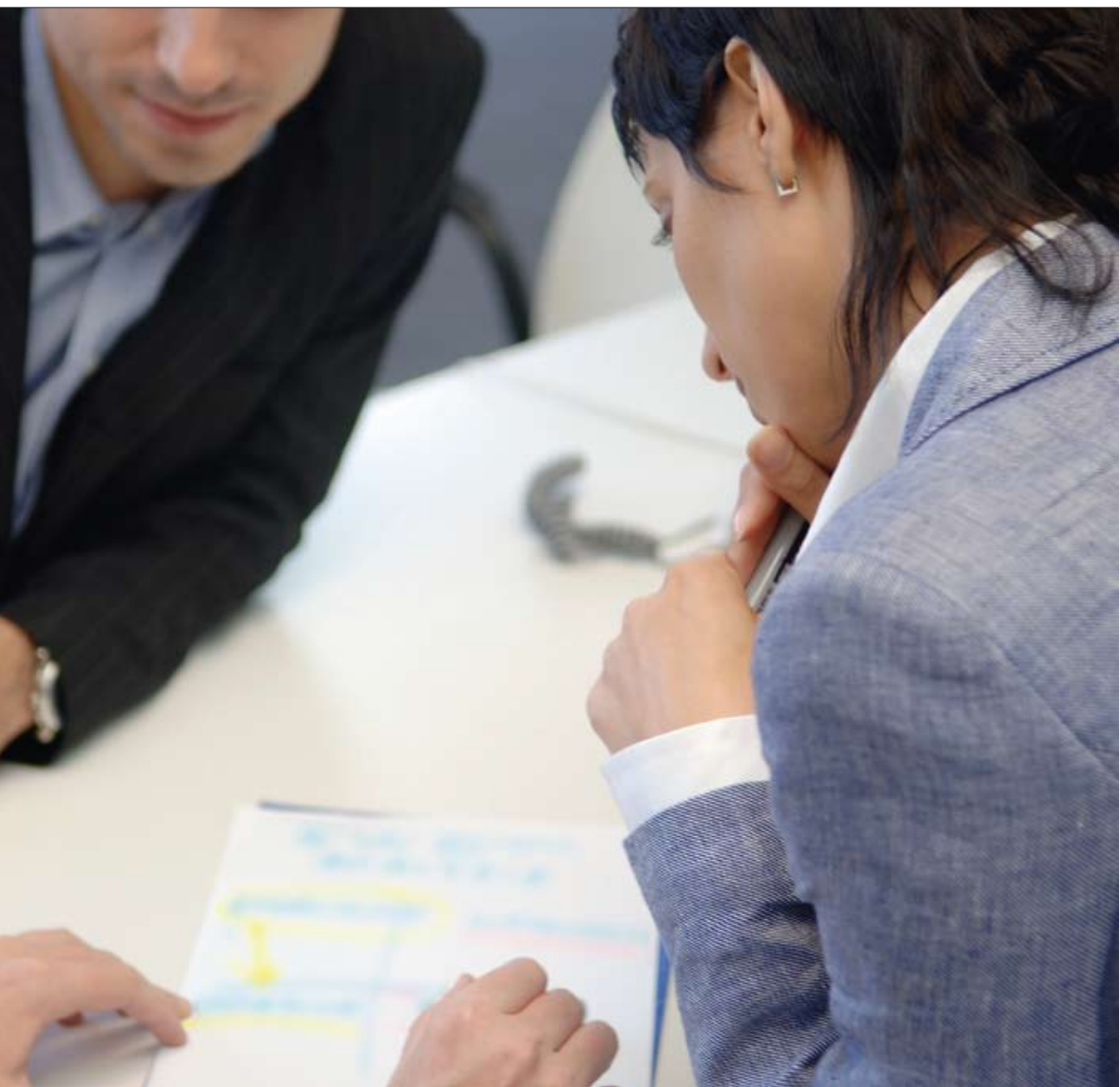
Tehtävät ja niiden tärkeysjärjestys

Rakennemuutoksen myötä lisääntyvät sellaiset seurakunnat, joissa työntekijöitä on useita kymmeniä. Jos toiminnallinen ja henkilöstöjohtaminen tällaisissa seurakunnissa ovat vain kirkkoherran ja talouspäällikön varassa, ne eivät luultavasti tule hoidettua niin kuin pitäisi. Osa henkilöstöjohtamisen tehtävistä, esim. rekrytointi, perehdytys tai koulutus suunnittelu, on jo aikaisemminkin usein delegoitu kanttoreille itselleen, koska kirk-

koherralla ei yleensä ole tarvittavaa kirkkomusiikin osaamista.

Uusi palkkausjärjestelmä perustuu esimiehen ja alaisen säännöllisiin keskusteluihin. He laativat yhdessä tehtäväkuvauksen, jonka perusteella arvioidaan tehtävän vaativuus ja vaativuuden mukainen palkka. Kun

palkkausjärjestelmässä otetaan käyttöön myös ns. harkinnanvarainen palkanosa, esimiehen ja alaisen tehtävänä on yhdessä asettaa työlle tavoitteita, joiden toteutumista esimies sitten arvioi.

Myös yleinen työlainsäädäntö lähtee siitä, että esimies tuntee alaisensa, näi-

den työn sisällön ja työskentelyolosuhteet. Vastuu esimerkiksi työturvallisuudesta, johon kuuluu myös työssäjaksaminen, on ensisijaisesti lähimällä esimiehellä.

Esimiehen tehtäviin edellä mainittujen lisäksi kuuluu yleensä myös viestintää, seurakunnan sisäisten ja ul-

koisten yhteistyösuhteiden hoitamista, osallistumista organisaation strategiaan suunnitteluun sekä työilmapiiristä ja työhyvinvoinnista huolehtimista.

Tätä taustaa vasten yhdellä esimiehellä ei voi olla juuri kymmentä alaista enempää, ja lähiesimiesportaan perustaminen on välttämätöntä entistä

Lähiesimiestehtävän menestyksessä hoitaminen edellyttää, että siihen varataan riittävä aika ja muut resurssit.

useammissa seurakunnissa. On selvittävää, millaisia erilaisia ja eritasoisia johtamistehtäviä seurakunnassa on ja kenen tulisi hoitaa niistä mitään. Lähiesimiehen tehtävä ja vastuu pitäisi muotoilla selkeästi: lähiesimies tietää, mikä on hänen tehtävänsä ja keiden esimies hän on; vastaavasti jokainen työntekijä tietää, kuka on hänen lähiesimiehensä ja mitä lähiesimiehen tehtäviin kuuluu.

Kanttorin työt ja johtajan työt

Luultavasti ei löydy kovin monta kanttoria, joka olisi valmis ryhtymään päätoimiseksi johtajaksi seurakuntaan. Myös johtava kanttori varmasti kokee tärkeäksi osallistua tiiviisti varsinaiseen kanttorin työhön ja säilyttää ammattitaitonsa ja ammatti-identiteettinsä kanttorina. Näiden kahden yhteensovittaminen on haastavaa, jottei työtaakka muodostu kohtuuttomaksi.

Monet johtavista kanttoreista ovat ns. A-kanttoreita, joiden virkaan kuuluu myös taiteellinen johtaminen ja korkeatasoinen oma taiteellinen toiminta. Moni kokee myös näiden yhteensovittamisen vaikeaksi. Lähiesimiehen tehtävien liittämiseen musiikin maisterin tutkintoa edellyttävään ns. B-virkaan ei ole mitään estettä, vaikka seurakunnassa olisi A-virkakin.

Suomen Kanttori-urkuriliitto on laatinut suosituksen kanttorin virkaan kuuluviin tehtäviin laskennallisesti kuluvasta ajasta. Sen mukaan työajasta noin 40 prosenttia kuluu työtehtävään liittyviin muihin kuin musiikillisiin tehtäviin. Tämä aika on yleensä suunnittelua, valmistelua, kokouksia, yhteistyötä muiden työalojen kanssa. Jos yksi kanttoreista johtavana kanttorina hoitaa näitä tehtäviä myös kollegoidensa osalta, hänellä osuus kasvaa. Toisaalta kollegoilla osuus pienenee ja varsinaisiin työtehtäviin vapautuu enemmän aikaa.

Epäselvät johtamissäädökset

Kirkon lainsäädäntö ei toistaiseksi tunne muita johtajia kuin kirkkoherran. Kirkkojärjestyksessä on erikseen mainittu, että kanttorin esimies on kirkkoherra. Näitä säädöksiä jouduttaneen muuttamaan pikapuoliin, kun lähiesimiesjärjestelmä on käytännön syistä otettava käyttöön laajemmin. Ennen kuin säädökset saadaan ajan tasalle, kirkkoherran tai muiden elinten päätösvalan delegointi työalojohtajille on syytä seurakunnissa ratkaista johtosäännöllä.

Oman haasteensa seurakuntien johtamisjärjestelyihin tuo se, että ylin päätösvalta seurakunnissa on luottamuselimillä. Operatiivinen vastuu jakautuu kirkkoherroille ja talouspäälliköille. Heidän välisensä hierarkia ja työnjako on usein epäselvä. Joissain seurakunnissa suurinta valtaa töiden järjestelyissä vaikuttaa käyttävän kanslisti, joka täyttää seurakunnan sähköistä varauskirjaa.

Joka tapauksessa päävastuu johtamisjärjestelyistä on seurakunnan ylimmällä johdolla ja päättävillä elimillä. Lähiesimiestehtävän menestyksessä hoitaminen edellyttää, että siihen varataan riittävä aika ja muut resurssit. Myös oman esimiehen tuki ja luottamus ovat välttämättömiä. Moninkertaista päätöksentekoa pitäisi

osata välttää, kun työtä muutenkin on useimmilla yllin kyllin.

Johtava kanttori vai kaikkien apulainen?

On tärkeää, että esimiestyön osa-alueet ovat kaikkien seurakunnan työntekijöiden ja myös luottamus-

henkilöiden tiedossa. Johtamistyön hoitamiseksi kanttorin perustyötehtäviä pitää vähentää. Johtavan kanttorin tehtäväkuvauksesta tai viran johtosäännöstä tulisi käydä ilmi, että työn painopisteenä on johtaminen ja että kanttorin perustehtäviä on vähemmän kuin alaisilla.

Rutiininomaisten tehtävien hoitamiseen pitäisi olla käytettävissä muuta työvoimaa. On resurssien tuhlausta, jos korkeasti koulutettu erityisosaaaja käyttää aikaansa tehtäviin, jotka voidaan hoitaa vähäisemmällä koulutuksella ja pienemmällä palkalla. Toisaalta pitäisi myös voida hyödyntää muita

Vuorovaikutus on ainoa keino varmistaa, että organisaatio on oikeilla raiteilla eli tekee sitä, mitä sen kuuluukin tehdä.

seurakunnan erityisosaajia, esim. tiedottamisen osalta.

Johtaminen on vaativaa

Lähiesimiestehtävässä oleville pitää järjestää asianmukainen ja riittävä koulutus. Koulutuksesta saa osaamista, mutta myös itseluottamusta ja uskottavuutta. Koulutusta tarjoavat Kirkon koulutuskeskuksen ja tuomiokapitulien lisäksi yliopistojen täydennyskoulutuskeskukset ja lukuisat yksityiset koulutuksen järjestäjät. Aikuiskoulutuksen kokonaisuudistus (AKKU) lisäänee yliopistojen tarjoamia korkeasti koulutetuille tarkoitettuja opinto-ohjelmia, joihin on mahdollista myös saada yhteiskunnalta taloudellista tukea.

Esimiestehtävästä tulee maksaa muusta palkkauksesta erottuva palkanosa. Oikein sovellettuna uusi palkkausjärjestelmä tunnistaa esimiesvastuun. Esimiestehtävä lisää tehtävän vaativuutta ja usein johtaa myös vaativuusryhmän kohoamiseen, esimerkiksi 601:stä 602:seen. Suorien alaisten lukumäärä ei merkittävästi vaikuta johtajan tehtäviin ja vastuihin eikä niiden edellyttämään osaamiseen.

Työalavastuusta kertovat nimikkeet ovat toistaiseksi hyvin kirjavia. Joissain tapauksissa herää epäily, että nimikkeeseen ei ole haluttu laittaa näkyviin johtaja-sanaa, jotta vältyttäisiin maksamasta asianmukaista palkkaa. Ehkä on myös pelätty, että yhden noston esimeheksi kollegoiden joukosta herättää kielteisiä tunteita.

Työalajohtajan tai lähiesimiehen tehtävät ovat kaikissa työyhteisössä aina kuitenkin olemassa silloin, kun samalla työalalla tai samassa tehtävässä työskentelee useampi henkilö. Joku

nekin vastuut lopulta joutuu hoitamaan. Tämä pitäisi tunnustaa ja ottaa töiden organisoinnin lähtökohdaksi.

Osa nykyisistä johtamisjärjestelyihin liittyvistä ongelmista ehkä poistuu, kun työalajohtajan tehtävät seurakunnissa tulevat niin vakiintuneiksi, että niihin rekrytoidaan erikseen. Silloin tehtävää hakiessaan jo tietää, että toimenkuvaan sisältyy johtamisvastuu. Myös työyhteisölle on tällöin alusta lähtien selvillä henkilön asema organisaatiossa.

Asiantuntijatyön johtamisen haasteet

Jos ihmisiltä kysytään työhyvinvoinnin edellytyksiä, tärkeimpänä mainitaan usein hyvä johtaminen. Johtamisessa pitäisi ottaa huomioon niin fyysinen, sosiaalinen, psyykkinen kuin henkinenkin hyvinvointi, seurakuntatyössä myös hengellinen hyvinvointi. Ilman työhyvinvointia ei synny työmotivaatiota. Jokainen on myös itse vastuussa omasta hyvinvoinnistaan, mutta työyhteisön merkitystä ei pidä vähätellä.

Erityisesti asiantuntijatyön johtamisessa keskeistä on ihmisten kuunteleminen ja vaikutusmahdollisuuksien antaminen. Johtajan ei tarvitse olla parempi asiantuntija kuin alaisensa, ainakaan muussa kuin ihmisten johtamisessa. Vastuuta ja valtaa kannattaa jakaa. Ihmiset voivat ja haluavat antaa parastaan silloin, kun olosuhteet tukevat työhyvinvointia.

Tärkeä johtamisen osa-alue on nykyään kiireen ja stressin hallinta. Siitä täytyy huolehtia omalta kohdaltaan ja siinä alaiset tarvitsevat tukea. Tarvitaan organisointitaitoja ja ajankäytön osaamista sekä ennen kaikkea kykyä

erottaa olennainen epäolennaisesta, rohkeutta asettaa tehtäviä tärkeysjärjestykseen.

Suomalaisten on sanottu olevan tottuneita johtamiseen muodollisen aseman perusteella, mutta nykymaailmassa tämä ei tunnu riittävän. Tarvitaan oman persoonan ja käyttäytymisen kautta ansaittua epävirallista vaikutusvaltaa, tietynlaista karismaa.

Tunteet ja suhteet

Työyhteisössä on tarkoitus keskittyä organisaation tavoitteiden saavuttamiseen: jokainen tekee sitä, mitä hänet on palkattu tekemään. Työtehtäviin kuuluvissa työrooleissa käyttäytymisen pitäisi olla asiallista, kohteliasta ja aikuismaista. Jokaisessa työyhteisössä vaikuttavat kuitenkin aina myös ihmisten työhön liittyvät tunteet ja henkilökohtaiset suhteet sekä henkilökohtaiseen elämäntilanteeseen liittyvät asiat. Myös ne on tunnettava ja tunnustettava luonnolliseksi osaksi työelämää. Ne voivat joko tukea tai rikkoa työyhteisöä, joten niitäkin on pystyttävä johtamaan.

Esimies on osa työyhteisöä myös tunneasioissa, mutta esimiehen tulisi säilyttää tietynlainen objektiivisuus ja tasapuolisuus. Tasapuolisuus ei välttämättä tarkoita sitä, että kaikkia kohdellaan samalla lailla, vaan ennemmin sitä – varsinkin asiantuntijatyössä ja muussa luovassa työssä – että jokaista kohdellaan siten kuin hän itse toivoo tulevaisuuden kohdelluksi. Asenteita ja tunteita ei voi käskä eikä väkisin muuttaa.

Palkitseminen ja motivoiminen

Jotta johtaminen onnistuu, johtajalla täytyy olla käytettävissään materiaa-

lisiä resursseja alaisten motivointiin ja palkitsemiseen. Asiantuntijatyössä usein käy niin, että hyvin tehdystä työstä palkitaan lisätyöllä, mutta se ei kanna pitkälle. Uusi palkkausjärjestelmä edellyttää lähiesimiehen käyvän alaistensa kanssa tehtävänkuvaukskeskustelun, asettavan suorituksen arviointiin liittyvät tavoitteet ja toteuttavan suorituksen arvioinnin. Esimiehen sanan tulee painaa, kun päättävissä elimissä tehdään palkkaratkaisuja.

Vuorovaikutus on ainoa keino varmistaa, että organisaatio on oikeilla raiteilla eli tekee sitä, mitä sen kuuluukin tehdä. Esimiehen oikeutta puuttua toisten tekemisiin ei pidä ottaa käskyttämisenä vaan työroolien ja työtehtävien ääneen lausumisena. Esimiestaitojen lisäksi työyhteisöissä tarvitaan myös alaitaitoja.

Työpajan kokemukset kentälle

Työpajaan osallistuneet pitivät johtavan kanttorin tärkeimpinä tehtävinä töiden suunnittelua, kehityskeskusteluja alaisten kanssa sekä verkostoitumista. Liikaa byrokratiaa ja kankeita päätösvaltasuhteita haluttaisiin välttää.

Monessa seurakunnassa ollaan vielä alkuvaiheessa lähiesimiesjärjestelmän rakentamisessa. Nyt on aika käydä keskustelua kirkkomusiikin työalajohtamisesta ja ottaa oppia tähän mennessä saaduista kokemuksista. Jokaiselle seurakunnalle on hyödyksi hyvin suunniteltu työn ja vastuiden jako, selkeät johtamisjärjestelyt. Johtavan kanttorin tehtävässä toimivat ovat parhaita asiantuntijoita musiikkitoiminnan johtamisen järjestelyissä. ■

Marja Terttu Knapas,
Markku Heikkilä ja
Timo Ävist
**Suomalaiset
pappilat**
*Kulttuuri-, talous-
ja rakennushistoriaa*

30,-
Ovh 48,-

Kirja esittelee edustavan kokoelman pappiloita ja niiden elämänpiiriä eri puolilla Suomea 1700-luvulta 1900-luvulle. Teoksessa käydään läpi pappiloiden sosiaalishistoriaa, kulttuurihistoriallista merkitystä, arkkitehtuuria ja puutarhoja. Runsas, osin aiemmin julkaisematon kuvitus.

Markus Hiekkänen

Suomen keskiajan kivikirkot

Perusteellinen teos esittelee tiedot ja tulkinnat kaikista Suomen keskiaikaisista kivikirkoista. Tarpeellinen käsikirja jokaiselle vanhemmasta historiasta ja kulttuurista kiinnostuneelle ja seuralaiseksi tutustumiskäynneille kirkkoihin.

25,-
Ovh 39,-

Reijo Pitkäranta (toim.)

Suomen kirkkojen latina

*Piirtokirjoitukset kirkoissa,
kellotapuleissa ja hautausmailla*

Kattava kuvaus latinankielisistä teksteistä pitäjittäin. Piirtokirjoitukset kertovat kiinnostavasti niin paikallishistoriasta, suurmielistä kuin yksittäisten ihmisten kaipaudesta.

15,-
Ovh 54,-

Tarjoukset voimassa 30.4.2010 asti

- www.finlit.fi/kirjat (syötä kampanjakoodi CRUX)
- kirjamyynti@finlit.fi tai p. 0201 131 216
- SKS:n kirjamyymälä, Mariankatu 3, Helsinki

Tampereen kanttoripäivillä kanttorit lauloivat iltahämärissä suurena kuorona Vanhan kirkon portailla.

SAKARI VILPPONEN

Kanttoripäivät pakkassäässä Tampereella

SAKARI VILPPONEN

KANTTORI, PIELISENSUUN SEURAKUNTA

Viidennet kanttoreiden valtakunnalliset neuvottelupäivät Tampereella helmikuun alussa saivat kanttorit liikkeelle runsaslukuisemmin kuin koskaan aiemmin. Kaikki virassa olevat kanttorit, kirkkomusiikin opiskelijat sekä kanttorin virasta eläkkeelle jääneet oli kutsuttu mukaan. Kirkkomuusikoita saapui noin 450 ”hengessä ja hengissä olevaa”, eli puolet virkakunnasta.

Neuvottelupäivien paneeleissa pureuduttiin kanttorina olemisen kysymyksiin, ja työpajoista sai ohjeita ja innostusta mm. kuorosvengiin, työalajohtamiseen, pyhiinvaelluslauluihin sekä kehonkieleen. Nuottien ohella oli esillä musiikkimateriaalia käsikelloista tietokoneohjelmiin Seurakuntien talon juhlasalissa. Kirkon musiikkijuhlien 2012 laulujen esittely tarjosi päätöspäivänä odottamattomia musiikillisia huippuhetkiä. Luottamus Timo Kiiskiseen juhlien taiteellisenä johtajana nousi kohisten. Kirkon musiikkitarjon-

nan monipuolistaminen ei enää ole ainakaan sävellyksistä kiinni.

Kanttorina oleminen nykyajassa

Avajaisissa Aleksanterin kirkossa esiteltiin tamperelaisuutta musiikin ja sanan keinoin. Mieleen jäi erityisesti suuri poikakuoro Pirkkanpojat ja sen esitykset. Avajaistunnelmat jatkuivat Konsun Salissa, jossa Hilkka Olkinuora, Leena Tiitu ja Petri Lintunen keskustelivat kanttorina olemisen tuskasta muuttuneessa maailmassa.

Voitiin todeta, että musiikissa ohjelmisto on nyt toinen kuin 20 vuot-

”Musiikki on yhtä lailla sielunhoitoa kuin muukin sielunhoito.”

ta sitten ja spektri on liian laaja yhdelle ihmiselle. Mikä avuksi? Leena Tiitu neuvoi verkostoitumaan ja hakemaan yhteistyökumppaneita muualtakin kuin seurakunta-aktiivien piiristä. ”Johtamista ja hommien delegoimista se on tulevaisuudessa yhä enemmän”, vahvisti myös Petri Lintunen.

Musiikin merkityksen epäilijöille Hilka Olkinuora sanoi suoraan, että musiikki on yhtä lailla sielunhoitoa kuin muukin sielunhoito. Tältä kannalta kirkkomuusikot kuuluvat virkajaotteluissa samaan kastiin kuin muutkin hengellisen työn tekijät. Kun puhuttiin vanhenevista ja heikkenevistä kirkkokuorolaisista, Olkinuora toivotti ”hiipuvat kuorolaiset” tervetulleiksi mummottelemaan perhepiireihin.

Leena Tiitu siteerasi tutkimustuloksiansa kanttorien työstä ja summasi ne yhteen virkkeeseen: ”Positiiviset asiat liittyvät usein seurakuntalaisten kohtaamiseen, työtoverien ja esimiesten kanssa on hankalampaa.”

Kanttorit kirkossa ja torilla

Tuomasmessu vietettiin ensimmäistä kertaa kanttoripäivillä. Tampereen tuomasyhteisö oli organisoinut Aleksanterin kirkkoon Tuomaskuoron ja -orkesterin. Seurakunnan laulu kuului paikkakuntalaisten mielestä nyt selvemmin kuin koskaan ennen.

Kanttorit pyrittiin saamaan kuuluviin ja näkyviin myös katukuvassa.

Niinpä he lauloivat iltahämärissä suuren kuorona kirpeässä pakkassäässä Vanhan kirkon portailla keskustorin laidalla. Olosuhteet eivät olleet edulliset musiikkielämyksen syntymiselle. Liikenteen äänet ja Sibeliuksen sävellet kilpailivat äänimaiseman herruudesta. Kuulijoitakin oli vähän. Kipakka pakkanen sai kaupunkilaiset hakeutumaan sisätiloihin. Kuoroesityksen jälkeen kanttorit marssivat kynttilälyhdyt käsissä Tuomiokirkkoon, jossa kuunneltiin Heikki Sarmannon Talvisota-requiem. Esittäjänä oli Händel-kuoro Sarmannon yhtyeen säestämänä. Ilta päätettiin perinteiseen ilanviettoon juhlatila Palatsissa.

Piiparista ja säästövinkkejä

Palatsissa kanttori Sanna Vihervirta antoi tamperelaisia käytösvinkkejä. Kiitos Sannan ”moriens” on nyt hallussa. Työpajassa opittuja kehorytmejä toteutettiin ilanvietossakin Sannan johdolla. Helppoa: jokaisella soitin mukana, kädet taputtivat ja jalat polkivat.

Lähes uskomatonta oli, että tv-kanttori Piiparinen körötteli estradille tulla ajopelillään. Tulevaisuutta ennakoiden menopeli kulki sähköllä. Voimanlähteenä oli akkuporakone, joka pyöritti mopon eturengasta. Varjopuolena oli lyhytkestoinen akku, jota piti ladata lähimmässä talossa noin sadan metrin ajon jälkeen. Piiparisen matkat kap...peliin venyivät siten ajallisesti hämmästyttävän pitkiksi. Työaikaseurannan kannalta (huomio Kirkkohallitus!) Piiparinen oli ajankäytössään esimerkillinen: oli töissä lähes 24 tuntia vuorokaudessa ja koh-tasi jatkuvasti ihmisiä.

Säästövinkkejä havainnollistettiin filmillä, jonka Tampereen kanttorien työryhmä oli käsikirjoittanut, näytellyt ja pistänyt purkkiin. Urkurin kengät kopisivat vilkkaasti, kun sähköä ja muitakin urkumenoja säästävä urkuri ”soitti” vihkiäisissä mielikuvitusur-

kuja. Enpä minäkään tullut ajatelleeksi, että lyhentämällä kokonuu-tit puolinueiteiksi säästöä syntyy 50 %.

Piispa Matti Revon toimittamassa päätösmessussa kuultiin mm. B. Buxtehuden kantaatti Gott, hilf mir. Esittäjinä oli Suomen Kanttorikuoro ja Suomalainen barokkiorkesteri.

Kanttoripäivien järjestäjinä olivat Kirkon jumalanpalveluselämän ja musiikkitoiminnan yksikkö (KJM) yhdessä Suomen Kanttori-urkuriliiton, Tampereen hiippakunnan, Tampereen seurakuntayhtymän, Suomen Kirkkomusiikkiliiton, Teologit ja kirkkomuusikot ry:n ja Seurakuntien Lapsityön Keskuksen kanssa.

Kanttorit ja papit työaikalain piiriin?

Onko kanttorin ja papin työ sellaista, että se voitaisiin siirtää työaikalain piiriin? AKIn toiminnanjohtaja Esko Jossaksen mukaan tätä kysymystä on pohdittu jo pitkään kirkkohallituksen työmarkkinaosastossa. Kokeilemalla se selviää, tuumattiin. Mutta kokeiluseurakuntien löytäminen osoittautui erittäin vaikeaksi tehtäväksi. Lopulta Raision ja Helsingistä Meilahden seurakunnat saatiin suositumaan, ja kokemuksia on kertynyt tähän mennessä noin puolen vuoden ajalta. Kokeilu jatkuu vuoteen 2012.

Kanttori ja luottamusmies Katariina Engström kertoi kokemuksistaan Raision työaikaseurannasta.

Kirkkoherra antoi varsin selvät ohjeet työn suunnitteluun: puolet työajasta voisi muodostua seurakunnan ”pakollisista kuvioista”, toisen puolen voi suunnitella itsenäisesti omien taipumusten pohjalta. Jos noin puolet työajasta on kulunut seurakuntalaisten kohtaamiseen eri tavoin, niin tulokseen voidaan olla tyytyväisiä.

Katariina Engströmin mielestä työn määrän ja laadun arviointi oli uutta. Ilmassa oli muutostavainta, ahdistusta ja pelkoa: Tehdäänpö töitä riittä-

västi, saadaanko tunnit täyteen? Alkaako joku toinen suunnitella töitäni? Kyseltiin, voiko kutsumukseen puuttua ja miten luovaa työtä voi mitata? Voiko ”vapaudesta” luopua? – Raisiossa vapaudesta oli tosin jo luovuttu, kun siirryttiin kulunvalvontaan ennen kokeilua.

Kokeilu on jo nyt osoittanut, että työaikaseuranta ei ole ongelma diakonialle eikä kirkkomusiikille, mutta osalla papistosta oli vaikeuksia saada ”tunnit täyteen”. Kokeilu on lisännyt selvästi työntekijöiden yhteistyötä.

Yleiskeskustelussa kyseltiin ilta- ja viikonlopputöiden korvauksista, ja saatiin vastaukseksi, että 600-alkuisille ja sitä ylemmille palkkaryhmille ei makseta korvausta. 500-alkuisille ja sitä alemmille palkkaryhmille tulee korvaus lisävapaina.

Keskustelussa epäiltiin, että ”tuntien laskeminen on järjettömän iso työ”. Kun kyseltiin, voiko kotona tehdä töitä, saatiin vastaus, että työt pitäisi tehdä työpaikalla. Monelle jäi vaikutelma, että työaikaseuranta ”rankaisee” osaavaa ja rutinoitunutta työntekijää, koska hänelle riittää lyhyempi valmistautumisaika.

Työpajoissa koettua

Kuoro svengaamaan -työpaja oli niin suosittu, että monet halukkaat jäivät ulkopuolelle. Ilmeisesti kanttorikunnan keskuudessa tiedettiin odottaa hyvää, sillä sana Kajaanissa pidetystä Jan Hellbergin kurssista oli kiirinyt kauas. Sisältöön oltiin nytkin tyytyväisiä. Svengaamista lähdettiin etsimään Jan Hellbergin johdolla afrikkalaisista rytmeistä, joista siirryttiin latinalais-amerikkalaisiin rytmikuvioidiin. ”Swing” oli monelle tuttu sana, mutta Hellbergin opastuksella monet asiat kirkastuivat uudelle asteelle. Selvisi, että swingityylin nuottiarvoja pitää tulkita: kestoja pitää venyttää ja lyhentää tyyliin sopivasti. Työpajatyöskentelyn päätteeksi päästiin maiste-

lemaan Duke Ellingtonin musiikkia Sacred concerto -teoksesta.

Pyhiinvaelluslaulut ja rukouslaulut työpajassa oltiin tyytyväisiä hiippakuntakanttori Aija-Leena Rannan osuuteen. Sen sijaan Marja Korkalan osuus jakoi mielipiteitä, sillä Korkalan esitykseen sisältyi asioita, jotka olivat uusia, outoja ja osin vaikeita. Mm. aramean kielellä laulaminen koettiin erityisen vaikeaksi. Korkala on opiskellut Ranskassa keskiaikaista laulua, ja harvinainen kirkkomusiikkiesitys on tulossa: a cappella messu, jonka Korkala esittää yksin.

Tuomiokirkon kuvat, reliefit, Kaarina Paakkasen esittely ja Pekka Paakkasen viulusoolot veivät kiinnostuneet taiteellisiin sfääreihin. Esittely avasi silmät näkemään tunnettujen teosten lisäksi pieniä yksityiskohtia, joita Tuomiokirkosta – sisältä ja ulkoa – tuntui löytyvän loputtomasti.

Finlaysonin kirkko oli todellakin lasten kirkko. Sisustuksessa huomio kiinnittyy lukuisiin raamatullisiin aseteelmiin. Lasten Keskuksen musiikiksihteeri Mari-Torri Tuominen ja Espoon seurakuntien muskariope Heli Vapaakallio laulattivat ja leikkivät, esittelivät uutta muskarin laulukirjaa, pikkuväen soittimia sekä pistivät työpajaan osallistuneet mm. ideoimaan kirkon sakramenttien visualisointia. Uudet välineet kuten rytmirinkula inspiroivat monenlaiseen musiikkitouhuun yhtälailla vauvaikäisiä kuin vanhempiaakin. ■

Kanttorit kirkkomusiikin tutkijoina

JORMA HANNIKAINEN
PROFESSORI,
SIBELIUS-AKATEMIA,
KIRKKOMUSIIKIN OSASTO

Sibelius-Akatemian kirkkomusiikin tutkijakoulutus ja kanttorien harjoittama tutkimustoiminta esittäytyivät kanttoripäivien Kanttorit kirkkomusiikin tutkijoina -työpajassa.

Työpajaan osallistujilla oli mahdollisuus pohtia erilaisia kirkkomusiikin tutkimukseen liittyviä kysymyksiä, saada tietoa Sibelius-Akatemian kirkkomusiikin osastossa tapahtuvasta tutkijakoulutuksesta, saada virikkeitä omille lisensiaatin tai tohtorin tutkintoon tähtääville jatko-opinnoille sekä aktiivisesti osallistuen seurata jatko-opiskelijoiden tutkimushankkeiden esittelyjä. Työpajan vetäjänä toimi Sibelius-Akatemian kirkkomusiikin professori (mvs) Jorma Hannikainen.

Työpajan ohjelma rakentui neljän jatko-opiskelijan tutkimushankkeen esittelystä ja alustusten pohjalta käytyistä keskusteluista. Työpajassa esittäytyneistä opiskelijoista kaksi valmistelee jatkotutkintoa Sibelius-Akatemian kirkkomusiikin osastolla, yksi Kuopion osastolla ja yksi Helsingin yliopiston sosiaalitieteiden laitoksella.

Työpajassa jatko-opiskelijoiden esitelmäaiheet kuvasivat varsin sattuvasti meneillään olevien lisensiaatti- ja

väitöstutkimuksien aihepiirejä, sillä esillä olivat kanttorin virkaan, seurakunnan viranhaltijoiden väliseen vuorovaikutukseen, viran hoitoon ja kanttorikoulutukseen liittyviä aiheita. Esitelmäaiheina olivat *Musiikki ja hierarkia? Kanttorin aseman juuret antiikin kirkkohistoriassa* (Kaija Ravolainen), *Valtataistelun hienovaraiset keinot papin ja kanttorin työpalaverissa* (Melisa Stevanovic), *Siunaustilaisuuksien musiikki* (Anne-Marie Grundstén) ja *Kirkkomusiikin koulutuksen klaveeriopinnot* (Olli Rantala). Työpajan avauksessa Jorma Hannikainen esitteli Sibelius-Akatemian kirkkomusiikin osaston jatkokoulutusta.

Tutkijakoulutus Sibelius-Akatemiassa

Suomalainen kirkkomusiikin tutkimus omaa pitkät perinteet, mutta ei voi vielä ylpeillä laajuudellaan. Henricus Munck (*De usu organorum in templis*; Turun akademia v. 1679), Ilmari Krohn ja Toivo Haapanen ovat vain harvoin saaneet seuraajikseen kanttoreita oman alansa tutkijoiksi.

Sibelius-Akatemiasta on valmistunut tähän mennessä hieman yli 100 tohtoria, joista tutkijakoulutuksessa noin 35. Sibelius-Akatemian kirkkomusiikin osastolta ja Kuopion osastolta on valmistunut 19 tohtoria, joista tutkijakoulutuksessa yhdeksän. Vain pieni osa tutkijakoulutuksessa tutkinnon suorittaneista on varsinaisia kanttorin virassa toimivia kirkkomusiikoita, eivätkä tutkimusten aiheet aina liiku kirkkomusiikin ydinalueilla. Kirkkomusiikin osaston väitöskirjo-

jen aiheina ovat olleet muun muassa urkujen rakentamiseen, kanttorin virkaan ja musiikin historiaan liittyvät kysymykset. Tutkimusaiheita silmäillessä huomio kiinnittyy siihen, että kirkkomusiikin osastolta ei ole valmistunut yhtään virsilauluun liittyvää väitöskirjaa.

Miten jatko-opiskelijaksi?

Musiikin lisensiaatin- tai musiikin tohtorin tutkinnon voi Sibelius-Akatemian kirkkomusiikin osastolla suorittaa taiteilijakoulutuksen, tutkijakoulutuksen tai kehittäjäkoulutuksen mukaisesti. Jatko-opintokelpoisuus on henkilöllä, joka on suorittanut musiikin maisterin tutkinnon tai vastaavan aikaisemman Sibelius-Akatemian tutkinnon. Jatko-opiskelu voi perustua myös muille edeltäville opinnoille, mikäli rehtori katsoo henkilöllä olevan edellytykset jatko-opintojen menestykselliseen harjoittamiseen. Taiteilijakoulutuksessa jatko-opinnot edellyttävät ensin hyväksytyt tasokokeen suorittamista.

Jatkokoulutukseen hakeutuessa on aluksi syytä neuvotella kirkkomusiikin osaston professorin kanssa opinnyhteen kokonaisuudesta ja aihepiiristä. Tämän jälkeen seuraa ilmoittautuminen ns. ylimääräiseksi opiskelijaksi. Ylimääräisenä opiskelijana laaditaan jatkotutkintosuunnitelma, jonka Sibelius-Akatemian akateeminen neuvosto aikanaan käsittelee. Sibelius-Akatemian rehtori hyväksyy opiskelijan neuvoston lausunnon perusteella varsinaiseksi opiskelijaksi.

Kirkkomusiikin osaston julkaisusarjassa on julkaistu Hannikaisen toimittama *Officia Missæ* -kokoelman editio, joka tarjoaa suomenkielistä ohjelmistoa gregoriaanista musiikkia harrastavien lauluryhmien käyttöön. Hannikaisen väitöskirja käsitteli Michael Bartholdi Gunnaeruksen suomenkielistä *Officia Missæ* -introituskokoelmaa (1605).

Kirkkomusiikin osaston tutkimustoiminta

Kirkkomusiikin osastolla tehtävä tutkimus pyrkii tuottamaan korkeatasoista tietoa, joka auttaa ymmärtämään syvemmin kirkkomusiikkia ja siihen liittyviä ilmiöitä ja käytäntöjä. Osaston voimavarat tukea ja ylläpi-

tää tutkimustoimintaa ovat kuitenkin niukat. Osastolla ei esimerkiksi ole toistaiseksi ollut mahdollisuutta perustaa postdoc- tai muita tutkijan virkoja. Tutkimustoiminnan pitkäjänteinen kehittäminen on vaikeaa, koska opetusviroissa toimivien kokonaistyöaikasuunnitelmiin ei resurssien

Kirkkomusiikin osastolta ei ole valmistunut yhtään virsilauluun liittyvää väitöskirjaa.

pienuudesta johtuen voidaan sijoittaa juuri muuta kuin opetusta ja hallinnollisia tehtäviä.

Kirkkomusiikin osasto pyrkii osallistumaan voimavarojensa puitteissa Sibelius-Akatemian yhteiseen tutkimustoimintaan tai verkostoitumaan erilaisten kirkkomusiikin tutkimusta harjoittavien tutkijayhteisöjen kanssa. Tällaisesta toiminnasta ovat esimerkiksi vireillä oleva monitieteinen reformaatioajan liturgisten käsikirjoitusten tutkimusprojekti tai uuteen kirkon tutkimuskeskuksen hallinnoimaan virsitutkimushankkeeseen liittyminen. Liturgisen musiikin ja virren tutkimus tarjoaakin monia mielenkiintoisia ja kirkon musiikkitoiminnan kannalta merkittäviä tutkimusmahdollisuuksia.

Kirkkomusiikin osasto esittelee tutkimustoimintaansa mahdollisuuksiensa mukaan. Vuosittain järjestetään seminaaritapahtumana *Kirkkomusiikin tutkimuksen päivä*, ja osasto julkaisee *Tabulatura-vuosikirjaa* muutaman vuoden väliajoin. Osasto julkaisee satunnaisesti myös muita tutkimuksia. Kirkkomusiikin osaston yhteistyö Kuopion osaston kanssa on tutkijakoulutuksen osalta ollut tiivistä. Kuukausittain järjestettävät jatkotutkintoseminaarit ovat olleet videovälitteisesti yhteisiä Kuopion osaston kanssa. ■

Körötellään Kirkkomuskariin!

MARI TORRI-TUOMINEN

MUSIIKKIKOULUTTAJA,
SEURAKUNTIEN LAPSITYÖN KESKUS

Kanttoripäivien Kirkkomuskarikanava keräsi Lasten katedraaliin eli Finlaysonin kirkkoon noin 80 kanttoria. Työskentely toteutettiin workshopmaisesti lauluja laulaen ja leikkien sekä yhteisesti keskustellen ja pohtien.

Kanavan sisältö pohjautui uudelle Kirkkomuskari-kirjalle. Kirja ilmestyi helmikuun alussa, ja julkareita vietettiin siis työtä tehden Kirkkomuskarikanavassa!

Kirkkomuskari (toim. Mari Torri-Tuominen, Lasten Keskus) on monipuolinen virikeaineisto seurakuntien muskaritoimintaan. Se sisältää kattavan valikoiman leikkejä, loruja, musiikinkuunteluvinkkejä sekä yli 80 laulua nuotteineen. Lauluista yli 60 on ennen julkaisemattomia. Kirkkomuskari auttaa suunnittelemaan ja toteuttamaan musiikkileikkikoulutoimintaa seurakunnan kontekstissa. Lisäksi se sopii muille seurakuntien varhaiskasvatuksen työaloille lapsi- ja perheytyöhön sekä musiikkiin ja pyhäkouluun virikemateriaaliksi.

Seurakuntien musiikkileikkikoulu-toiminta on yksi kasvavista ja tavoittavista työmuodoista. Musiikkileikkikouluja järjestetään seurakunnissa eri tavoilla.

Joillakin paikkakunnilla musiikkileikkikoulu ovat seurakuntien tai seurakuntayhtymien toimintamuotoja, ja niitä varten on palkattu omat ammattipätevät opettajansa.

Useimmissa seurakunnissa muskarit ovat osa asiasta innostuneiden ja asian osaavien kanttoreiden ja lastenohjaajien työnkuvaa. Joissakin seurakunnissa muskaritoiminnan järjestää joku ulkopuolinen: yksityinen musiikkikoulu, musiikkiopisto tai joku järjestö.

Musiikkileikkikoulu tai ”muskari”, joksi nimi on muotoutunut, on tavoitteellista toimintaa, jossa opitaan musiikillisia perusvalmiuksia leikin avulla. Ensimmäisenä tavoitteena on herättää lapsen kiinnostus ja rakkaus musiikkiin. Laulut, leikit, lorut, liikumiset ja musiikin kuuntelu sekä soittimien soitto tukevat lapsen kokonaisvaltaista kasvua. Nämä samat perustavoitteet koskevat myös seurakuntien muskaritoimintaa.

Kirkkomuskarikanavaan osallistuneista noin yhdellä kolmasosalla oli kokemus muskaritoiminnan järjestämisestä seurakunnassa.

Omat polut

Oma polkuni seurakuntien musiikkileikkikouluihin on kulkenut erilaisia ovia availlen, ja niiden takaa uutta löytäen. Jotkut ovet ovat olleet jo

Hmm, onko Kirkkomusiikkilehti yksi Kirkkomuskarin menetelmistä?! Mari Torri-Tuominen ja Heli Vapaakallio suosittelevat!

valmiiksi auki, ei ole kuvaannollisesti tarvinnut hakata päätä seinään. Tämä kertoo ehkä myös siitä, että muskareilla on kysyntää!

Tärkeä omakohtainen kokemus olivat ne kaksi ja puoli vuotta, jotka kuljin oman tyttäreni kanssa muskareissa. Muskarista tuli yhteinen juttu, leikit, lorut ja laulut jatkuivat kotona-

kin. Tuolloin ihailin myös musiikki-leikkikoulun opettajan kykyä ja taitoa rakentaa tunneista mukavia kokonaisuuksia, jotka olivat kuukaudesta toiseen jatkuessaan myös taitavia pedagogisia jatkumoit.

Seurakunnassa kanttorina päätin aloittaa johdonmukaisen musiikkikasvatuksen linjan kuorotoiminnan

kautta. Perustettiin 4-6-vuotiaiden musiikkikerhoryhmä ja kuoro 7-12-vuotiaille. Jonkun ajan kuluttua tuli ajankohtaiseksi jatkaa kuorojanaa isompien kuorolaisten ryhmällä, noin 11-14-vuotiaille tarkoitettulla kuorolla. Nuorten musiikkiryhmä toimi erityismessujen ympärille rakentuneessa kontekstissa.

Perhekerhot ja avoimet päiväkerhot olivat niitä paikkoja, joissa kohtasin lähinnä alle viisivuotiaita lapsia vanhempien kanssa. Näihin kerhoihin tulikin tavaksi järjestää kirkkohetkien lisäksi yhteisiä musiikkituokioita, jotka sisälsivät paljon muskaritoiminnasta tuttuja elementtejä, mutta myös kirkkovuoteen liittyviä hengellisiä lauluja ja leikkejä.

Ensimmäisen varsinaisen muskarin järjestin vauvaryhmälle kahdeksan kerran periodina. Kuljimme kohti adventtia. Ryhmä koostui samana vuonna syntyneistä, yli kolme kuukautta vanhoista lapsista. Tuo muskari pidettiin Pyhän Annan lastenkirkolla Vantaan Hakunilassa, ja jo tuolloin mielessäni kyti ajatus, että tähän on kirkkomuskaria, luontevaa toimintaa alttarin äärellä ja kastemaljan ympärillä!

Monella kanttorilla polut kohti muskareita ovat samankaltaisia kuin itselläni. Muskarit ovat osa seurakunnan musiikkikasvatusta, mutta myös kasteopetusta ja kristillistä varhaiskasvatusta. Muskarihetket ovat myös tukemassa varhaista vuorovaikutusta lapsen ja vanhemman välillä.

Mikä idea?

Kirkkomuskari-kirja, ja koko kirkkomuskarin idea ja ajatus, lähtee siitä, että hengellinen ja muu materiaali kulkevat käsi kädessä. Materiaali on jaksotettu kirkkovuoden mukaan

Materiaali
on jaksotettu
kirkkovuoden
mukaan
kymmeneksi
teemaksi: kynttilä,
pisara, leipä,
risti, lammas
ja kyyhkynen,
simpukka, sydän,
enkeli, koti.

kymmeneksi teemaksi: kynttilä, pisara, leipä, risti, lammas ja kyyhkynen, simpukka, sydän, enkeli, koti.

Tätä kirjoitettaessa Kirkkomuskariajassa eletään leivän aikaa. Kun tätä artikkelia luetaan, ollaan ristin ajassa! Teemojen tai symboleiden tarkoituksena on avata kirkkovuotta lapsille tuuilla ja konkreettisilla symboleilla. Leipä-teema kertoo Elämän leivästä, ruokarukouksesta ja ehtoollisesta, mutta myös yhteisistä leivontapuuhist ja hyvistä tavoista, välillä voidaan tanssia pullapoikien ja -tyttöjen tanssi.

Seurakunnallisissa muskarissa lauletaan myös ja erityisesti hengellisiä lauluja. Sisällöt kulkevat limittäin ja lomittain, hengelliset laulut integroidaan koko muuhun muskaritoimintaan. Musiikillisten elementtien lisäksi siellä opitaan ja kuullaan Jumalasta, turvasta, huolenpidosta. Siellä myös rukoillaan, ainakin laulaen.

Olemme kaikki Jumalan luomia, ”muusisia ihmisiä”, joissa musiikki ilmenee eri tavoin. Muskareissa koetaan seurakuntayhteyttä, nähdään kavereita, solmitaan uusia tuttavuuksia.

Kirkkomuskarimateriaalia oli teke-mässä toimittajan lisäksi kolme kokenutta seurakuntien varhaiskasvatuksen alalla työskennellyttä työntekijää. Kristiina Larjava on toiminut Leppävaaran Lasten kappeli Arkin toiminnasta vastaavana. Liisa Soinio ja Heli Vapaakallio toimivat musiikkileikkikouluopettajina Espoon Tapiolassa ja Tuomiokirkkoseurakunnassa.

Heli Vapaakallio oli Kirkkomuskarikanavan toinen vetäjä. Heli totesi, että varhaisiän musiikkikasvattajat tarvitsisivat perusteita ja käytännön toteutustapoja seurakuntien muskareihin. Kirkkomuskarimateriaali on yksi apuväline tähän. Toisaalta päädyimme yhdessä siihen, että kanttorit tarvitsisivat varhaisiän musiikkikasvatuksen opintoja ja täydennyskoulu-

Muskarit ovat
osa seurakunnan
musiikkikasvatusta,
mutta myös
kasteopetusta
ja kristillistä
varhaiskasvatusta.

tusta. Voisimmeko puolin ja toisin oppia? Voisimmeko toisaalta oppia myös toisiltamme seurakunnan työntekijöinä? Seurakuntien lastenohjaajilla on vahva koulutus kasvatuksen alueelle. Voisimmeko jotenkin yhdistää näitä taitoja kanttorien taitoihin?

Voinko minä?

Varhaisiän musiikinopettajat ry on yhdistys, joka on tarkoitettu ammattipäteville varhaisiän musiikkikasvattajille. Yhdistys kehittää alle kouluikäisten lasten musiikinopetusta. Se myös seuraa kaikkea varhaisiän musiikkikasvatuksen alalla tapahtuvaa mm. koulutusta, ammatillisia asioita jne.

Tämän yhdistyksen kanssa ollaan oltu vuoropuhelussa myös seurakuntien musiikkileikkikoulutoimintaa ajatellen. Yhdistyksellä on vireillä muskari- ja musiikkileikkikoulusanan sertifikaatio, mutta tällä hetkellä seurakunnissa saa käyttää näitä sanoja.

Jatkossa seurakuntien musiikkileikkikoulutoimintaa pyritään raamittamaan tiettyihin tavoitteisiin ja merkkeihin. Se on tulevaisuuden haasteita ja suuntia.

Kirkkomuskarikanavassa pohdittiin koulutusta. Minkälaiset eväät se antaa kanttoreille muskareiden pitoon? Suurimmalla osalla oma innos-

tus, suuntautuneisuus lisäkoulutuksissa ja ne muut, omat, erilaiset polut ovat vieneet muskariin.

Tässä kohtaa seurakuntien musiikkikasvatuksessa tärkeintä taitaakin olla kumartuminen, polvistuminen, fyysisesti lapsen tasolle asettuminen. Se tarkoittaa lähelle menemistä, usein pianon takaa pois tulemista, silmiin katsomista, kuuntelemista, ihmettelystä. Ehkä joudun etsimään uusia lauluja, uusia pieniä lauluja! Muskarissa käytetään luontevaa laulua, mutta myös luontevaa liikettä, leikkiä ja kommunikointia.

Muskari tarjoaa myös luontevan väylän kirkolle. Ja kun tuo väylä, tie ja muskarimatka on tullut tutuksi, on siitä helppo siirtyä itse kirkkomatkalke, kohti jumalanpalvelusta!

Tervetuloa mukaan!

Muskarikanavan laulut virittivät meidät tuohon hetkeen, veivät asiaa eteenpäin ja loivat intoa ja yhteyttä. Näin se tapahtui:

Syttyy kynttilä, istumme nyt hiljaa, Jeesus kanssamme, valon tuojamme.

”katsoit kun kynttilä syttyi. tunsitko ehkä tuoksunkin, joka siitä syntyi? kuuntelemme nyt näitä soittimia, jotka kuin kellot kutsuvat meitä yhdessä laulamaan...”

Soivat iloisesti kirkonkellot, pim pam pom, talvi on. Soivat iloisesti kirkonkellot, kun käymme laulamaan!

”ja onpa kiva nähdä kaikkia teitä, mukavaa kun olet paikalla. mistäs kaikkialta tulettekaan?”

Heippatirallaa, hauska on nähdä, siksi mä taputan näin! Heippatirallaa, hauskempaa on tehdä se toisin päin!

Mitä tehdään, mitä tehdään Tampereen hiippakunta?

Kuopiolaiset, kuopiolaiset kiva, kun ootte täällä!

”pisara voi olla vettä, sadetta, mutta myös lunta ja jäätä! mistäköhän pieni pisara saa alkunsa...?”

Kirkkomuskari sisältää kattavan valikoiman leikkejä, loruja, musiikinkuunteluvinkkejä sekä yli 80 laulua nuotteineen.

Leijailee, leijailee, pieni hiutale leijailee, huiiii, tuuli vie, tuuli tuo, pienen hiutaleen nenälle.

”kastemaljassa pisara on kastevettä. sillä vedellä meidät liitetään Jumalan perheväkeen. laulamme kaikuna.”

Kasteen kirkas vesi on niin kuin lähde pohjaton, siinä virtaa siunaten armo Herran Jeesuksen.

”Jumalan perheessä on paljon lapsia, taivaan Isällä on varsinainen suurperhe! rytmittellen!”

Taivaan Isällä on paljon lapsia, paljon lapsia on taivaan Isällä. Sä niistä yksi oot, ja minä myös, siis kiitos Herralle!

”ja nyt tumput käteen ja marakassit talven kukkasiksi. kapulat olkoot jäisiä nakkeja, ei vaan päähän pistettäviä lakkeja ja guirot huopatossun nariina...”

Tumput, kintaat, rukkasets, kaikki talven kukkasets, koristavat sormenpäitä: eipä kasva niihin jäitä!

”ehtoollisella saamme olla yhdessä Jeesuksen aterialla. kasteesta lähtenyt polku vie meidät sinne.”

Jeesus kutsuu meidät kaikki ehtoollista viettämään: leipää, viiniä, leipää, viiniä. Hän on täällä kanssamme, kun polvistumme eteensä. Leipäissä, viinissä, leiväissä, viinissä Jeesus läsnä on, hän antaa ravinnon.

”kiitos tästä hetkestä, sehän oli kuin elämää muskarissa.”

Rakas Jeesus, on aika taas kiittää, kun muistoihin jää hetki tää. Kulje vierellä ja siunaa, se riittää. Käsi hellä, ohjaa elämää. ■

Kursivoidut kohdat Kirkkomuskari-kirjan lauluista.

Jumalatonta palkkapolitiikkaa

Tammi-helmikuun Cruxista sai lukea, että suuren seurakunnan kirkkohera tienaa noin kaksi kertaa enemmän kuin pienen seurakunnan kirkkohera. Tämä hämmästytti suuresti ja herätti mielessäni joukon kysymyksiä, joihin haluan suorat vastaukset.

Onko suuren seurakunnan kirkkoherran tekemä työ kaksi kertaa arvokkaampaa kuin pienen seurakunnan? Tähän kommentoisin, että samanlaisesta työstä joutuu kirkkohera tekemään seurakunnasta riippumatta. Hänellä on samat lakisääteiset ja kirkkohallituksen määräämät velvoitteet.

Tekeekö suuren seurakunnan kirkkohera enemmän työtä kuin pienen? Mielestäni yksipappisen seurakunnan kirkkoherran työmäärä saattaa olla jopa suurempi kuin suuren seurakunnan kirkkoherran. Töitä ei voi jakaa kenenkään kanssa. Itse on tehtävä kaikki hengellinen työ. Koska työntekijöitä on vähän, joutuu hän tekemään paljon sellaisia töitä, jotka eivät hänelle kuuluisi (mm. toimimaan kanttorina, talonmiehenä, pyykkien vastaanottajana ja lähettäjänä, laatimaan edellisen vuoden toimintatilastot, tekemään pieniä korjauksia jne.). Pakko tehdä, kun ei ole muutakaan työntekijää.

Johtuuko suurempi palkka suuresta alaisten määrästä? Tähän voisin taas itse vastata, että suuressa seurakunnassa voi jakaa vastuuta monen papin kesken, joten eivät läheskään kaikki työntekijät ole suoranaisesti kirkkoherran alaisia.

Miten suuren seurakunnan kappalainen voi saada suuremman palkan kuin pienen seurakunnan kirkkohera? Sain itse kokea tämän siirtyessäni liitosseurakunnan kappalaisen virasta pienen seurakunnan kirkkoherraksi.

Miksi muiden pappien työ on suurin piirtein samanarvoista pienessä ja suuressa seurakunnassa?

Miksi ei suuren seurakunnan papille kuin papille makseta kaksi kertaa enemmän palkkaa kuin pienen seurakunnan papille? Miksi tämä epäsuhta koskee vain kirkkoherroja?

Miksi kirkossa ei toteudu tasa-arvo kirkkoherran palkkauksessa siten, että samasta työstä maksettaisiin yhtä suuri palkka? Mistä johtuu tällainen ”jumalatonta” palkkapolitiikka? Pienet korotukset eivät tilannetta muuta, lehdessä mainittu tavoite palkan asettamisesta vaativuusryhmien 603 ja 701 väliin ei juuri palkkaa muuta. Palkan pitäisi olla sellainen, ettei olisi liikaa elatuksen murheita. Nyt niitä valitettavasti on.

ESKO KALLIO
PIENEN SEURAKUNNAN
KIRKKOHERRA

Muutamia kommentteja

Kiitos kaimamiehelle palautteesta. Jos lähdän lopusta päin, olemme taivoitteesta samaa mieltä, elatuksen murheita ei saisi olla liikaa. Myös nykytilanteen analyysi on yhteinen: tällä erää niitä murheita valitettavasti on, kirkkoherroilla ja muilla.

On siis käytävä korjaamaan tilannetta. Edellisen Cruxin juttu liittyi AKIn hallituksen asettamaan työryhmään, joka selvitti kirkkoherrapalkkojen nykytilaa ja pyrki löytämään uusia ratkaisuja tulevaisuuteen. Nykytilan selvittelyssä tuli esille myös kirkkoherrojen palkkahajonta. Jos ääripäät otetaan esille, päädytään todella Esko Kallion esittämään ”jumalattomaan” tilanteeseen. Näin siis tapahtuu silloin, kun tarkastellaan kahden palkkaa, kaikkein pienimmän suhdetta kaikkein suurimpaan. Todellisuudessa kirkkoherrojen keskinäinen palkkahaitari on paljon kapeampi ja

kaventunut todella voimakkaasti koko 1900-luvun ajan.

Mutta yhtä kaikki. Työryhmämme, jossa oli jäseniä kaikista hiippakunnista, pyrki kartoittamaan palkkauksen mahdollisen kokonaisuudistuksen mahdollisuuksia. Tällä kohtaa tulivat esille myös palkkasuhteet erilaisissa kirkkoherran tehtävissä, erilaiset palkkauselementit ja palkkauksen kokonaistaso. Näissä kohdin työryhmä katsoi, että olisi syytä käynnistää kirkkoherrojen palkkausudistus nyt, kun muiden työntekijöiden kohdalla remontti on kääntymässä loppuvaiheeseen.

Uudessa virkaehtosopimuksessa sovittiin asetettavaksi sopijaosapuolten työryhmä, joka selvittää kirkkoherrojen palkkausudistusta. Lähtökohtana tässä voisi olla työn sisältöjen selvittäminen, jolloin kävisi ilmi, miten erilaiset kirkkoherran tehtävät ja palkat voitaisiin suhteuttaa toisiinsa ja eräisiin muihin kirkon tehtäviin. Joudutaan esimerkiksi kysymään, millainen osa seurakunnan koolla on palkkauksen muodostumisessa, onko seurakunta yksittäinen vai yhtymän seurakunta, voiko kirkkoherran palkkauksessa paikallisilla ratkaisuilla olla sanan sijaa. Esille tulee myös Esko Kallion esille ottama kysymys palkkasuhteista pienen seurakunnan kirkkoherran ja kappalaisen tehtävän kesken. Työryhmämme oli yksimielinen siitä, että kirkkoherran tehtävä on joka tapauksessa vaativampi ja vastuullisempi kuin kappalaisen tehtävä, siis myös palkkojen tulisi olla oikeassa suhteessa.

Näistä asioista keskustellaan aina-kin AKIn piirissä lähivuosien aikana. Valmiina on myös tutkittua tietoa. Kirkon palkkataso on huono, mutta kaikkein huonoin se on organisaation johtotehtävissä. ■

ESKO JOSSAS
AKIN TOIMINNANJOHTAJA

IDENTITEETTIVIIDAKOSSA

MIRKA M. MAKKONEN

TEOLOGIAN KANDIDAATTI,
HELSINGIN YLIOPISTO

Näin viidentenä opiskeluvuotenani teologisessa tiedekunnassa olen havahtunut siihen, kuinka erilaisena pappeus nähdään eri tahoilta. Yliopistolla luennoitsijat, professorit ja muu opetushenkilökunta ovat jonkinlaisia papin tai teologin roolimalleja ja pyrkivät saamaan opiskelijoita ajattelemaan tulevaisuuttaan ja omaa tulevaa rooliaan työelämässä. Riippuen siitä, mitä oppiainetta tai erikoisalaa luennoitsija itse opettaa, hän tuo opetuksessaan ilmi niitä asioita ja ajatuksia, joita itse pitää pappeudessa tai teologina olemisessa tärkeinä. Kootessani näitä asioita ja ajatuksia yhteen pysähdyn miettimään, voin minä tosiaan pappina olla kaikkea tätä: sielunhoitaja, opettaja, puhuja, johtaja, esiintyjä, laulaja, tutkija, konsultti, saarnaaja, hengellinen ohjaaja, kasvattaja, liturgi ja niin edelleen.

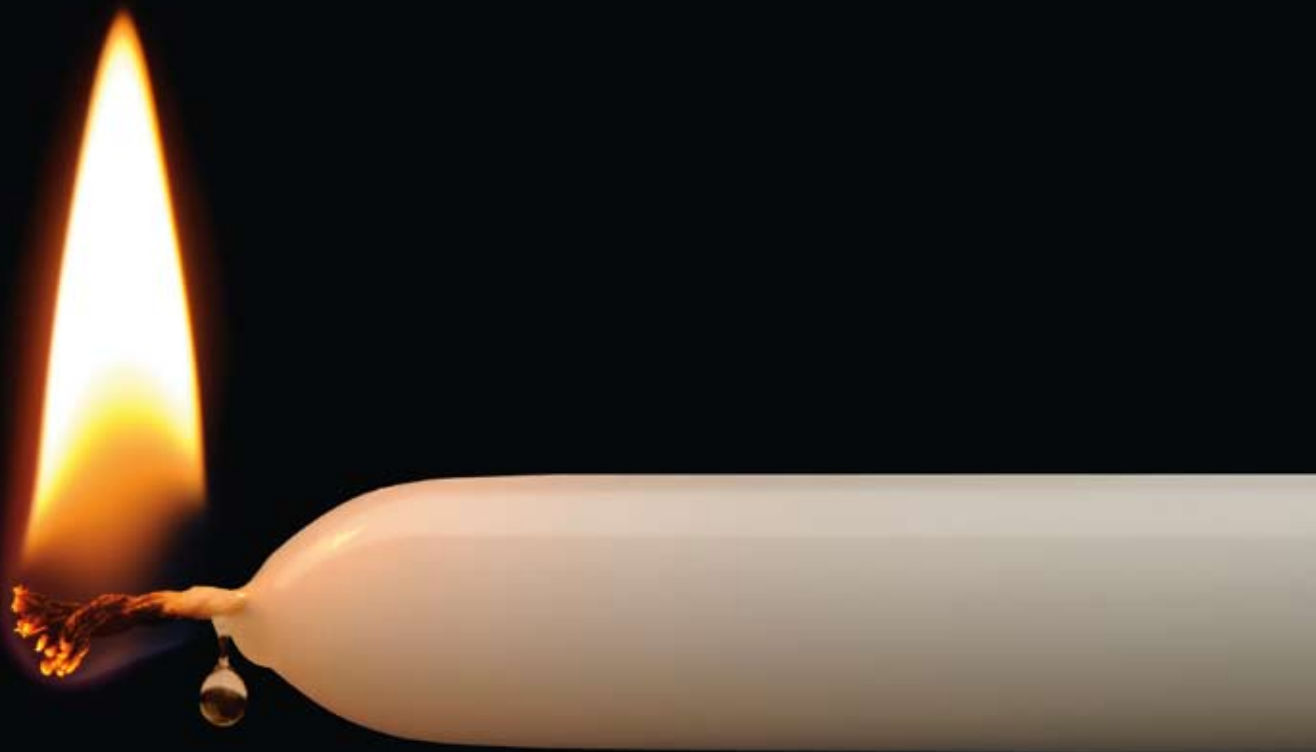
Lähes joka vuosikurssilla erilaisissa henkilökohtaisissa opintosuunnitelmissaan opiskelijat pohtivat deadline uhatussa niska hiessä vähintään kahden liuskan verran esimerkiksi sellaisia kysymyksiä kuin, millainen pappi minusta tulisi, jos tulisi, tai millainen teologi olen. On hyvä, että me kohta opiskelumailmasta työelämään singahtavat papinalut saamme pohdiskella omaa pappisidentiteettiämme ja sitä, mikä olisi itselle tulevassa työssä tärkeää ja ominaista. Tarjolla on kuitenkin valtava määrä mielikuvia siitä, millainen papin tai teologin tulisi olla. Toisaalta tarjolla on erilaisia kuvia siitä, millainen pappi tai teologi voisin olla. Opiskeluajan voisikin sanoa olevan identiteettiviidakossa vaeltamista ja omaan pappeuteen tai teologiuteen rakennusaineiden keräämistä.

Kirjoitin ensimmäisenä opiskeluvuotena henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaani: ”Mielestäni on hyvä asia, että tiedän, mitä minusta tulee. Toisaalta tavoittelen sitä, että pystyisin arvioimaan muitakin vaihtoehtoja. Kuitenkin on hyvä tietää, että on edes jokin selkeä tavoite. Minä tahdon olla pappi.” Työidentiteetin kehittäminen al-

kaa jo ammatinvalinnassa. Olen siinä onnekas, että olen jo opintojeni alkuvaiheessa löytänyt opinnoilleni motivaation ammatinvalinnan kautta ja pitänyt, ainakin tähän asti, valinnastani kiinni. Jotkut opiskelijatoverini ovat puolestaan opintojensa aikana joko päätyneet siihen ratkaisuun, ettei pappeus kiinnostakaan tai alkaneet ajatella pappeutta sittenkin yhtenä tulevaisuuden mahdollisuutena. Jotkut etsivät itseään ja tulevaisuuttaan vuosia, kokeilevat siipiään jo opiskeluaikana työelämässä tai tekevät ammatinvalintaan liittyviä päätöksiään vasta sitten, kun tiedossa olisi valmistumisen jälkeen jokin työpaikka.

Erityisesti nyt opintojen loppuvaiheessa erilaiset käytännön harjoitukset ja läheisesti papin työhön liittyvät opinnot tukevat sen hahmottamista, millainen pappeus on itselle ominaista ja missä itse on hyvä. Esimerkiksi tällä viikolla opintoihini kuuluu nuorten kanssa rukouksen pohtimista iltarippikoulussa, päivärukoushetken toimittamista ja saarnaamista kuviteltuna juhannuksena opiskelijakollegoille sekä elämäni ensimmäisen kasualipuheen kirjoittamista. Samalla tässä työntouhussa huomaa, ettei tarvitsekaan olla ihan sitä kaikkea, mitä yliopiston roolimallit tarjoavat pappiskuvaan tai teologina olemiseen. Omien vahvuuksien ja heikkouksien hahmottaminen ja luottamus siihen, että oma työidentiteetti ja Taivaan isän johdatus kyllä kantaa, tuo varmuutta omaan pappeuteen ja teologiuteen. Kaikki ei ole kuitenkaan vielä täysin kirkastunutta ja selvää, vaan vaellus identiteettiviidakossa saa jatkua varmasti opiskelijaelämästä myös työelämään. Onneksi. ■

Liikaa työn **paloa?**

RITVA SIIKAMÄKI
VERKKOTIEDOTTAJA, AKAVA

Työ saattaa viedä mukanaan jopa uupumukseen asti. Jakamisesta on puhuttava avoimesti kaikissa työyhteisöissä, korostaa tutkija Jari Hakanen Työterveyslaitokselta.

Hakanen on paneutunut työyhteisöjen, työn imun ja työuupumuksen tutkimukseen ja on tutkinut muun muassa opettajan työhön liittyvää työhyvinvointia. Hän harmittelee, että työelämästä tuntuu olevan enimmäkseen kielteistä kerrottavaa. Tämä on luonut käsityksen ankeista työoloista työelämän perustilanteena.

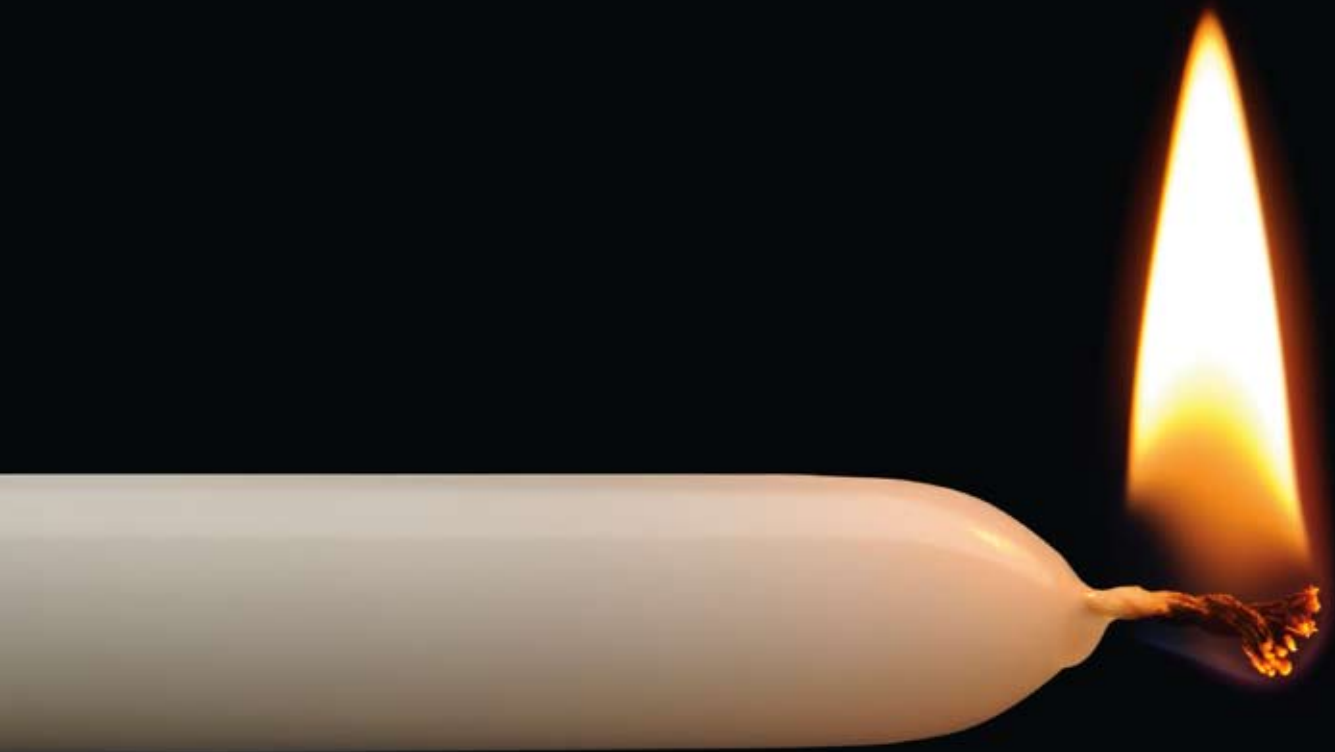
Myönteisten asioiden korostaminen työssä on tärkeää. Se kannattelee ja yl-

läpitää työmoraalia ja -motivaatiota kiperissä paikoissa. Työpaikoilla pitäisi myös vahvistaa niissä olevia vahvuuksia, eikä pelkästään koettaa selvitä epäkohtien kanssa.

Työhyvinvoinnissa monia tekijöitä

Hakanen korostaa työyhteisöjen voimavaroja ja myönteisiä puolia.

– Työhyvinvoinnin eväitä, jotka ovat työuupumuksen vastavoimia, voi ke-

Kuka tahansa voi uupua työssään. Ilmiö ei rajaudu tiettyyn ammattiin, ammattitaitoon tai ikäryhmään.

hittää kaikissa työyhteisöissä. Työyhteisöissä tulisi toimia niin, ettei kukaan työntekijä joutuisi työuupumuksen vuoksi sairauslomalle. Toimiva työn organisointi ja oikeudenmukainen johtamistapa ovat mainioita työkaluja työuupumuksen torjumiseen.

– Pienillä konsteilla päästään pitkälle työhyvinvoinnin edistämisessä. Esimerkiksi on tuki juridinenkin vastuu puuttua, jos alaisten työolot ovat koh-

tuuttoman kuormittavat. Hänen on seurattava, mitä työyhteisössä tapahtuu. Arvostus ja sen osoittaminen tekevät ihmeitä työhyvinvoinnille eivätkä maksa mitään, Hakanen muistuttaa.

Työhyvinvoinnin merkitys tuottavuudelle unohdetaan, vaikka tuottavuutta muutoin korostetaan. Metsään mennään myös, jos oletetaan, että työhyvinvointi edellyttää eriskummallisia johtamisoppeja tai pidetään työ-

uupumusta trendikkäänä. Työuupumukseen liittyy häpeää ja tuskallisia kokemuksia, joten sen kokenut ei kehuskele asialla.

Sen sijaan yksityiselämään liittyvä uupumus, joka aiheutuu esimerkiksi kotielämän kuormittavuudesta, on eri ilmiö. Yksityiselämän kriiseillä on hyvin pieni vaikutus työuupumukseen. Ne altistavat lievästi työuupumusoireille, mikäli työolotkin koetaan

kuormittaviksi. Sen sijaan työuupumus voimistaa kokemusta kotielämän kuormittavista vaatimuksista.

Täytyy palaa, jotta voi palaa loppuun

Työuupumus-keskustelu tuli Suomeen 1980-luvun lopulla, jolloin puhuttiin loppuunpalamisesta burn-out-termin karheana käännoksenä. Englanninkieliseen käsitteeseen sisältyy ”ovelasti” ajatus työuupumuksen syntymekanismista: työn palo sisältää mahdollisuuden, että työ vie mukanaan voimien ehtymiseen asti.

Väsymystä joka ei väisty lepäämällä

Keskeisiä työuupumuksen merkkejä ovat jatkuva, uupumusasteinen väsymys, ammatillisen itsetunnon lasku ja kyynistymisen tunne. Oman työn merkitys katoaa ja tavallistakin tehtävistä on vaikea suoriutua. Työpäivät venyvät ja voimien ehtyessä suojamekanismiksi tulee kyynistyminen. Kun virkistävät kokemukset jäävät pois, väsymys syvenee.

Lisäksi työuupumukseen on liitetty muistin patkiminen, mielialojen heitelyt, uihäiriöt, päänsärky, oudot iho-oireet tai keskittymiskyvyn puute. Työuupumuksella on yhteyksiä masennukseen.

”Pillahdin itkuun palaverissa”

Elimistö antaa merkkejä uupumuksesta – valitettavan usein kuoroille korville. Moni havahtuu vasta romahdettuaan. Hallitsematon itku kesken palaverin voi kertoa pitkälle edenneestä työuupumuksesta.

– Kuka tahansa voi uupua työssään. Ilmiö ei rajaudu tiettyyn ammattiin, asemasoon tai ikäryhmään. Eri alojen kuormittavuustekijät vaihtelevat toki, esimerkiksi potilastyö on omalla erityisellä tavallaan haasteellista, sanoo Hakanen.

Tinginkö muusta työn takia?

– Työelämä on antamisen ja saamisen välistä tasapainoilua. Työ tuottaa palkitsevia kokemuksia, jos sen voimavaroitekijät toimivat. Tällöin työssä on imua, joka tuo myönteisiä kokemuksia, kuten iloa työssä suoriutumisesta ja sitoutumisesta. Ne voimaannuttavat. Työn itsenäisyys, esimiehen tuki ja työstä saatu palaute lisäävät työn imua. Oikeudenmukaisuuden tunne tukee työhyvinvointia.

Korkeasti koulutettujen työtehtäviin kuuluu vapautta ja itsenäisyyttä, jotka lisäävät työn mielekkyyden kokemusta, mutta voivat olla myös ansoja. Samaten luottamusmiehen tehtävät ovat toisaalta antoisia, toisaalta kuormittavia, mikä on hyvä tiedostaa.

– Jos työ tuntuu jatkuvasti vievän enemmän kuin se antaa, pitää pohtia, missä mennään. Yli 50-tuntinen työviikko kerryttää kroonista väsymystä ja nostaa työuupumusriskiä, vaikka työ olisi palkitsevaa. Jokainen tarvitsee lepoa ja palautumista, joten rajoja pitää asettaa innostavassakin työssä!

Vastuuta hyvinvoinnista ei voi ulkoistaa

Yksilö on aina viime kädessä vastuussa itse omasta hyvinvoinnistaan. Siksi on hyvä tiedostaa työuupumuksen oireet ja torjuntakeinot. Jos tunnistaa itsessään uupumuksen merkkejä, asia tulee ottaa esiin esimiehen kans-

sa ja hakeutua tarvittaessa työterveys-huoltoon. Myös työsuojeluvaltuutetun kanssa voi keskustella.

Toipuminen vaatii aikaa

Hakanen mukaan työuupumuksesta toipumista on tutkittu melko vähän, mutta tiedetään, että se on hidlas, monivaiheinen prosessi. Toipuminen voi olla vaikeaa, joskus jopa mahdotonta.

Jokainen kaipaa arvostusta – työssäänkin!

– Työuupumuksen aiheuttanut tilanne pitää katkaista ensin. Hoidoksi tarvitaan riittävästi lepoa sekä tarvittaessa ammattiapua tai lääkitystä. Vasta riittävän irtioton ja levon jälkeen on mahdollista käsitellä tilannetta, joka johti työuupumukseen. Työhön paluun on tuettava toipumista: on pohdittava työtehtävää ja työpaikan tilannetta. Muutoksia tarvitaan lähes aina, sillä paluu samaan työpaikkaan ja tehtävään ei yleensä edistä toipumista.

Asioista kannattaa puhua

Hakanen kannustaa suoraan puheeseen työyhteisössä. Liiallinen hienotunteisuus työtoveria kohtaan on karhunpalvelus: uupumuksen partaalla oleva hahmottaa usein huonosti tilanteensa tai kieltää uupumuksen eikä jaksaa hakea ratkaisuja. Käytöksen muutokset kielivät usein työuupumuksesta: jos seurallinen henkilö eristäytyy tai idearikkaasta ihmisestä tulee työpaikan virallinen vastarannan kiiski, on hyvä ottaa puheeksi jaksaminen.

– Irrallinen heitto jaksamisesta ei toimi, vaan on oltava valmis keskustelemaan asiasta ja ratkaisumahdollisuuksista. Jos haluaa tukea työtoveriaan, sävyn on oltava rakentava, muistuttaa Hakanen. ■

Seurakuntavaalit: Ensimmäinen kerta – uhka vai mahdollisuus?

KAISA AITLAHTI
KAMPANJAPÄÄLLIKKÖ,
NUORTEN KESKUS RY

Seurakuntavaaleilla valitaan seurakuntiin luottamushenkilöt. Ensimmäistä kertaa äänestämään pääsevät myös 16-vuotiaat kirkon jäsenet.

Seurakuntien luottamushenkilöillä on todellista valtaa. Kirkon hallinto on rakennettu demokratian ja maallikkovastuun varaan. Työntekijät ovat palvelijoita, jotka toimivat seurakuntansa hyväksi. Teemme työtä seurakuntalaisia, emme itseämme, toisia työntekijöitä tai tilastoja varten. Seurakuntalaiset ovat parhaita kertomaan, miten

he toivovat kirkon olevan mukana omassa elämäntodellisuudessaan. Tähän tehtävään tarvitaan luottamushenkilöitä: linjaamaan seurakuntien työtä kohtaamaan nykyajan tarpeita. Seurakuntavaalit 2010 avaavat ovia osallisuuteen.

Kirkko toteuttaa nuorten osallisuutta tavalla, jota yhteiskunnassa vastata pohditaan. Kirkolliskokous päätti

Seurakuntavaalipäivä on 14.11., osassa seurakuntia myös 15.11.

**Äänestä
ennakkoon
1.-5.11.**

seurakuntavaalit.fi

antaa äänioikeuden seurakuntavaaleissa kaikille 16-vuotiaille jäsenille. Eduskunta hyväksyi lakimuutoksen, joka astui voimaan 1.1.2009. Salossa ja Uudessakaupungissa 16-vuotiaat saivat äänestää jo keväällä 2009 seurakuntien yhdistymisen vuoksi. Marraskuussa 2010 nuorten äänioikeus toteutuu ensimmäistä kertaa valtakunnallisesti. Kasteen pohjalta nuorten vaikuttamiselle on kaikki teologiset edellytykset.

Äänioikeuden alentaminen 16 ikävuoteen antaa mahdollisuuden seurakuntien hallintokulttuurin uudistamiselle, mutta se ei tapahdu itsestään. Avainasemassa ovat kirkkoherrat, seurakuntien hallinnossa mukana olevat maallikot ja kaikki kirkon työntekijät haudankaivajista kantoreihin.

Tällä hetkellä luottamushenkilöt eivät edusta seurakuntalaisia tasaisesti eivätkä kattavasti. Luottamushenkilöistä yli 60 % on yli 50-vuotiaita ja vain 7 % alle 30-vuotiaita. Seurakuntavaaleissa herätysliikkeet ja puolueet aktivoivat jäsenensä uurnille tehokkaasti. Mutta kuka edustaa tavallista seurakuntalaista, joka kasvattaa tilastoja joulukirkossa, rippikoulussa ja toimituksissa? Mikä verkosto kutsuu hänet ehdokkaaksi vaaleihin tai innostaa hänet äänestämään? Miksi seurakunnan perustyö ja -toimijat loistavat poissaolollaan kirkon omissa vaaleissa?

Seurakuntalaiset tarvitsevat rohkaisua ja kannustusta lähteäkseen vaikuttamaan ja tiedon siitä, että heidän mielipiteensä ratkaisee vaalit. Seurakuntavaalit 2010 ovat ensimmäinen

kerta osallistua kirkon päätöksentekoon monelle nuorelle ja aikuiselle, jos vain haluamme niin.

Kolmen kohdan ohjelma

Seurakuntavaalien äänestysprosentti oli 14,5 % vuonna 2006. Vaalit eivät onnistuneet tavoittamaan kuin murto-osan jäsenistä, ja juuri siksi niiden tuloskin on kallellaan. Tilanteeseen, jossa vain pientä osaa jäsenistä kuullaan päätöksenteossa, ei voi olla tyytyväinen. Äänestysprosentin kasvattaminen riippuu tavasta toteuttaa vaalit ja siihen voimme työntekijöinä vaikuttaa paljon.

Puhuminen vaaleista on puhumista jäsenyyden ja osallisuuden puolesta. Viesti seurakuntalaiselle on selkeä, eikä siinä ole mitään väärää eikä arveluttavaa: ”Mielipiteesi on tärkeä ja nyt sinulla on hyvä mahdollisuus ilmaista se. Lähde mukaan vaaleihin, auta kirkkoa eteenpäin!” Tällä ilosanomalla on syytä puhutella kaikkia, joita kohtaamme vaalivuonna.

Ajattelen, että vaalien onnistuminen on kolmen kohdan varassa. Näihin asioihin seurakunnassa kannattaa keskittyä:

1. Ehdokkaiksi on saatava koko seurakuntalaisten kirjoo edustava joukko.

2. Tiedotuksen on oltava avointa. Ehdokkaan on saatava tietoa perustettavista listoista, niiden yhteyshenkilöistä ja tavoitteista. Myös äänestäjä tarvitsee tiedon paitsi vaaleista, äänioikeudestaan ja vaalikäytännöistä, myös ehdokkaiden ajattelusta ja listojen linjauksista. Vaaliasiakirjojen edellyttämät nimi- ja ammattitiedot

ALPO SYVÄNEN

Seurakuntavaalikampanjan tavoitteena on kasvattaa nuorten ehdokkaiden, äänestäjien ja luottamushenkilöiden määrää.

**Äänestys-
16 ikä.**
seurakuntavaalit.fi

**Ensimmäinen
kerta. 14.–15.11.**
seurakuntavaalit.fi

eivät ole riittävä peruste ratkaista, kelle äänensä antaa.

3. Äänestämisen on oltava helppoa. Jotta uusia äänestäjiä saadaan liikkeelle ja nuoret äänestäjät otetaan tarpeineen todesta, on vaalijärjestelyt toteutettava ihmisläheisesti. Ennakköäänestys antaa mahdollisuuden viedä äänestyspaikat seurakuntalaisten luo. Nuorten osalta etenkin äänestysmahdollisuus oppilaitoksissa on syytä toteuttaa opetushallituksen ja kirkkohallituksen kehotuksen mukaisesti. Lisäksi nuoret ovat toivoneet äänestyspaikkoja mm. nuorten tiloihin, kauppakeskusiin ja kirjastoihin. Monessa seurakunnassa on jo hyviä kokemuksia ennakköäänestyksestä ihmisten arjen keskellä. Näin palvellaan myös työikäisiä jäseniä.

Meitä tarkkaillaan!

Seurakuntavaaleja seurataan nyt suurella mielenkiinnolla myös kirkon ulkopuolella. Kirkolle tarjoutuu mahdollisuus olla rohkea tulevaisuuden suunnannäyttävä. Tänä keväänä äänioikeusikärajan laskua pohditaan kunnallisvaalien osalta. Seurakuntavaalit ovat tärkeä näytön paikka, jos nuoria halutaan kuulla laajemmin ja heidän osallisuuttaan pidetään tärkeänä. Pelkkä äänioikeuden antaminen ei riitä – vaaleista on tehtävä kaikkien seurakuntalaisten vaikuttamisen paikka.

Ensimmäinen kerta – nää on meidän vaalit! on nuorten seurakuntavaalikampanja. Tavoitteena on kasvattaa nuorten ehdokaiden, äänestäjien ja luottamushenkilöiden määrää – toteuttaa nuoriystävälliset vaalit. Haas-

teeseen vastataan paikallistason ratkaisuilla.

Hallinto on tiimityötä

Moni työntekijä epäroi kannustaa nuoria ehdokkaaksi siinä pelossa, että tehtävä onkin vaativa, puuduttava tai epäkiitollinen. Haaste koetaan niin suureksi, että mieluummin heitetään pyyhe kehään saman tien sen sijaan, että mietittäisiin ratkaisuja hallinnon kehittämiseksi.

Luottamushenkilöksi ei synnytä vaan kasvetaan. Halu hoitaa yhteisiä asioita motivoi oppimaan tehtävässä tarvittavia taitoja yhdessä muiden kanssa. Luottamushenkilökoulutus on suuri apu. Lisäksi uusille luottamushenkilöille voidaan valita tuutoreita tai kummeja, joiden kanssa tehtäviin tutustutaan. Kokouksiin valmistautuessa oma taustaryhmä tai -lista voi olla tukena. Yhdessä vaikuttamalla asiat etenevät.

On tärkeää kysyä, miten hallinto palvelee seurakunnan ja koko kirkon toimintaa. Niin nuoret kuin aikuisetkin turhautuvat näennäiseen päättämiseen. On kysyttävä aina uudelleen, onko käytössä oleva tapa tehdä päätöksiä ja keskustella asioista se, jolla päästään parhaaseen lopputulokseen. Millaista roolia luottamushenkilöille tarjotaan seurakunnan päätöksenteossa?

Luottamushenkilöiden verkostoituminen niin paikallisesti kuin valtakunnallisestikin luo yhteyttä ja tukea.

Nuorten osalta tämä toteutuu NAVI-verkoston kautta. Seurakunnassa vanhat konkarit, tuutorit tai työntekijät voivat kulkea uusien luottamushenkilöiden rinnalla. Niitä uusia ehdokkaita, jotka tulevat valituiksi, ei pidä jättää yksin, vaan heidän tehtävänsä ja uusien vaikuttajien kasvua kirkkoon on tuettava.

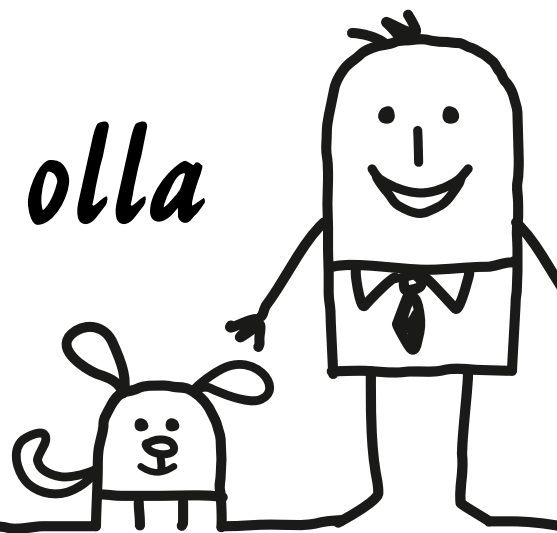
Puhtaalta pöydältä

Yhtään luottamushenkilöpaikkaa ei ole vielä jaettu kaudelle 2011 - 2014. Jokainen niistä on ansaittava äänestäjien luottamuksella – nyt myös nuorten. Uusia teemoja, tapoja ja väyliä seurakuntalaisten tavoittamiseen ja vaalityöhön tarvitaan ja yhdessä niitä myös löydetään. Iloa vaalityöhön! ■

FAKTOJA VAALEISTA

- Äänestää saavat 14.11. mennessä 16 vuotta täyttävät
- Ehdokkaan täytyy täyttää 18 vuotta 14.11. mennessä
- Ehdokasasettelu päättyy 15.9.
- Ennakköäänestys 1. – 5.11.
- Vaalipäivä isänpäivä 14.11., osassa seurakuntia myös 15.11.
- Nuorten vaalikampanja: www.ensimmainenkerta.fi
- Koko kirkon vaalikampanja: www.seurakuntavaalit.fi

On ilo ja kunnia olla perhepappi

KIRSI OKSANEN
RIPPIKOULUPASTORI,
OULUNKYLÄN SEURAKUNTA

Kirsi Oksanen kertoo millaista on olla perhepappi.

Tulin eilen illalla myöhään kotiin. Pitkästä aikaa edessä on neljän päivä vapaa. Olo on kuin olisi pienellä ja rentouttavalla lomalla. Kun tekee töitä pätikätyöläisenä, ei oikein kunnon lomia keräänny. Ja vaikka olenkin ihan tunnetusti ja tunnustetusti puurtava työmyyrä, niin nyt kyllä vapaat maistuvat. Lauantaina tosin olimme puolisoni kanssa antamassa jo toisen kerran panoksemme hyväntekeväisyyteen ja eilen, niin, tavallaan olin vähän niin kuin töissä...

Tulin siis eilen varsin myöhään kotiin. Aamulla olin herännyt jo kukkojen kanssa samoihin aikoihin, kirjoittanut puheeni valmiiksi, sulkenut kotioven ja lähtenyt kasseineni matkaan. Pian istuinkin jo entiseen kotikaupunkiini matkaavassa linja-autossa. Olin

menossa tapaamaan ystäviäni, mutta matkallani oli myös toisenlainen tarkoitus; olin jo toisen kerran kutsuttuna ja todella mielelläni menossa ystäväperheeseeni myös pappina.

Perhepappina

Pienenä tyttönä minulla oli selkeä mielikuva, että ne perhepapit ovat sellaisia vanhoja rovasteja, joilla on vuosien kokemus kirkkoherrana olosta ja jos jonkinlaisesta seurakuntaelämän kommervenkistä. Kyseiset arvokkaasti kylänraitilla kulkevat herrasmiehet nostavat kohteliaasti hattua naisen kohdatessaan ja hymyilevät tasapuolisesti kaikille lempeää hymyään. Ovat läsnä ja vaikuttavat hiukan sillä lailla Isä Camillomaisesti, tiedäthän?

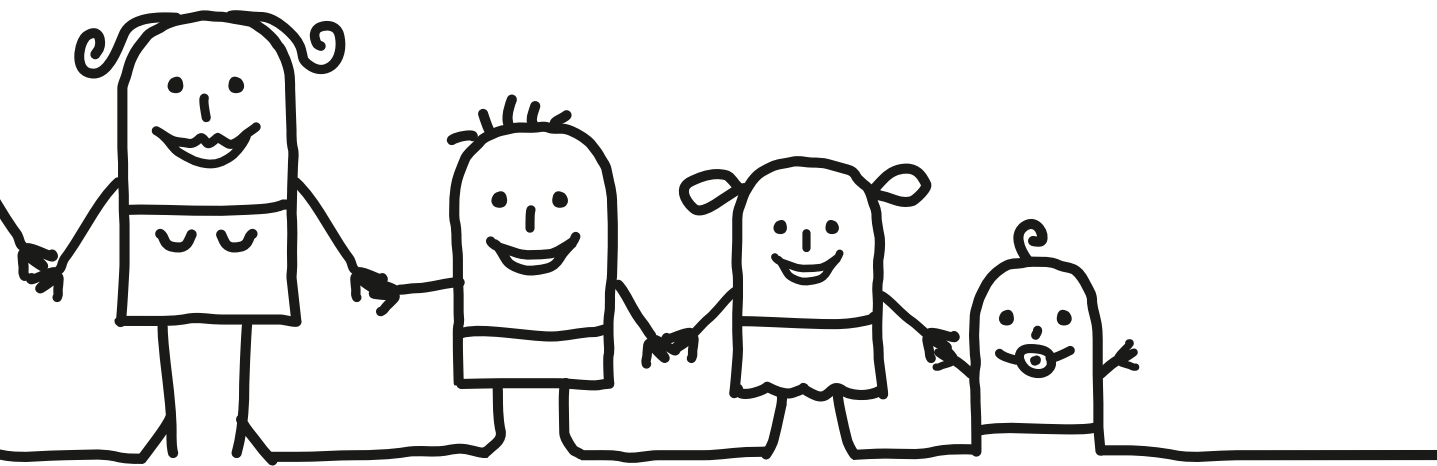
Jo tässä muutaman vuoden ajan (itse asiassa tulevana pyhäinpäivänä tulee täyteen kuusi vuotta) olen saanut olla mukana monessa kanssaihminen elämän käännekohdassa, tehdä matkaa auttajana, kuuntelijana, lohduttajana, ihan vaan lähimmäisenä niin ilossa kuin surussakin. Minulle on sydämen asia tehdä työni niin hyvin

Tiina Lehtonen

"Ihmisille on merkitystä sillä, tuntuvatko kirkko ja kirkon työntekijät vierailta ja kylmiltä vai helposti lähestyttäviltä ja kohdattavilta", sanoo Kirsi Oksanen.

kuin vain kykenen. Ja tunnustan, että paras palaute ikinä on se, että saan toimia sukulaisten ja ystävien lisäksi myös tavallisten kadunmiesten ja -naisten ikiomana luottopappina, uskomatonta mutta totta, ihan oikeana perhepappina.

Minulta on kysytty suoraan, että ”kuule Kirsi, voisitko sinä olla meidän perheen oma pappi”. Ja toisaalta, myös käytäntö moiseen arvokkaaseen yhteyteen on johtanut. Ensin eteeni on tullut toimitus muiden joukossa ja olen tavannut toimituskeskustelussa minulle vieraat ihmiset. Juhlan jälkeen elämä jatkuu niin heidän kuin minunkin kohdallani eteenpäin. Mutta sitten yllättäen saan viestin, puhelinsoiton ja kuulen tutun äänen. Jälleen elämässä on tapahtunut ja pappia kaivataan, ja koska viimeksi kaikki meni niin mukavasti, oli hyvä ja turvallinen olla, niin nytkin elämään ja muutokseen toivotaan sama pastori.

Ihmiset rakentavat kirkon

Tässä on jotain siitä ytimestä, josta pappeudessa on mielestäni kysymys. Ihmisten kohtaaminen ja palveleminen, siihenhän Jeesuskin meitä velvoittaa. Ihmisten kohtaaminen ja palveleminen sydämestään niin aidosti ja hyvin, että yhteys syntyy ja säilyy. Uskon, että tällaisilla vahvoilla yhteyksillä on merkitystä sille, miten ihmiset kokevat kirkon. Tuntuvatko kirkko

”Meidät on kutsuttu ja vihitty arvokkaaseen työhön, kohtaamaan ihmisiä, auttamaan ja palvelemaan.”

ja kirkon työntekijät vierailta ja kylmiltä vai helposti lähestyttäviltä ja kohdattavilta? Kirkko sinällään on vain rakennus, me ihmiset sen todellisen kirkon rakennamme, mutta vain yhdessä. Niinhän Jeesuskin sanoi, hän on seurakunnan pää, mutta me, sinä ja minä, me kaikki yhdessä olemme hänen ruumiinsa.

Olin eilen kastamassa pienen tytön. Kaksi vuotta sitten vihin vanhemmat ja kastoin isosiskon. Ystäväni ovat minulle tärkeitä, ja myös minä olen heille tärkeä. Nykyisin olen heille tärkeä myös toisessa roolissa, pappina. Ensi vuonna tulen vihkimään perheen kaksi ystävää. Ja näin ystävien ja myös seurakuntalaisten verkko laajenee. Tätä voisi ehkä kutsua selaiseksi ihmisten kalastamiseksi, josta Jeesus Raamatussa puhuu. Vai mitä mieltä sinä olet?

Nyt on puolestaan vuorossa rippikoulu, tällä kertaa kaupunkimuotoisena. Yhdessä neljäntoista nuoren kanssa aloitimme matkan syvemmälle uskoon ja rukoukseen, syvemmälle elämään jo tammikuun alussa. Pian yhteinen matkamme johtaa meidät ristikulkueena konfirmaatiojuhlaan. Ryhmä on tällä kertaa ollut haastava, mutta ihana. Kollegani totesi minulle, että olen niin hyvä pitämään kuria ja järjestystä yllä, että sopisin hyvin töihin nuorisovankilaan. Toistin tämän saman muutamalle ryhmän pojista, jolloin eräs heistä totesi: ”Etkä sopisi, sinä olet hyvä juuri tässä työssä.”

Niin, meistä jokainen on hyvä juuri siinä, mihin Jumala on meidät kutsunut. Meidät on kutsuttu ja vihitty arvokkaaseen työhön, kohtaamaan ihmisiä, auttamaan ja palvelemaan. Ollaan ylpeitä siitä, että olemme pappeja. Ollaanhan? ■

Se on ihan helppoa!

HENNA HAUTA-AHO

YHTEISÖKOORDINAATTORI,
HENGELLINEN ELÄMÄ
VERKOSSA -HANKE

Sosiaalinen media on tuonut monen elämään uusia ulottuvuuksia. Se on mahdollistanut täysin uudenlaisia vuorovaikutustapoja ja tuo jokaisen ulottuville loputtomasti uusia yhteisöjä, kontakteja, verkostoja, tietoa ja tunnetta. Sen lukuisat välineet mahdollistavat yhteisöllisyyden muodostumista ja kokemista.

Lähtökohtaisesti sosiaalinen media on yhteyden rakentamista toisiin ihmisiin. Sen työkalujen avulla löydetään vanhoja ja uusia ystäviä ja yhteisöjä, ja sen kautta voi helposti löytää vertaisryhmiä, jotka jakavat yhteisen kiinnostuksen kohteen. Sosiaalisessa mediassa hyödynnetään ilmaisia teknologia-alustoja ja käyttäjät itse tuottavat, julkaisevat ja arvioivat palvelujen sisällön. Tietoa rakennetaan ja julkaistaan siis yhdessä muiden käyttäjien kanssa – sosiaalisesti. Verkkoyhteisöihin tunkeutuu koko ihmisyyden ja maailman kirjo: kaupallisuus, aatteet, vaikuttaminen, aistillisuus, tunteet, usko, epäusko...

Lähentääkö vai etäännyttääkö sosiaalinen media meitä toisistamme

Sosiaalinen media elää sen käyttäjien myötä. Sitä syntyy jatkuvasti, Facebookissa, Twitterissä, tuhansilla keskustelupalstoilla, Youtubessa, blogeissa, Yammerissa ja lukuisissa muissa

PÄIVI KOSKINEN

Keskeistä yhteisöllisessä mediassa toimimisessa on valmius tasa-arvoiseen vuorovaikutukseen, on oltava valmis kuuntelemaan ja myös osallistumaan keskusteluun.

palveluissa. Kukaan ei tiedä, mihin tai miksi se kehittyy. Nähtävissä on vain, että kehitys on nopeaa. Koko systeemi oikeastaan rakentuu uudistumiselle ja kaikki käyttäjät ovat viemässä sitä eteenpäin. Kehitys on ollut niin nopeaa, että kaikkien vaikutusten analysoiminen on vasta aluillaan.

Sosiaalisen median yksityinen käyttö ja myös hyödyntäminen eri organisaatioissa kasvaakin vauhdilla. Esimerkiksi Facebookin käyttäjiä on Suomessa todennäköisesti puolitoista miljoonaa, globaalisti yli 400 miljoonaa,

heistä 200 miljoonaa käyttää sitä päivittäin. Se perustuu ihmisen oman nimen käyttöön ja todellisiin verkostoihin. Keskimääräinen käyttäjä viettää tällä hetkellä siellä noin tunnin päivässä. Sosiaaliseen mediaan osallistuvat kaikki ikäryhmät, vaikka painopiste onkin nuorissa ja nuorekkaasti elävissä aikuisissa.

Miten hyödynnät sosiaalista mediaa työssäsi?

Internet ja sosiaalinen media on tuonut jokaisen työntekijän ulottuville

runsaasti uusia, helposti tarjolla olevia mahdollisuuksia olla yhteydessä seurakuntalaisiinsa. Se on täynnä työkaluja, joiden avulla voidaan luoda, tukea ja vahvistaa yhteisöllisyyttä. Seurakunnat voivat esimerkiksi perustaa facebookiin seurakunnan fanisivun, jonka lukuisat työkalut tuovat välineitä jäsenyyden syventämiseen.

Useimpien sosiaalisen median palvelujen käyttö on varsin yksinkertaista ja helppoa ja vaatii lähinnä kokeilua ja kiinnostusta. Suuremmat kysymykset ja haasteet liittyvät tapaan toimia ja sisältöön. Verkkotoimintaympäristö haastaa arvioimaan perinteiset

”Seurakunnissa on syytä alkaa keskustella siitä, millä tavalla sosiaalista mediaa halutaan hyödyntää.”

toimintakulttuurit ja -tavat. Keskeistä yhteisöllisessä mediassa toimimisessa on valmius tasa-arvoiseen vuorovaikutukseen. Siellä on oltava valmis kuuntelemaan ja myös osallistumaan keskusteluun.

Seurakunnissa on syytä alkaa keskustella siitä, millä tavalla sosiaalista mediaa halutaan hyödyntää. Jatkossa sosiaalisen median työkaluja tullaan

hyödyntämään yhä enemmän myös organisaation sisäisessä käytössä. Sen avulla voidaan tehostaa tiedonjakoa, lisätä yhteistyötä ja viestintää työntekijöiden välillä helposti ja monesti jopa hausalla tavalla. Jo nyt esimerkiksi Facebookissa ja Yammerissa muodostuvat verkostot ja yhteisöt alkavat olla koko organisaation kannalta merkittäviä. ■

Mitä on työnteko tässä ympäristössä?

Kysyimme Facebookissa: Miten sinä käytät sosiaalista mediaa työssäsi? Miten sitä pitäisi tai voisi käyttää? Ovatko kokemuksesi positiivisia vai eivät?

”Kyllä tätä naamakirjaa tulee aika paljon työssäkin käytettyä, kutsun ihmisiä tilaisuuksiin, haastan heitä keskustelemaan jne. Enemmänkin voisi käyttää, ja jos saisi muutkin srk työntekijät aktivoitumaan srk-ryhmässä, niin se olisi vielä käyttökelpoisempi tiedotuskanava. Toistaiseksi vain positiivisia kokemuksia.”

”Just nyt mä käytän tätä sosiaalista mediaa nimeltä facebook saarnantekoon, 21.2. saarnaa varten perustin ryhmän.”

”nimim. tavallinen seurakuntalainen nostaa hattua tuolle fb-saarnaidealle, tosin ajatustyöläisenä mulla ei riittäisi paukkuja ehdottaa sinne pönttöön mitään merkittävämpiä saarnansisältöjä. Musta olisi ihanaa päästä ehdottelemaan virsiä...”

”Saa ehdottamaan virsiäkin, ryhmä on avoin, nimeltään Saarnapohdintaa.”

”näytti toimivalta, onnea matkaan. Hyvä tapa luoda tarttumapintaa seurakuntalaisiin...”

”Avaan heti Kallion seurakunnan ryhmään virsitoivekeskustelun!”

”Työvälineenä. Perustin viestinnän kehittämishankkeemme alkajaisiksi blogin. Sen tavoitteena on nostaa esiin seurakuntien viestinnän kysymyksiä ja lisätä seurakuntien viestintätietoisuutta. Kohdensin sen alun perin työseurakuntiini, mutta melko pian tajusin, että sitä seurataan aktiivisesti ympäri Suomea.

Tutustumiseen ja verkostoitumiseen. Kun aloitin nykyisessä työssäni, sain valtavan määrän uusia työkumpaneita ympäri Suomea. Monia tapaan melko harvakseltaan ja vain

asiapitoisissa työkokouksissa. Facebook tarjosi mahdollisuuden tutustua hiukan pintaa syvemmältä. Facebook on kuin kahvitauko kaikkien näitten ihmisten kanssa, kerrotaan harrastuksista, perheestä ja työn ajankohtaisista asioista. Se tarjoaa myös ammatillisen vertaisverkoston. Kyllähän Facebook on virkistävä ja hauska. Kun tuttavapiirissä on hyviä kirjoittajia, heidän tilapäivityksiään on hauska lukea.

Kokemukset ovat pääosin positiivisia. Tosin aikaa kuluu kyllä helposti liikaa. Vaikea vetää rajaa siihen, mikä on työtä ja mikä huvittelua.” ■

KYSYMYKSIÄ POHDITTAVAKSI:

- Miten sosiaalinen media on vaikuttanut sinuun ja ihmissuhteisiisi? Osallistutko aktiivisesti yhteisöllisissä medioissa vai toimitko tarkkailijana?
- Miten sosiaalinen media on vahvistanut omaa jäsenyyttäsi/suhdettaasi johonkin yhteisöön?
- Mitä mahdollisuuksia se tuo seurakunnallesi? Työmuodollesi?

Sairaalasattumia

ENSIMMÄINEN papinpaikkani oli Salossa. Saa-
vuin matkalaukkuineni 1.6.1967 kirkkoherra Aulis
Zidbeckin pappilaan, joka sijaitsi sairaalan vieressä.
Kuulumiset vaihdettuamme emäntä ilmoitti, että
viideltä aterioidaan. Kirkkoherra ilmoitti, että sen jälkeen
on ensimmäinen virkatoimeni sairaalassa, eli ehtoollisen
jako potilaalle. Nopeana miehenä päätin heti lähteä liperit
kaulassa tehtävää suorittamaan. Perillä sairaanhoitaja
ihmetteli äkkinäistä tuloani ja kertoi huoneen toisesta po-
tilaasta, joka oli toivonut pääsevänsä ehtoollisen ajaksi pois
huoneesta, koska hän ei siedä mustapukuista pappia.

Nopeana miehenä päätin heti lähteä liperit kaulassa tehtävää suorittamaan.

Painelin huoneeseen, jossa potilaana oli ruotsinkielinen
mies Kemiöstä. Jollakin tavalla siitä hyvin selvittiin. Huo-
masin, että viereisen sängyn potilas oli vetänyt peiton kor-
villeen, ettei tarvitse pappia katsella. Lopulta näin, miten
viereinen potilas kurkisti peiton alta ja hihkasi: ”Oletkos
sinä Rauhalinnan Risto?” Vastasin myönteisesti, jolloin toi-
nen alkoi ihmetellä ammatinvalintaani. Selvisi, että kaveri
oli ollut ennen sotia meillä työmiehenä ja sotien jälkeen hä-
nen aatesuuntansa oli saanut punertavan sävyn. Uteliaisuus
kuitenkin voitti ja hän kyseli kaikki kuulumiset. Lopulta
istuimme vierekkäin hänen sängyllään.

Hoitaja saapui ja ihmetteli: ”Voi yhden tähden sentään,
mitä silmäni näkevät!” Miehellä kun oli ollut kiire päästä
pappia pakoon vanhuksen ehtoollisen aikana.

Tämä ensimmäinen kokemus innosti toimimaan persoo-
nallisesti ja avoimesti papin työssäni.

FORSSAN SAIRAALAN lääkäri ja kirkolliskokouksen
jäsen Ritva Vastamäki on jo nyt legenda. Keväällä 2002
hän lupasi leikata luomen selästäni. ”Ei siihen montaakaan
tuntia mene, kun pääset kotiin.” Leikkaukseen mennes-
säni Ritva totesi, että hän ei sitä suorita, vaan Viron poika
sinut leikkaa. ”Kun leikkaus on ohi, niin menet joksikin
aikaa erääseen huoneeseen antamaan kriisiapua liikenne-
onnettomuuspotilaalle”, hän jatkoi.

Ehdotus oli hämmästyttävä minulle, joka en ole tottunut
potilaana olemiseen. Leikkauksen yhteydessä juttu luisti,

sovimme jopa lääkärin kanssa osallistumisesta Forssan ma-
ratonille. Operaation jälkeen join elämäni parhaimmat
kahvit konjakin kera. Aina olen luullut, että tällainen käy-
töntö on vain miesten höpinää.

Kriisihoitoa annettiin, ja nuori mies kertoi kolaristaan
tarkkaan. Häntä suretti TYKSssä olevan morsiamensa
kunto. Lopulta kysyin tämän pohjoissuomalaisen miehen
morsiamen kotipaikkaa. ”Hän on tuolta Ypäjältä, jos sel-
laista paikkaa tiedät.” Tuttu nimihän sieltä selvisi minulle
ja sekin, että morsiamen äiti oli tulossa tulevaa vävyään kat-
somaan.

Jonkin ajan perästä pojan anoppi saapui ja oli todella
hämmästyntynyt nähdessään minut peitto korvilla sairaalan
petillä. Siinä unohtuivat tyttären loukkaantumiset, kun
hän ihmetteli minua. Ja taisi siinä nuori mies hämmästyä
kuullessaan minun olevan pappi. Kaiken lopuksi sovittiin
vielä kinkerit tähän ypäjäläiseen taloon.

Aikanaan veisattiin kiitosvirsiä, kun kaikki kääntyi lo-
pulta parhain päin. Talvella 2010 pidettiin taas kinkerit sa-
maisessa talossa ja sain kuulla, että nuoripari asuu lapsineen
Oulussa. ■

RISTO AHTI
KIRKKOHERRA, YPÄJÄ

KANTTORIPÄIVILLÄ

HEIKKI ALI-LÖYTTY

KANTTORI, AKAAN SEURAKUNTA

heikki.ali-loytty@evl.fi

HELENE ALI-LÖYTTY

Tampereella vietettiin helmikuun alussa Kanttoripäiviä teemalla ”Hengessä ja hengissä”. Lähes 500 kanttoria ympäri Suomen koontui kolmeksi päiväksi yhteen. Oli hienoa saada olla mukana joukossa.

Suomen Kanttori-urkuri-liiton ja kirkkohallituksen jumalanpalveluselämän ja musiikkitoiminnan yksikön (KJM) välisessä sopimuksessa on luotu raamit kanttoripäiville. Päivien tehtävänä sopimuksen mukaan on:

Rakentaa kanttorin identiteettiä kirkon työntekijänä.

Mielestäni jo se, että kanttoripäivät yleensä järjestetään, tukee yksittäisen kanttorin identiteettiä kirkon työntekijänä. Identiteetin rakentuminen muodostuu monesta osatekijästä. Ollenkaan vähäisin tekijä ei ole se, että kirkko huomioi tällaisten neuvottelupäivien suhteen nykyään myös kanttoreiden ammattiryhmän samalla tavoin kuin muut työntekijäryhmät.

Edistää kanttorikunnan yhtenäisyyttä.

Mukana olleille tuskin tarvitsee selvittää sitä tunnetta, joka tulee laulamisesta tuollaisessa kanttorijoukossa. Siinä yhdistyy kaksi vahvaa tekijää. Ensinnäkin aistittavissa on se, että kanttorit ympäri Suomea ovat kollegiaalisesti yhtä joukkoa. Toiseksi tuo musiikkiin olennaisesti kuuluva sieluja yhdistävä elementti luo yhtenäisyyttä ja yhteyttä.

Edistää ammatillista osaamista ja työhyvinvointia.

Kanttoripäivien työpajojen kirjo oli laaja. Sieltä löytyi monenlaista vinkkiä ja oppia arkityöhön. Jähmeänä hämääläisenä tuntui mielenkiintoiselta olla opettelemas-

sa sitä, miten kuoro saadaan svengaamaan. Uskon, että lisäksi myös monelle muulle kanttorille päivien yksi suuri anti on se, että saa itse olla niin sanotusti saamapuolella ilman vetovastuuta. Päivillä viljelty huumori ja iloinen nauru ovat nekin merkittäviä asioita työssä jaksamisessa.

Käsitellä kirkon ja kanttorin viran ajankohtaisia asioita monipuolisesti.

Työn ja vapaan suhde puhelimeen vastaamisineen on monitahoinen juttu. Näyttää siltä, että nuorempi kanttorikunta on asian kanssa tarkempi kuin vanhemmat kanttorit. Mielenkiintoinen keskustelu Konsun salissa avasi eri näkökulmia kanttorina hengissä pysymiseen. Mahdollinen tulevaisuuden säännelty työaika, myös hengellisessä työssä, herätti vilkasta keskustelua.

Esitellä kanttorin työssä tarvittavaa materiaalia.

Tuntuu siltä, että materiaalinäyttelyyn kanttoripäivillä on vaikea löytää tarpeeksi aikaa. Ohjelma ja kohtaamiset kollegojen kanssa täyttävät helposti ajan niin, että ihan harmittaa käynnin pikaisuus näyttelyssä. Tuomiokirkossa laulettu maistiaiset Kirkon Musiikkijuhlien 2112 ohjelmistosta nostivat innostusta lähteä parin vuoden päästä Jyväskylään kuorojen kanssa.

Tehdä kanttorin työtä tunnetuksi kirkossa ja yhteiskunnassa.

Kanttoripäivien teho kanttorin työn tunnettavuuden lisääjänä ei sinänsä ole kovin suuri. Median uutiskynnyks on korkea. Toki Aamulehti uutisoi kanttoripäivät ja laulamiset Vanhan kirkon rappusilla. Kanttoreiden imagoon ei ole koskaan kuulunut kovaääninen barrikadeille nouseminen oman työn esille tuomiseksi. Hauska yksityiskohta kanttoripäivillä oli se, kun omalla persoonallisella tavallaan kansalle tutuksi tullut Dirk. Kant. Ilmari Piiparinen ehti hankin kanttoripäivien illanviettoon.

Kanttoripäivät täytti mielestäni nuo sopimuksessa mainitut tehtävät hyvin. Tyytyväisiä kanttoreita lähti Tampereelta Hengessä ja hengissä omiin seurakuntiinsa. Päiviltä sai sekä hengellistä että musiikkilista ravintoa arkeen. ■

2.5.

TAIVAAN KANSALAISENA MAAILMASSA

4. SUNN. PÄÄSIÄISESTÄ

Liturginen väri: valkoinen

Jh. 16:5 - 15

Virret: 498, 334:1, 5-8, 569, 319: 1- , (226), 337

Muuta musiikkia: Kostiainen: maan ääretkin saavat tietää (YK 107), Simojoki: Kahden maan kansalainen (NSV 2005, 2010), Taize: Uusin lauluin (T 43), Simojoki: Nousevaan aamuun (NSV 1990, PPT 80)

Puolustaja

KALERVO SALO

Jeesuksen kärsimyksen aika on käsillä. Opetuslapset ovat ymmällään lähituntien tapahtumista. Lisäksi Jeesus väittää, että hänen poismenonsa on opetuslasten kannalta hyvä asia. Vain siten Puolustaja, Pyhä Henki, saattoi tulla maailmaan.

Jeesuksen ollessa maan päällä hänen läsnäolonsa oli sioutunut tiettyyn aikaan ja paikkaan. Hän oli kuin kuka tahansa ihminen. Jeesus ei voinut koskettaa ihmisten sydämiä ja tietoisuutta ajasta ja paikasta riippumatta, maailmanlaajuisesti.

Puolustajan kohdalla asiat ovat toisin. Pyhällä Hengellä ei ole mitään aikaan ja paikkaan liittyviä rajoituksia. Jumala toimii luomassaan maailmassa yhä edelleen. Henki tuo kristitylle jatkuvan hengellisen avun.

Puolustajan tehtävänä on paljastaa, että maailma on väärässä. Johannes käyttää tässä verbiä elegkhein (jae 8). Se merkitsee ristikuulustelua tai tutkimista, jolla osoitetaan toisen olevan väärässä. Puolustajan tehtävänä on siis vakuuttavasti osoittaa, että maailma on väärässä. Pyhä Henki tuhoaa vastapuolen argumentaation.

Tässä riittää haastetta. Esimerkiksi nettipalstojen keskustelijat heittävät kovin kevyitä argumentteja kristinuskoa vastustaessaan. Heidän raamattukritiikkinsä osuu kohdalleen vain fundamentalistien osalta. Esimerkiksi väitteet kristinuskon aiheuttamista sodista ovat kovin kevyitä. Aktiivisilla kristityillä Puolustaja tukenaan on yhä edelleen työsarkaa. Pyhän Hengen johtamaa ristikuulustelua, sivistykseen, hyvään argumentaatioon ja Hengen johdatukseen pohjautuvaa keskustelua evankeliumin asian edistämiseksi kaivataan edelleen.

Pyhä Henki osoittaa kolme asiaa: synnin, vanhurskauden ja tuomion. Jeesuksen ristiinnaulittavaksi tuominneet eivät

ymmärtäneet tekevänsä vääryyttä. Synti tulee esiin uskon puutteena. Puolustaja taas tuo esiin uskon. Kertomus kaksi vuosituhatta sitten ristiinnaulitusta miehestä ja hänen opetuksistaan vaikuttaa ihmiskunnassa yhä edelleen.

Puolustaja osoittaa vanhurskauden. Se tulee esiin erityisesti Jeesuksen tavassa mennä Isän luo. Jeesus tuomittiin rikollisen ja kapinallisen kuolemaan. Silti ylösnousemus osoitti, että Jumala on Jeesuksen puolella. Ylösnousemus osoitti vanhurskauden. Se koituu myös niiden osaksi, jotka eivät sorru epäuskon syntiin.

Puolustaja myös osoittaa, että paha on jo ristillä voitettu ja tuomittu. Vaikka viimeisen tuomion julistaminen olisi-kin vielä edessäpäin, tietoisuus pahan häviöstä on jo maailmassa olemassa.

Pyhä Henki myös osoittaa Jeesuksen ristinkuoleman pelastuksemme lähteeksi. Jeesus on pelastajamme.

Ihmisen kyky vastaanottaa informaatiota on rajallinen. Minkä tahansa asian opiskelu on aloitettava perusteista. Tälle pohjalle voidaan myöhemmin rakentaa pidemmälle menevää oppimista. Tämä inhimillinen totuus näkyy myös uskon maailmassa. Opetuslapset kykenivät omaksumaan kerralla vain tietyn oppimäärän. Myöhemmin tuli jatko-opintojen aika. Heidän opastajanaan toimi Puolustaja.

Kristillisyydestä vähän tietävän on nykyisinkin lähdeittävä liikkeelle perusteista. Vuosikausia pappeja kuunnellut saa ehkä saarnaa enemmän ravintoa uskonelämälleen rukouksesta ja ehtoollisen vietosta.

Jumalan ilmoitus on kätkeytyä Raamattuun. Silti se ei ole vain Raamatussa, vaan Puolustaja tekee työtään yhä edelleen maailmassamme. Tekstissämme on luvattu aika paljon: Pyhä Henki ohjaa tuntemaan koko totuuden.

Puolustajan välittämä totuus löytyy monista asioista. Se ei pidä sisällään vain saarnaajan tai Raamatun tulkitsijan sanallisesti ilmaisevaa totuutta. Pyhä Henki voi yhtä hyvin puhutella ihmistä vaikkapa runojen, musiikin tai luonnon kautta.

Jumalalla on totuus, ja hän antaa sen tahtonsa mukaisesti ihmisille. Kukaan ei voi löytää totuutta, vaan se on lahja. Puolustaja antaa sen ihmiselle. Kukaan ei luonnollisesti-kaan ole kyennyt täydellisesti ymmärtämään Jumalan maailmaa ja sen toimintaa. Esimerkiksi kärsimyksen ongelmaan ei ole olemassa tyydyttävää vastausta. Vain Jumala tietää, miksi maailmassa on niin paljon paha ja miksi Kaikkivaltias ei poista maailmankaikkeudesta vääryyttä. Silti pelastuksen kannalta olennainen tieto on olemassa ja ihmisen tavoitettavissa. ■

9.5.

SYDÄMEN PUHETTA JUMALAN KANSSA

5. SUNN. PÄÄSIÄISESTÄ

Liturginen väri: valkoinen

Jh. 16:23 - 33

Virret: 271, 277: 5, 514, 313: 1-, 372 eht., 366:1, 5

Muuta musiikkia: Melartin: Isä meidän, Taize: Her-
ra, kuuntele (RVK 681), Iona comm./Bell: Kuulethan
Herramme (UM 15), Salminen/Kaskinen: Rukous on
silta (NSV 2010, LV)

10 askelta eheytymiseen

JANI KAIRAVUO

Olin kärsinyt selittämättömistä oireista pitkään. Ensimmäisen kerran aloin oireilla joskus 1990-luvun puolivälissä toimiessani kesäkanttorina. Yleisen esirukouksen kohdassa ”rohkaise rippikoulunuo-
risoa iloisesti tunnustamaan” alkoi aina maailma pyöriä. ”Köyhiin, yksinäisiin, leskiin ja orpoihin” päästäessä oli paita hiestä märkä. Ja silloin harvoin, kun pystyin säilyttämään keskittymiskykyäni nimikkokohteisiin saakka, oli Kenian ja Shangalalalan kohdalla jo pidettävä kaksin käsin urkupenkistä kiinni.

Lähdettyäni opiskelemaan luulin hetken päässeeni kiusallisesta vaivasta. Sitten erehdyin menemään opiskelijailtaan, jossa (sinänsä) karismaattinen pastori improvisoi silmät kiinni päätään pyöräytellen 5 min 30 s ”kiitos Jeesus, Jeesus kiitos, kiitos”-session. Oireet palasivat välittömästi.

Sietämättömäksi tilanne muuttui kesällä 2004 kuultuani rippileirillä esirukouksen ”Rakas Taivaan Isä. Kiitos, että oli spakettia ja että kohta pääsee pelaan Nintendoa. Siunaa liito-oravia ja isosia.” sekä hieman myöhemmin syyskesästä, kun kaivoin kirkon esirukouslaatikosta 15 samalla käsialalla täytettyä pikkuruista ruutupaperilappua. – Oli ha-
keuduttava hoitoon.

Minulla diagnosoitiin synnynnäinen, keskivaikea rukousallergia. Epikriisin mukaan: ”saa oireita yliptikistä, -hurskaista ja -karismaattisista, teennäisistä, ulkokultaisista, sairaista ja epäolennaisista rukouksista.” Sittemmin olen kuntoutunut niin, että pystyn jo kuuntelemaan kaksi säikeistöä kolme säikeistöisestä Rukous on silta -laulusta. Vertaistukena muille samasta vaivasta mahdollisesti kärsiville julkistan tässä yhdessä terapeutini kanssa laatimani 10-portaisen eheytymisohjelman:

1. Laatiessani itse esirukousta opettelen käyttämään mahdollisimman luontevaa ja normaalia kieltä. Jos en tähän itse usko kykeneväni, pyydän apua seurakuntalaisilta.

2. Yritän pitää esirukoukseni niin lyhyenä ja ymmärrettävänä, että 85 % seurakunnasta (rippikoululaiset luonnollisesti pois lukien) pystyy sen oireita kuuntelemaan lop-
puun asti.

3. Kohtien 1 ja 2 johdosta kaikkia maailman rukousai-
heita on vaikeahkoa sisällyttää yhteen esirukoukseen. Loh-
duttaudun sillä, että ehkä muut kristityt eri puolilla maail-
maa rukoilevat samaan aikaan niiden asioiden puolesta,
joita itse en saanut sillä kertaa rukoukseeni mahtumaan.

4. Olen huomannut, että vaikka kuinka hokisi Jeesuksen nimeä, Jumala ei välttämättä aina vastaa esim. ässäarpavoit-
toa tai uutta autoa koskeviin rukouksiin. Pysin välittämään lähimmäisille tietoa, että vaikka on kirjoitettu ”mitä ikinä te pyydätte Isältä minun nimessäni, sen hän antaa teille”, Juma-
la ei kuitenkaan ole joulupukki, eikä rukous ole yksiselittei-
nen toivomus. Joulupukki toteuttaa joskus typeriäkin toivei-
tamme. Jumala sen sijaan tietää, mitä oikeasti tarvitsemme.

”Jumala ei ole joulupukki,
eikä rukous ole yksiselitteinen
toivomus.”

5. Rukoustehtailijan kaikkien lappusten lukeminen esi-
rukouksessa ei ole seurakunnan eikä tehtailijankaan edun
mukaista. Hyödyllisempää olisi vaikka jäädä vaanimaan esi-
rukousboksin läheisyyteen, hyökätä tehtailijan kimppuun
hänen saapuessaan ja tarjota mahdollisuutta keskusteluun.

6. Opetan riparilaisille, että kiitos ”että lounaaksi oli spa-
kettia” kuuluu keittäjälle eikä Jumalalle. Jumalaa toki pi-
tää kiittää ruoasta ja rukoilla niiden ihmisten puolesta, jot-
ka meitä palvelevat.

7. On monta tapaa rukoilla. Opetan seurakuntalaisia ja
yritän tarjota heille erilaisia vaihtoehtoja rukoukseen, ettei
kukaan saisi rukouksesta näppyliöitä ja jokainen löytäisi
oman tiensä rukoukseen.

8. Mikäli mahdollista, pyrin keräämään esirukouspyyn-
töjä kulloinkin koolla olevalta seurakunnalta – erityisesti
heiltä, jotka harvemmin rukoukseen osallistuvat. Tämä
kasvattaa heitä rukoilemaan ja auttaa minua rukoilemaan
tuoreesti ajankohtaisten aiheiden puolesta.

9. Musiikki, kynttilöiden sytyttäminen ja rukousalttarit
antavat tilaa jokaisen omalle, hiljaiselle rukoukselle. Näitä
pyrin käyttämään myös perusjumalanpalveluksessa.

10. Kun rukoussunnuntaina aiheena on ”Sydämen pu-
hetta Jumalan kanssa” yritän rajoittaa suun puheen mini-
miin, jotta sydämen puheelle jäisi aidosti tilaa. ■

13.5.

KOROTETTU HERRA

HELATORSTAI

Liturginen väri: valkoinen

Mk. 16:14 - 20

Virret: 110: 1-3, 126, 109, 107, 339 eht., 110: 4, 5

Muuta musiikkia: Tänään Kristus noussut on (RVK, YK 139 sov. Tolonen), Haapala: Puolustaja (NSV 2000, LJE), Salminen/Arola: Menkää jo (A, PPT 84), Hayford: Kuningas, ainoa valtiias (TL 33)

Astui ylös taivasiin

KATI ELORANTA

Helatorstai eli Kristuksen taivaaseen astumisen päivä lieenee suhteellisen mieluisa juhla työ- ja koulumaailmassa. Merkitseehän se ylimääräistä vapaapäivää keskellä viikkoa. Ja joissain kunnissa on otettu ainakin koulumaailmassa käytäntöön ylimääräinen helavapaa, joka tekee myös helatorstaita seuraavan perjantain vapaaksi. Mutta vaikka kyseessä on mieluinen juhla, harva osaa kuitenkaan kertoa, miksi helatorstaita vietetään. Sen merkitys yhtenä suurimmista kirkollisista juhlista on päässyt unohtumaan kansan syvissä riveissä. Eli paljon pitää kertoa.

Mitä helatorstaina sitten pitää kertoa tai pikemminkin, mistä helatorstai kertoo? Se kertoo tärkeästä osasta pelastushistoriaa; siitä mitä tapahtui ylösnousemuksen jälkeen. Ylösnoustuaan kuolleista Jeesus ilmestyi monille kannattajilleen neljäkymmenen päivän ajan ja siirtyi sitten takaisin taivaaseen, josta oli tullutkin. Markus itse päätti evankeliuminsa tyhjään hautaan sekä haudalle saapuvien naisten hämmennykseen ja pelkoon. Ilmeisesti tärkeitä tapahtumia ei kuitenkaan voitu jättää huomioimatta, sillä olihan ylösnousemus vasta alkusoittoa, välietappi kaikelle edessä olevalle. Joten ehkä siksi Markuksenkin evankeliumia täydennettiin jälkikäteen, siinä vaiheessa, kun muut kolme evankeliumia olivat jo valmiita. Evankeliumin lisäjakkeissa yhdistelläänkin mukavasti evankeliumitraditiosta jo tutuksi tulleita aineksia. Sieltä löytyy vähän Emmauksen tien tapahtumia, opetuslasten epäuskoa sekä myös kaste- ja lähetyskäskyn sisältöä.

Mistä muusta helatorstai kertoo? Se kertoo Jeesuksen jumaluudesta. Siitä miten Jumala ei ainoastaan herättänyt Jeesusta kuolleista, vaan on Jeesuksen tekemän suuren työn, ristinkuoleman, takia suonut hänelle myös valta-ase-

man, jolle kaikki ovat alistettuja. Helatorstai kruunaa pääsiäisen salaisuuden.

Helatorstai kertoo myös Jeesuksen läsnäolosta. Vaikka Jeesus onkin taivaaseen astuttuaan palannut Isä Jumalan oikealle puolelle, hän ei ole hylännyt seuraajiaan. Hän ei hylännyt opetuslapsiaan eikä hän ole hylännyt meitäkään. Mutta millaista Jeesuksen läsnäolo oikein on? Eihän se ole yhtä konkreettista kuin se oli silloin, kun hän eli maan päällä, mutta jollain tapaa konkreettista edelleenkin. Hän on lähellä Pyhän Hengen välityksellä ja välittää läsnäoloaan ennen kaikkea Sanan ja Sakramenttien kautta. Kun Raamatun sana tulee kohti ja auttaa, lohduttaa, on Jeesus lähellä. Kun kasteen risti merkkää ikuisen elämään, on Jeesus lähellä. Kun ehtoollisleipä ja viini vakuuttavat armosta ja vievät pois paha oloa, on Jeesus lähellä. Vaikka taivaaseen astuminen vei opetuslapsilta Jeesuksen konkreettisesti pois, he saivat hänen tilalleen tai sijaisekseen Hengen, joka antoi heille rohkeutta ja iloa, uskoa ja toivoa. Kaikkea sellaista, jonka kautta he jaksoivat mennä eteenpäin. Ihan hyvä vaihtokauppa, ja se mikä riitti opetuslapsille, saa riittää meillekin.

Viimeisenä ajatuksena helatorstai kertoo meille jätetystä perinnöstä. On mentävä kaikkialle maailmaan, kastettava Kristuksen omaksi ja julistettava evankeliumia kaikille luoduille. Ja evankeliumia voi julistaa, Jeesuksesta voi todistaa, vaikkei ajaisi pois pahoja henkiä, puhuisi vierailta kielillä tai omaisi muitakaan karismaattisia kykyjä. Kukin lahjoillaan ja taidoillaan, lähelle tai kauas. Kunhan kristillisyyttä näkyy ja Kristuksen kuninkuus säilyy kirkkaana! ■

”Helatorstai kertoo
tärkeästä osasta
pelastushistoriaa;
siitä mitä tapahtui
ylösnousemuksen
jälkeen.”

16.5.

PYHÄN HENGEN ODOTUS

6. SUNN. PÄÄSIÄISESTÄ

Liturginen väri: valkoinen

Jh. 15:26 - 16:4

Virret: 124, 323: 1, 4, 446, 568, (225), 418: 6, 8

Muuta musiikkia: Komulainen/Ps. 27: Herra, minun valoni (SK), Sormunen: Sieluni janoaa Jumalaa (NSV 2010, PPT), V. Erkkilä/Ps. 146:6: Minä levitän käteni, Laaksonen/Kaskinen: Kevätpurojen solinaa (ML)

Että usko kestäisi

TIINA REINIKAINEN

Vilpittömän oloiset kristityt rukoilevat, että sisaren usko kestäisi. Ensін luulen, että rukouksien kohteena olevaa sisarta on kohdannut jokin murhe, joka koettelee häntä ja hänen uskoaan. Mutta rukouksen edetessä käy ilmi, että sisar ajattelee uskonasioista jotenkin eri tavalla kuin ne, jotka hänen puolestaan rukoilevat. Heitä kuunnellessani tulen ajatelleeksi, kenestä he lopulta ovat huolissaan, itsestään vai tuosta toisesta. Kenen usko on oikeaa?

Tämän päivän evankeliumissa jäin kiinni Jeesuksen sanoihin ”ettei uskonne koetuksissa sortuisi”. Jeesus on näitä sanoja edeltävässä puheessaan luvannut Pyhän Hengen puolustajaksi. Saarnatekstissä olevan puheen tarkoitus on juuri se, että usko kestäisi. Jeesus ei pohdi sen enempää uskon määrää tai laatua, vaan kuvaa sen sijaan sitä koetusta, jossa opetuslapset saattavat luopua uskostaan kokonaan.

Jeesuksen lupauksen taustalla Pyhästä Hengestä on myöhemmin todeksi tullut historiallinen kokemus kristittyjen vainosta. 70-luvulta lähtien juutalaisten ja kristittyjen välit kiristyivät. Parikymmentä vuotta myöhemmin kaikki juutalaiskristityt tuomittiin rabbin johtamassa synagogalaitoksessa harhaoppisiksi ja määrättiin erotettaviksi synagogista.

Aluksi Palestiinan juutalaiskristilliset seurakunnat yrittivät säilyttää ainakin muodollisen yhteyden juutalaisiin synagogiin. Siksi esimerkiksi Paavali saarnasi juutalaisten synagogissa, minkä seurauksena hän sai kärsiä raipoista synagogalaitoksen kirkkokurillisena rangaistuksena. Vainojen ja erottamisten seurauksena kristilliset seurakunnat erottuivat kuitenkin vähän kerrassaan omiksi yhteisöikseen, vaikka se ei ollut alun perin tarkoitus. Juutalaisesta synagogalaitoksesta tuli näin ajalle ominaisen synkretismin ohella kristillisten seurakuntien vihollinen.

Kristittyjen vainot tuntuvat tämän päivän Suomesta katsoen kovin kaukaisilta. Nykyisin vainotut kristityt elävätkin kaukana täältä, kuten Kiinassa tai islaminuskaisissa maissa. Lisäksi maailmassa on muita lukemattomia ihmisiä, joita vainotaan erilaisen uskon, vakaumuksen tai poliittisen mielipiteen vuoksi. Minua tämä kaikki koskettaa vain vähän. Saatan kohdata joitakin pakoon päässeitä oman kotikaupunkini kadulla ja lukea lehdistä siitä, mitä heidän kanssaan pitäisi oikein tehdä. Uskoani se ei taida paljon koetella, vaikka ehkä pitäisi. Mutta koetteleeko joku muu?

Viime vuodet kirkossa on puhuttu paljon uskon kriisistä, jonka näkyvimpänä merkinä on pidetty varsinkin nuorten aikuisten kirkosta eroamista. Tutkijat kertovat, että on syntynyt uusi sukupolvi, joka hahmottaa maailmaa uudella tavalla. Sen myötä tähän joukkoon kuuluvien uskonnollisuuskin on muuttunut. Usko koetaan jokaisen ihmisen omaksi asiaksi, eikä sen harjoittamiseen välttämättä tarvita toisia ihmisiä tai kirkkoa – varsinkin, kun se monen mielestä on jumittunut epäoleellisuuksiin.

”Pyhän kaipuu on tuskin kadonnut mihinkään, vaikka näyttäytyykin toisenlaisena kuin ennen.”

Tässä tilanteessa kuulee kiisteltävän siitäkin, kenen usko on oikeaa, entisten vai uusien. Ja onko kirkko enemmän huolissaan itsestään vai ihmisistä? Pyhän kaipuu on tuskin kadonnut mihinkään, vaikka näyttäytyykin toisenlaisena kuin ennen. Edelleenkin puu ei pala yksin ja siksi myös yhteyttä tarvitaan, toteutuipa se tavalla tai toisella. Juuri yhteisönä, puutteellisenakin sellaisena, kirkko on tässä maailmassa Jumalan kansa, merkki ja todistaja. Yhteyden luomiseksi ja vahvistamiseksi kirkkoa on ihan oikein haastettu tulkitsemaan sanomaansa tuoreesti ja etsimään uudenlaisia toimintatapoja. Olisiko viisautta palata myös vanhalle lähteelle? Kirkossa kun on kauan opetettu, että Pyhä Henki luo yhteyden.

Kirjailija Anna-Maija Raittila on sanonut kauniisti, että Pyhä Henki on kuin arka lintu. Se pyrkii äkkiä pois, kun sille ei ole tilaa, kun ääntä tai vauhtia on liikaa. Pyhän kokeminen edellyttää jonkinlaista pysähtymistä, hiljaisuutta ja hitautta. Kirkkovuoden rytmi luo tässä toisella tavalla ahtaaksi käyneessä ajassa, suorituskeskeisessä ja vauhtisoikeassa ajassa, tilaa pyhän kohtaamiseen. Joka sunnuntaisessa messussa Pyhä Henki – Puolustaja, Auttaja ja Lohduttaja – on läsnä sanassa ja sakramentissa. Niin kuin Jeesus lupasi. Että usko kestäisi – kirkon usko ja oma usko. ■

22.5.

TULE, PYHÄ HENKI

HELLUNTAIAATTO

Liturginen väri: punainen

Jh. 14:8 - 17

Virret: 118: 1-3, 130, 112, 122, (229), 128: 1, 4

Muuta musiikkia: Laaksonen/Kaskinen: Tule, rauhan Henki (NSV 2010), Simojoki: Tule, Pyhä Henki (NSV 2010), Tunteiden: Tarvitsen voimaasi (UM 21), Tai-ze: Oi tule, Pyhä Henki (UM 33)

Aatto ja juhla

JANI KAIRAVUO

Kun olin ihan pikkuinen, lempiviikonpäiväni oli lauantai. Se oli perheen vapaapäivä. Päivällä vietettiin aikaa yhdessä. Illalla pääsi alakertaan saunaan ja sai Pommacia. Saunan jälkeen syötiin makaroni-laatikkoa posliinilautasilta ja ihasteltiin Granfeltin Paven soittoa Lauantaitsansseissa. Esimerkiksi pukeutumisesta (nalleyöpuku ja villasukat) pienikin lapsi ymmärsi, että nyt ei olla varsinaisesti juhlissa. Kuitenkin tuossa pyhäaatossa oli jo mukana niin vahvasti juhlan tuntu, että sen tunnelman muistaa vielä kymmenien vuosien päästäkin. (Huom! Olen vasta 34-vuotias, mutta minulla on hyvä muisti.)

Pelkäänpä, että nykyään enää harvalle tarjoutuu vastaa-vankaltaisia aattokokemuksia. Aina auki olevat kaupat, epäsäännölliset työajat, kirkollisten juhlapyhien vieton la-tistuminen ja traditioiden asteittainen hiipuminen hävittä-vät eron arjen, juhlaan valmistautumisen ja varsinaisen juhlan väliltä. Monen elämässä ei olekaan enää arkea, aat-toa ja juhlaa. On vain samanlaisia päiviä toinen toisensa pe-rään, tasaisen harmaata arkea.

Helluntaiaaton evankeliumitekstissä Jeesus opetuslapsi-neen on ensimmäisen helluntain odotuksessa. Eräänlaises-ta ”helluntain aatosta” tuossa hetkessä on kyse. Jeesus itse on vielä opetuslastensa seurassa, mutta paljastaa jo, mitä varsinaisessa juhlassa tapahtuu. Kun odotus päättyy ja aat-to muuttuu juhlaaksi, laskeutuu taivaasta toinen puolustaja, Totuuden Henki.

Opetuslapset eivät varmaankaan ole voineet olla huo-maamatta tunnelman ja sävyn muuttumista Mestarinsa pu-heessa ja olemuksessa. Enää ei kierrellä lähiseuduilla opet-tamassa, parantamassa ja julistamassa Jumalan valtakun-nan lähestymistä. Nyt on siirrytty käytännön teoista opitun kertaamiseen. Arki on takana. Tunnelmassa on jotakin

uutta, outoa ja juhlaavaa. On jonkin suuren vaiheen aatto.

Aattotunnelmissa Jeesus haluaa painottaa opetuslapsil-leen joitakin opetuksensa keskeisiä asioita:

”Joka on nähnyt minut, on nähnyt Isän.” – Jumalan nä-kemisen toivostahan kaikessa uskonnollisessa kaipaukses-sa on kysymys. Jeesus korostaa tässäkin Isän ja Pojan välistä riippuvuussuhdetta. Koska Isä on Pojassa ja Poika Isäs-sä, Jeesuksen tunteminen merkitsee myös Isän tuntemista.

”Joka uskoo minuun, on tekevä sellaisia tekoja kuin mi-nä teen, ja vielä suurempiakin.” – Usko ei ole mikään maa-liviiva, jonka ylitettyään voisi vain levätä laakereillaan naut-tien saavuttamastaan tilasta. Elävä usko ei ole lopullinen saavutus, vaan jatkuvasti uudistusta kaipaava tila, josta kumpuaa lähimmäisenrakkaus. Todistuksena Jeesuksen jumalallisuudesta ovat myös ne hyvät ja ihmeelliset teot, joita Häneen uskovat edelleen tekevät kaikkialla maailmassa.

”Jos te rakastatte minua, te noudatatte minun käskyjä-ni.” – Tämä ei ole uhkaus, vaan lupaus. Jeesuksen rakasta-minen on hänen käskyjensä pitämistä ja elämänsä sopeut-tamista niiden mukaiseksi. Usko, rakkaus ja käskyjen nou-dattaminen eivät ole erillisiä saarekkeitä. Todellinen usko Jeesukseen on Jumalan ja lähimmäisen rakastamista. Rak-kaus toteuttaa Jumalan lain.

Meillä on tiedossamme, että tämä ”aattotunnelmissa” lausuttu testamentti kuten muukin osa Jeesuksen jäähyväi-siä meni suureksi osaksi kuuroille korville. Oppilaat eivät kaikkea vielä ymmärtäneet – tai halunneet ymmärtää.

Oli sitten kyse ilon tai surun vaiheista, on meille myö-hemmillekin opetuslapsille elämänmittainen tehtävä oppia elämään tietynlaisessa odotuksessa ja epävarmuudessa. It-se asiassa suurimman osan elämästämme vietämme ”aatto-vaiheissa”. Kuusivuotias pikkuveli odottaa innolla, milloin hän pääsisi isoveljen tavoin kouluun. 14-vuotias rippikou-lulainen odottaa mopokorttia, uupunut työläinen eläkkeen alkamista ja iäkäs vanhus kutsua ajasta läisyyteen.

Aattoja tarvitaan, jotta saisimme rauhassa siirtyä arjesta juhlaan. Tarvitsemme aikaa ja tilaa valmistautumiseen.

Me kristityt elämme tälläkin hetkellä yhteisessä aatossa, Kristuksen tulemisen odotuksessa. Emme voi itse vaikut-taa siihen, milloin lupaus vaihtuu täyttymykseksi ja aatto juhlaaksi. Yhteen asiaan voimme kuitenkin vaikuttaa: vie-tämmekö aattomme ahdistavan epä tietoisuuden vai iloisen juhlaan valmistautumisen tunnelmissa. ■

”Aattoja tarvitaan, jotta
saisimme rauhassa siirtyä
arjesta juhlaan.”

23.5.

PYHÄN HENGEN VUODATTAMINEN HELLUNTAIPÄIVÄ

Liturginen väri: punainen

Jh. 14:23 - 29

Virret: 567, 111:7, 113, 119, (121), 746

Muuta musiikkia: Tikka: Pyhän Hengen kirkkorukous, Simojoki: Tuli on irti (S, PPT 88), Piiparinen/Perkiö: Kosketa minua, Henki, Heikkilä/Kaskinen: Pyhä Henki Jumalan (LEP)

Salaam, Rauhaa!

KATI KEMPPAINEN

Kukaan ei voi välttää Afrikan mannerta koskevalta uutisoinnilta: kansoja tuhoava AIDS-pandemia, luonnonkatastrofit, väkivalta, sodat, malaria, lapsikuolleisuus, puhtaan veden puute, korruptio, kaikenlainen mielettömyys – nämä tiedetään. Mutta kuinka ollakaan, näistä kaikista huolimatta Afrikka voi opettaa ihmiselle, mitä on rauha ja toivo. Afrikassa Jumalan valtakunta on näkyvästi ja voimalla läsnä kaiken mielettömyyden keskellä. Suunnattomien katastrofien keskellä ihmiset kiittävät siitä, että Jumala ei ole hylännyt heitä, vaan Jumala on hyvä.

Pelko, rauhattomuus ja ylenpalttinen huolehtiminen on monen ihmisen helmasynti. Tämä tuntuu vaivaavan erityisesti ympäristössä, missä on paljon kaikkea varmistettua, turvattua ja huolehdittua. Tämä on aika nurinkurista, mutta totta. Kun käyn Suomessa, hämmästelen sitä kaikkea hyvää, laadukasta ja yltäkylläistä, mikä ihmisiä ympäröi. Samaan aikaan ihmisten mielissä valloaa toivottomuus, masennus, näköalattomuus ja ahdistuneisuus. Rauha puuttuu, vaikka siihen on kaikki edellytykset.

Meitä kehoitetaan jatkuvasti heittämään kaikki huolet Herran haltuun. Rauhaa olisi tarjolla, mutta miksi se ei jää elämään kanssamme arkeen? Ehkä eräs syy sisäiseen onnettomuuteemme on se, että uskomme Jumalaan liian vähän ja itseemme liian paljon. Me olemme luoneet kontrollin ja elämänhallinnan harhan. Emme elä tässä hetkessä vaan tulevaisuudessa. Teemme suunnitelmia – ensi kesänä teen sitä ja tätä, tai kun valmistun ammattiin, perustan perheen, saan ylennyksen, jään eläkkeelle – sitten vasta tapahtuu jotakin, sitten vasta alkaa elämä. Säästämme rahaa pahan päivän varalle, suunnittelemme ja asetamme tavoitteita, pidämme loputtomia kokouksia, missä varmistamme

ensi vuoden asioita, budjettia ja toimintoja. Tämä on meille länsimaisille ihmisille erittäin tyypillistä, ja tietysti mielessä se on myös menestymisen avain. Ongelma on siinä, että jos elämme vain näin, meistä tulee helposti huolestuneita ja pelokkaita ihmisiä, ja alamme uskoa, että varmistamisen kautta pystymme kontrolloimaan elämää. Rauha katoaa, kun pitää koko ajan huolehtia. Elämä jää elämättä, kun se koko ajan pakenee.

Tämä asenne värittää myös hengellisyyttämme. Meille kehittyy helposti sellainen hengellisen elämän malli, jossa ihminen on keskiössä, ei Jumala. Uskomme muuttuu minäkeskeiseksi ja Jumala haihtuu ympyrän kehälle. Epäusko valtaa mielen. Jeesuksen sanat unohtuvat. Minun omasta olemisestani, mielenliikkeistäni ja tunnetiloistani tulee uskon keskus.

Tähän on kuitenkin olemassa vaihtoehto: elää täydesti tänään ja nyt, uskoen että Jumalan valtakunta on jo tässä. Jumalan sana on totta tänään, Pyhä Henki on vuodatettu keskuuteemme. Sen lupauksen mukaisesti meillä on jotakin sellaista, jota emme voi tästä maailmasta saada. Meidän ei tarvitsisi huolehtia niin paljon – mutta siitä luopuminen vasta vaikeaa on. Olemme niin kiintyneitä huolehtimiseen, että siitä on tullut osa identiteettiämme. Jos meillä ei ole mitään mistä huolehtia, keksimme pian sellaisen. Jeesus sanoo: ”Minä jätän teille rauhan. Oman rauhani minä annan teille, en sellaista, jonka maailma antaa. Olkaa rohkeat, älkää vaipuko epätoivoon.” Jeesus lupaa valtavan asian: Pyhän Hengen. Se on lujaa ja väkevää elämän voimaa, rauhaa, toivoa ja iloa. Se on todellista Jumalan valtakunnan läsnäoloa ja se tuo meille rauhan, joka ei perustu kontrolloimisen tarpeelle vaan luottamukselle, uskolle ja huolettomuudelle. ■

”Rauhaa olisi tarjolla,
mutta miksi se ei jää
elämään kanssamme
arkeen?”

30.5.

SALATTU JUMALA

PYHÄN KOLMINAISUUDEN PÄIVÄ

Liturginen väri: valkoinen

Jh. 3:1 - 15

Virret: 134, 130, 386: 1-4, 129, (227), 322

Muuta musiikkia: Sibelius/Korpela: Suur' olet Her-
ra, Schubert: Pyhä, Pyhä, Pyhä (Deutsche Messe,
UM), Löytty: Ihmettelen rakkauttaan (JLV, PPT 90),
Holmen/Miettinen: Sydämemme laulaa (UM, NSV
2010/114)

Ymmällä Salaisuudesta

KATI ELORANTA

Pyhän kolminaisuuden päivä on otsikoitu kirkko-
käsikirjassa nimellä salattu Jumala. Se on hyvin sa-
nottu. Kyllähän Jumala jää aina viime kädessä ihmismielelle salatuksi. Suhteessa Jumalaan ihminen on aina matkalla. Mutta viime aikoina mielessäni on pyörinyt kysymys, miksi Jumala jää joskus niin valtavan salatuksi, jopa liiankin? Tuohon on varmasti moniakin syitä, mutta yhdenlainen vastaus kysymykseen nousee sunnuntain evankeliumikohdasta. Juutalainen lainoppinut Nikodemus saapuu yöllä keskustelemaan Jeesuksen kanssa tärkeästä hengellisestä kysymyksestä, mutta nämä kaksi eivät oikein kohtaa toisiaan, ainakaan alussa. Miksi? Yksi näkökulma voisi olla, että he jotenkin puhuvat eri kieltä, ja siksi Nikodemus ei ymmärrä Jeesusta.

Tuttu tunne tämänkin evankeliumitekstin äärellä ja siksi Nikodemoksen osaan on helppo samaistua. Hengellinen kieli tai termistö on joskus hankalasti ymmärrettävää tavaraa. Näin on varsinkin silloin, kun se ei ole imeytynyt äidinmaidon mukana tajuntaan. Ja silloin on vaikea kuunnella ja ymmärtää sellaista puhetta, joka vilisee hengellistä termistöä. Tärkeä asia ei avaudu, kun sen selittämiseen käytetään sanoja, joita ei ole sisäistänyt. Tästä esimerkkinä eräässä koulussa esitettiin kaino toive, etteivät papit rakentaisi jokaista pitämäänsä päivänavausta Jeesuksen täydellisen uhrin ja sovintoveren ympärille. Ne kun ovat vähän hankalia käsitteitä tavallisille alakoululaisille. Ja oikeassahan opettajat olivat.

Nikolaisen kommentaarin mukaan kysymys, josta Nikodemus halusi keskustella, koski pelastumista tulevaan Jumalan valtakuntaan. Tämä käy ilmi välillisesti sekä Jeesuksen vastauksesta että puheenvuoroista. Selkeän vastauksen

sijaan hän joutuu kuitenkin keskelle salaperäisen tuntuista keskustelua. Asia ei mene jakoon ja Nikodemus ymmärtää väärin. Mitä Jeesus höpisee uudestisyntymisestä? Se tuntuu absurdilta ja mahdottomalta väitteeltä. Eihän ihminen voi mennä äitinsä kohtuun ja syntyä toisen kerran. Siitä ei kuitenkaan ole kysymys, vaan siitä, että jokainen ihminen on sellaisenaan pelastuksen ulkopuolella, eikä pysty näkemään Jumalan valtakuntaa ilman ”uusien silmiä”. On synnyttävä ylhäältä, Jumalasta, jotta voi nähdä Jumalan valtakunnan. Vedestä ja hengestä, kasteen kautta, jolloin Jumalan Henki asettuu sydämeen asumaan ja tekee salatua työtään.

”Kuinka salatuksi Jumala saa jäädä, niin että kehtaa vielä kutsua itseään kristityksi?”

Toisaalta mietittyttä, olisiko Jeesus välttämättä voinutkaan ilmaista asiaansa selvemmin. Uskon kieli on joskus yksinkertaisuudessaan monimutkaista. Siksi herääkin jatkokysymys, kuinka salatuksi Jumala saa jäädä, niin että kehtaa vielä kutsua itseään kristityksi? Saako kutsua, vaikkei pysty purematta nielemään kaikkea Raamatussa sanottua? Saako kutsua, vaikkei pysty ymmärtämään eikä sisäistämään, edes allekirjoittamaan kaikkia Jumalaan liittyviä oppeja? Jumalan kolmiyhteisyys esimerkiksi on yksi vaikeimmin sisäistettävistä opeista. Jumala jää väkisininkin salaisuudeksi. Ja kolminaisuusopin selittäminen esim. rippikouluikäiselle nuorelle on yksi haastavimpia tehtäviä. Erilisenä henkilönä käsitelty Jeesus onkin Jumala, taivaasta tullut ja taivaaseen noussut. Ja toisaalta kuitenkin oppi kolminaisuudesta antaa ne kaikkein parhaimmat vastaukset kysymykseen, kuka Jumala oikein on. Jumala on Isä, Poika ja Pyhä Henki. Jumalasta ei voi puhua riittävän avaralla ja rikkaalla tavalla, jos sivuutetaan hänen kolmiyhteytensä. Jumalasta on puhuttava yhtenä ja kolmena silläkin uhalla, että tämä kaikki tekee hänestä monimutkaisen ja salaisen, jopa ylitse ymmärryksen käyvän.

Minä olen ottanut oikeudekseni sanoa rippikoulussa nuorille, että Jumala on niin iso paketti, ettei heidän tarvitse niellä kaikkea heti. Vastaan saa ottaa juuri sen verran, kun on sillä hetkellä kapasiteettia. Jumala saa jäädä myös joiltain osin ymmärtämättömäksi. Se on ok, sillä Jumala kyllä löytää keinot ottaakseen meihin yhteyttä. Ja huusipa ihminen sitten avukseen Isää, Poikaa tai Pyhää Henkeä, on yksi ja sama Jumala kuulolla ja valmis auttamaan. ■

6.6.

KATOAVAT JA KATOAMATTOMAT AARTEET

2. SUNN. HELLUNTAISTA

Liturginen väri: vihreä

Lk. 16: 19 - 31

Virret: 183: 1-3, 475:4, 376, 303, (306), 183: 7

Muuta musiikkia: Simojoki: Niin kuin hopeaa (UM 81), Kalenius/Kaskinen: Kun joku on lähellä Jeesusta (UM), Viitanen: Jeesus, paras aarteeni (3 Motettia sekakuorolle), Hakkarainen/Torikka: Elämän aarteista suurin ja parhain (SK 200)

Tätä elämää ja taivastakin varten

TIINA REINIKAINEN

Toimittaja Kaisa Raittila ihmetteli eräässä seminaarissa, miksi kristityt puhuvat niin paljon tuonpuoleisesta, taivaasta. Useimmissa virsissäkin lauletaan taivaan ihanuudesta. Raittila kysyikin, mitä se taivas lopulta tarkoittaa ja pohti, voisiko se tarkoittaa onnea. Eikö jokainen ihminen halua olla onnellinen – omalla, joskus merkilliselläkin tavallaan.

Usein näyttää siltä, että tässä elämässä onnea etsiviä piteetään vähän kelvottomina ihmisinä. Sen takia voikin kysyä, onko onnen etsiminen täällä sen itsekkäämpää kuin keskittyminen yksipuolisesti oman taivaspaikan varaamiseen. Innokkaimmat varaajista tuntuvat luovan vielä omia varausehtojaan, joiden toteutumista vahditaan muidenkin kohdalla. Liekö siihen syynä enemmän elämän pelko kuin tulevan taivaan ihanuus?

Jeesuskin puhui paljon taivasten valtakunnasta, joka ei hänen puheissaan ollut irrallaan tästä maailmasta. Sillä Jeesus oli hyvin kiinni tämän puoleisessa. Siinä hän oli aikansa juutalaisuuden lapsi. Juutalaisuudessa ei keskitytty niin paljon tuonpuoleiseen kuin siihen, miten täällä voidaan elää hyvää elämää. Vertauksessaan rikkaasta miehestä ja Lasarukselta Jeesus onkin tapojensa vastaisesti kuvannut tuonpuoleista, haudan rajan takana olevaa maailmaa. Mutta siinäkin sanoma keskittyy siihen, mitä tässä elämässä tapahtuu. Tämän puoleinen onnen ja hyvän etsiminen laajenee velvoitteeseen jakaa hyvä oikeudenmukaisesti.

Tuonpuoleisista oloista kertoessaan Jeesus on liittynyt erääseen aikansa juutalaiseen käsitykseen tuonelasta. Henokin ilmestyskirjassa on kuvaus tuonelasta, jossa on eri

osastot hurskaita ja syntisiä vainajia varten. Se oli kuolleiden paikka ennen tuomiota ja Abrahamin luona oli kunniapaikka, juhlapöytä. Liittyessään aiempaan juutalaiseen tuonelakäsitykseen Jeesus ei siis tosiaan pyri paljastamaan haudantakaisia salaisuuksia tai avaamaan ylösnousemuskoaa, vaan hänen sanomansa kärki on yhteiskunnallinen.

Tämän tekstin äärellä tarjoutuu mahdollisuus hakematta puhua kristityn vastuusta ja hyvistä teoista. Hyvistä teoista puhumisen on sanottu jäävän liikaakin taka-alalle luterilaisuudessa. Jo koulun uskontokirjasta mieleeni on jäänyt uskonvanhurskaus uskonpuhdistuksen kirkkaimpana helmenä, joka on syytäkin sellaisena säilyttää. Oman värinsä perinteeseemme ovat tuoneet ne hengelliset virtaukset, joiden julistuksessa on keskitytty yksipuolisesti sielun pelastukseen. Olisiko välillä aika puhua puuroja ja vellejä sekoittamatta kristityn hyvistä teoista?

Jeesus kuvaa vertauksensa alkuosassa yhteiskunnallista kuilua, joka erotti rikkaat ja köyhät toisistaan. Rikas mies vietti yllellistä elämää. Hän ei nähnyt porttinsa pielessä viruvaa köyhää tai ei ainakaan puhunut tälle sairaalle kerjäläiselle mitään. Epäpuhtaina pidetyt koirat nuolivat köyhän paiseita. Kun köyhä ja rikas kuolevat, rikas mies haudataan asiaan kuuluvien menoin, mutta köyhällä ei ole saattajia. Sitä tarkoittaa puhe enkeleistä, jotka veivät Lasaruksen Abrahamin luokse.

Rikkaan miehen nimeä ei mainita, mutta köyhän nimi tiedetään. Se onkin kertomuksen merkitsevä yksityiskohhta. Lasaruksen nimi tarkoittaa ”Jumala auttaa”. Nimen merkitys viittaa kertomuksessa tapahtuvaan käänteeseen. Kuoleman jälkeen osat vaihtuvat. Lasarus lepää nyt Abrahamin rintaa vasten ja rikas mies viruu tuonelan tukaluudessa.

Vertaus ei tue sellaista ajatusta, että tässä elämässä kärsineet saavat siitä hyvityksen tulevassa elämässä. Se johtaa sellaiseen kristinuskon tulkintaan, joka pahimmillaan opettaa tyytymään epäkohtiin tulevan korvauksen toivossa. Rikkauskaan ei sinänsä ole synty, vaan välinpitämättömyys. Epäoikeudenmukaisuuden kuilu on ylitettävä tässä elämässä, myöhemmin sitä ei voi tehdä. Siksi nyt on elettävä ja tehtävä asioita. Ajankohtaisuudessaan vertaus on häkellyttävä.

Ihminen on luotu yhtä aikaa tätä elämää ja taivasta varten. Jo täällä luodaan taivasta tai tehdään elämä helvetiksi. Jo täällä köyhän sisaren tai veljen ohittava ohittaa Jumalan. Paavo Ruotsalainen neuvoi viisaasti kohtaamaan toisen ihmisen sillä tavalla kuin tapaisi hänet viimeisen kerran. ■

13.6.**KUTSU JUMALAN VALTAKUNTAAN****3. SUNN. HELLUNTAISTA****Liturginen väri: vihreä****Lk. 14:16 - 24****Virret: 151: 1-4, 325: 3, 4, 408, 452, (276), 226: 8, 16****Muuta musiikkia:** Salminen: Vielä tilaa on (LV 160), Ruots./Hiironniemi: Me saimme kutsun juhlaan (LKM), Simojoki/Kaskinen: Kaikki saavat tulla (NSV 2005), Haugen: Kaikki tulkaa (UM 1)

Suuret juhlat

KALERVO SALO

Vertaukset ovat Jeesukselle tyypillinen opetustapa. Tällaista opetustyyliä ei juuri tavata Jeesusta varhaisemmassa juutalaisuudessa, eivätkä varhaiset kristitytkään ole sitä käyttäneet. Vertauksissa kuuluu aito Nasaretin miehen ääni. Kukaan ei ole voinut tyhjästä keksiä sitä, että Jeesus olisi opettanut vertauksin.

Toisaalta vertausten tulkinta on omalla tavallaan hankalaa. Emme tarkalleen tiedä, missä tilanteessa Jeesus on vertauksensa esittänyt ja keitä on ollut kuulijakuntana. Emme välttämättä myöskään tarkalleen tiedä, mitä Jeesus kullakin vertauksella on alun perin tarkoittanut. Vertausten luonteeseen kuuluu tietty tulkinnan avoimuus. Alkuperäisenkin Jeesuksen kuulijakunta on ymmärtänyt sanoman omalla tavallaan.

Sanoma on myös ymmärretty eri aikoina eri tavoin. Jeesuksen vertaus on todennäköisesti ymmärretty toisin osana Nasaretin miehen julistusta jossain galilealaisessa pienessä juutalais kylässä kuin ensimmäisten kristittyjen tilanteessa uuden kulttuurin piirissä jossakin silloisen kreikkalais-roomalaisen maailman kaupungissa.

Joka tapauksessa tämän vertauksen idea on riittävän yleismaailmallinen tullakseen ymmärretyksi suhteellisen oikein. Isäntä järjestää juhlat ja lähettää palvelijansa kutsumaan vieraita. Näin on voinut tapahtua sekä juutalaisessa että kreikkalaisessa maailmassa.

Vertauksen ymmärtämisen kannalta on hyvä havaita, että juhlat järjestetään yleensä illalla. Silloin aurinko on jo laskenut ja ulkona on täysin pimeää. Ensimmäisen estelijän teennäisyys käy tästä havainnosta ilmi. Pellon ostanut haluaa lähteä pitojen asemasta tarkastamaan, mitä oikein tuli ostettua.

Eiköhän tuo tarkastus ole tehty jo ennen ostohetkeä? Lampun kanssa voi toki pimeässäkin kulkea. Ensimmäisellä vuosisadalla oli olemassa savesta valettuja ja oliiviöljyä käyttäviä lamppeja. Ne valaisivat suunnilleen saman verran kuin kynttilä. Tällaisen lampun kanssa pellon tarkastaminen pimeässä ei ole mielekäästä. Kyseessä on selvä teko.

Toinen osti härkäparin ja halusi lähteä sitä kokeilemaan. Tilanne on oikeastaan samanlainen kuin ensimmäisen verukkeen kohdalla. Härkäparin kyntötaitoja tai kuljetuskapasiteettia ei lähdetä pilkkopimeällä testaamaan. Nämä taidot on arvioitu jo ennen kaupantekoa.

Kolmannen veruketta voi ehkä pitää aitona. Juuri naimisiin mennyt mies haluaa pitojen asemasta viettää koti-illan ja nauttia vaimonsa seurasta. Hänenkin kohdallaan voi kysyä, eikö kutsua olisi voinut ottaa vastaan. Vaimon seurasta saattoi nauttia seuraavanakin iltana tai kutsujen jälkeen.

Viimeinen verukkeista antaa ymmärtää, että vertaus ei kuvaa tasa-arvoista maailmaa. Nuorta vaimoa ei kutsuttu juhliin. Kyseessä oli vain miesten juhla.

Jeesuksen vertauksen tähtäyspiste löytyy lopusta. Kaupungin kaduilta ja toreilta löytyvät tavanomaisesta elämämenosta syrjäytyneet. Yhteiskunnan marginaaliin ajautuneet kutsutaan Jumalan pitoihin. Ne jotka alun perin saivat kutsun, eivät ymmärrä, mitä he jäävät paitsi. Ulkopuolelle jättäytyminen merkitsi vakavaa virhettä. Jumalan kutsusta ei sovi kieltäytyä.

Juhlatalo ei täyttynyt, vaikka kaupungin epämääräiset kulkijat saapuivat juhliin. Tilaa oli vielä maanteiden kulkijoille ja kylien kujilla kohdattaville. Jumalan valtakunnassa normaali elämänjärjestys muuttuu. Köyhät ja syrjäytyneet saavat ensisijaisen paikan. Pellon ja härkäparin omistavat varakkaat jäävät ulkopuolelle.

Ensimmäisten kristittyjen tulkitsessa tätä vertausta mielikuva kääntyy keskusteluun juutalaisten ja pakanakristittyjen jännitteestä. Kreikkalaisessa kaupunkiseurakunnassa vertaus on todennäköisesti ymmärretty siten, että ensisijaisesti kutsun Jumalan valtakuntaan ovat saaneet juutalaiset. He ovat tämän kutsun hylänneet. Tämän jälkeen Jumala on päättänyt kutsua kaupungin katujen ja torien, maanteiden ja kylän kujien pakanat valtakuntaansa. He ottavat kutsun vastaan.

Miten vertaus soveltuu nykypäivään? Kuka tänään on valmis jättäytymään Kristuksen kirkon ulkopuolelle? Onko yhä edelleen niin, että Jumalan valtakunnan ulkopuolelle jääminen uhkaa hyväosaisia, mutta köyhät, alkoholi-soituneet, huumeiden käyttäjät tai muut syrjäytyneet saavat etummaisen sijan Jumalan valtakunnassa? ■

20.6.

KADONNUT JA JÄLLEEN LÖYTYNYT

4. SUNN. HELLUNTAISTA

Liturginen väri: vihreä

Lk. 15:1 - 10

Virret: 502, 132, 269: 1-5, 270: 1-, (392), 333: 1, 8, 9

Muuta musiikkia: Kalenius/Kekäle/Ps. 32: Autuas se ihminen (PM), Tyrjy/Tuikkanen: Kadonneen minä tahdon etsiä (SK, PPT 77), Skotlanti/Raittila: Oi armon ihme (UM, SK), Karttunen/Kaukoma: Niin alhaalla ei kukaan kulje (SLK, LKM)

Kotiinpääsy on elämän tarkoitus

KATI KEMPPAINEN

Totuus löytyy tarinasta, ei käsitteistä. Jumalan ja ihmisen kanssakäyminen Raamatussa ei tapahdu filosofisin tai abstraktein termein vaan tarinoiden kautta. Raamattu on kokoelma tarinoita yksilöistä, perheistä, suvuista, kansoista ja tapahtumista, joiden yhteisenä nimittäjänä on Jumalan pelastustyö. Jumalan puhe ihmiselle kuuluu: kuka olet, missä olet, mitä olet tehnyt, minne menet. Meidät on luotu tähän vuoropuheluun. Meidät on luotu kuulemaan tämä puhe ja vastaamaan siihen. Elämämme läpi meitä ajavat takaa nämä Jumalan kysymykset meille.

**”Rakkaus antaa luvan
vapaaseen valintaan, silloinkin
kun sen seuraukset näyttävät
arveluttavilta.”**

Olisi houkuttelevaa puhua meistä pelastetuista ja muista, mutta tässä tarinassa kadonnut lammas ei ollut vieras eikä ”joku muu”. Karkuteille lähtenyt lammas oli osa laumaa, osa ”meitä”. Häinkin seurasi paimenta, kunnes jotakin tapahtui. Luukkaan tarina kadonneesta lampaasta kertoo siitä, miten rajat voivat joskus olla varsin häilyviä.

Jos yksi lammas katoaa, paimenen ei ole helppoa tietää, mistä päin lähteä sitä etsimään. Afrikassa kävijä ei voi välttää havaitsemasta, miten loputtomiin täällä kävellään. Nai-

set, miehet ja lapset, taakkoja ja kantamuksia päänsä päällä, loputonta kävelyä, kilometritolkulla joka päivä. Kävelyä, kävelyä, useimmiten vaarallisessa ympäristössä. Kuivina aikoina ja karuilla alueilla on käveltävä pukki- ja lehmälauman kanssa loputtoman pitkiä välimatkoja, ennen kuin löytyy ruohoa ja vettä. Lammas harhautuu omille teilleen helpommin silloin, kun syötävää on yllin kyllin. Kun sitä on vähän, pysytään uskollisemmin yhdessä. Niukuus ja nälkä sitovat lauman yhteen.

Lapsen uhmakas ja näyttävä kotoa lähtö koettelee vanhempien rakkautta. Pikkuhiljaa tapahtuva vieraantumisen, sulkeutuminen ja paikalta liukeneminen on yhtä ahdistavaa. Mutta jokainen vanhempi tietää: pakolla ei lasta voi hallita, ja oikea rakkaus antaa myös luvan lähteä. Rakkaus antaa luvan vapaaseen valintaan, silloinkin kun sen seuraukset näyttävät arveluttavilta.

Ystäväni, lammaspaimen, kertoi miten julmia toiset lampaat saattavat olla kadonnutta lammasta kohtaan. Jos yksi harhautuu joukosta ja alkaa hätäntyneenä määkimään, toiset eivät reagoi mitenkään, vaikka olisivat kuulumatkan päässä. Antavat vain toisen määkiä ja määkiä. Pitkän ajan kuluttua joku armahtaa ja inahtaa jotakin, ja eksynyt löytää tien toisten luokse. Hänen mukaansa tällä tavoin lauma koulutti jäseniään ja opetti niitä tavoille. Tämä käytös ei ole kovin kaukana siitä, miten ihmiset voisivat toimia, jos olisivat lampaista. Mutta se on aivan erilaista käytöstä kuin paimenen. Paimen ei käytä tilaisuutta hyväkseen opettaakseen lampaalle läksyä eikä anna sen virua hukassa, vaan lähtee oikopäätä etsimään, eikä hellitä ennen kuin kadonnut on löytynyt.

Molemmat tarinat kiinnittävätkin huomiota Jumalan ominaisuuksiin, ei siihen, mitä harkitsematonta kadonnut yksilö oli sattunut tekemään. Löytäjän ja omistajan reaktio – ja koko taivaallisen sotaväen – on rajaton ilo. Inhimillinen reaktio saattaisi olla läimäys lampaan takapuolelle, mutta Paimenen mielessä ei ole tuomio: hän on vain riemuissaan. On rakkauden katse, jota tuhlaajapojan voi olla vaikea kohdata. On paljon vaikeampaa vastaanottaa ansaitsematon kuin ansaittu rakkaus. Me tahtoisimme luonnostamme tehdä jotakin hyväksyntämme ja paluumme eteen. Osoittaisimme mielellämme olevamme rohkeampia, hyveellisempiä, eettisempiä, esimerkillisempiä – enemmän sitä tai tätä. Tai ehkä toivoisimme, että katuisimme enemmän, olisimme parempia syntisiä ja oppisimme läksymme – kai jotain sellaista voi olla, minkä voimme osoittaa muutuneen, kun tulemme löydytyksi. Mutta Jumalan rakkaudessa ei ole ehtoja. Jumalan rakkaus ennättää ensin, se ei edes kysy, kadutko riittävästi – se vain tapahtuu. Kun kadonnut on itse kadottanut aivan kaiken, jäljelle ei jää mitään muuta kuin armo, lahja ja anteeksianto.

Elämän tarkoitus on saapua kotiin – saapuminen vieläkin enemmän kuin kotona oleminen. ■

26.6.**TIEN RAIVAAJA****JUHANNUSPÄIVÄ****Liturginen väri: valkoinen****Lk. 1:57 - 66****Virret: 571: 1-4, 135, 258, 574, 228, 572: 1, 4, 5****Muuta musiikkia:** Gaelilainen/Farjeon: Aamu on tullut (RVK 181), Björninen/Arola: Johannes (A, PPT 150), Kataja-Kantola: Juhannuslaulu (PPT 151), Salminen: Ei ole olemassa parempaa (IS)

Uuden alku

TIINA REINIKAINEN

”M ikähän tästä lapsesta tulee?” Tätä kyselevät vastasyntyneen Johanneksen läheiset. Samaa kysymystä toistavat äidit ja isät kaikkialla maailmassa ja toivovat lapselleen parasta tai ainakin parempaa kuin itsellä on. Tätä toivoessaan he tulevat huomaamattaan katsoneeksi lapsensa silmistä myös omia unelmiaan ja menetettyjä mahdollisuuksiaan.

Tulivatkohan Elisabet ja Sakarias koskaan tietämään, mikä heidän lapsestaan lopulta tuli? Kun ajattelen kahta jo hauraaksi käyvää vanhusta, joille lapsen saaminen oli suuri täyttymys, melkein toivon, etteivät he tulleet kaikkea tietämäänkään. Jo Johanneksen syntymään liittyi paljon merkilistä, hänen tehtävänsä oli enemmän kuin haasteellinen ja lopulta hänen elämänsä punnittiin yhden tanssin arvoiseksi.

Johannes ja juhannus näyttävät minusta päällisin puolin eriparisilta. Kirkkovuosi tuo tämän kamelinkarvaan puukeutuneen ja heinäsiirkoja syövän totuuden puhujan tai suorastaan huutajan keskelle saunavihtoja, kukkivia sireenejä ja varhaisperunoita. Äkkipäätä hän näyttää omalla tavallaan kuuluvan lähinnä juhannushäiriköiden joukkoon, joita juhannuksen jälkeen ilmestyvien uutisten mukaan meillä riittää omastakin takaa.

Juhannuspäivän evankeliumissa Johanneksen myöhempiä elämänvaiheita vasta aavistellaan. Tästä tekstistä minulle piirtyykin kuva Johanneksesta, joka oli ennen muuta uuden alku. Hän oli sitä monestakin näkökulmasta katsoen.

Johannes oli uuden alku vanhoille vanhemmilleen, jotka olivat kantaneet kymmeniä vuosia lapsettomuuden kipua. Tuo alku oli niin mullistava, että se veti lapsen odotusaika-

na Sakariaan mykäksi ja Elisabet vetäytyi ihmisten ilmoilta viideksi kuukaudeksi. Molemmat tarvitsivat aikaa ja hiljaisuutta sulatella tätä uutista.

Johanneksen ympärileikkauksen juhlassa oli uusia tapoja, joista kristillinen kastejuhla on saanut pysyviä vaikutteita. Ne liittyvät ensisijaisesti nimenantoon, sillä Johannes sai ajan tavoista poiketen nimen kahdeksan päivän iässä toimitettavan ympärileikkauksen yhteydessä. Tavallisesti juutalaiset antoivat lapselle nimen heti syntymän jälkeen. Luukkaan evankeliumin maininta ensin Johanneksen ja sitten Jeesuksen nimenannosta ympärileikkauksen yhteydessä ovat ensimmäisiä merkintöjä sittemmin juutalaisten keskuudessa yleistyneestä tavasta.

Johanneksen nimenanto vaikutti myöhemmin kristilliseen kastejuhliaan siten, että kastettaessa kristinuskoon kääntyneelle aikuiselle annettiin uusi nimi ja lapselle hänen ns. kristillinen nimensä. Kastetta pidettiin näin voimakkaasti uuden alkuna. Vastasyntyneen Johanneksen äärellä sopii saarnassa hyvin avata enemmänkin kasteen lahjaa. Kasteessa meille lahjoitetaan se, mitä Johannes nimensä merkityksessä kantaa. Johanneksen nimi tarkoittaa ”Jumala on armollinen”, ja se, jos mikä, on ihmisen elämässä uusi alku. Johannes sai myös lisänimen Kastaja, ja hän kastoi Jeesuksen Jordanin virrassa.

Raamatun lapset ovat isän tai äidin nimeämiä. Vain harvoin Jumala itse nimeää syntyvän lapsen, ja se ilmaisee silloin ihmisen erityisaseman. Vahvistaessaan Johanneksen nimen Sakarias ottaa Jumalan laupeuden vakavammin kuin perheen ja suvun perinteet. Jumalan laupeus oli kaiken takana; ensin Johanneksen syntymän ja sitten Sakariaan puhekyvyn palautumisen takana. Samalla Jumalan hyvyys laajeni koskemaan muitakin. Luukas sanoo, että Johanneksesta lähtien on julistettu hyvää sanomaa Jumalan valtakunnasta. Johannes oli myös yhteiskunnallinen vaikuttaja, joka saarnasi oikeudenmukaisuutta. Mestarinsa tapaan hänenkin joukkoihinsa kuului köyhiä, syrjäytyneitä ja sairaita ihmisiä. Hän oli uuden ajan airut, Jeesuksen tien tasoittaja. Ehtoollispöytänsä käydessämme laulamme juuri Johanneksen sanoin: ”Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin, armahda meitä.”

Voiko Johanneksen sanoma olla uuden alku sille juhannustaan viettävälle suomalaiselle, joka kysyy itseltään, mitä minusta ja elämästäni tulee? Sille kipuilevalle, joka toivoo, että osaisi armahtaa; ei vaatisi niin paljon itseltään eikä toisiltakaan. Tai sille nuorelle tai jo keski-ikäiselle, joka seisoo elämänsä tienhaarassa ja kysyy, mitä minusta isona tulee. ■

KIRJOITTAJAT

KATI ELORANTA

Oppilaitosteologi, Tampereen seurakuntayhtymä

JANI KAIRAVUO

Seurakuntapastori, Keravan seurakunta

KATI KEMPPAINEN

Suomen Lähetysseran lähetystyöntekijä, Tansania

TIINA REINIKAINEN

Kappalainen, Pielisensuun seurakunta

KALERVO SALO

Dosentti, kirkkoherra, Leppävaaran seurakunta

VIRRET JA MUSIIKKI

HEINI KATAJA-KANTOLA

Kanttori, Ilmajoen seurakunta

VIRSI- JA MUSIIKKIVINKEISTÄ

Virsien järjestys seuraava ellei toisin mainita: alkuvirsi, kolminaisuusvirsi, päivän virsi, uhrivirsi, ehtoollisvirsi, ylistys/päätös virsi.

Erityisesti klassisen kirkkomusiikin etsimisessä (urut, kuoro, soolo) kannattaa käyttää Sibeliuksen Akatemian runsaita sivuja Kirkkovuosi soi www.siba.fi/kirkkovuosisoi.

TEKSTIN LYHENTEET

- YK = Yhteiskustannus SKML ja SKUL
NSV = Nuoren seurakunnan veisukirja (+ julkaisuvuosi)
T = Taize-rukouslauluja (Kirjapaja 2005)
PPT = Polvesta polveen täällä - messumateriaalia veisusukupolvelle, Tampereen Hiippakunta 2008
RVK = Ruotsin virsikirja Suomeksi
UM = Uusia messulauluja (Kirjapaja 2006)
LV = Lasten virsi (SLK, Lasten Keskus 1997)
LJE = Laulut jäävät elämään, Kari Haapala (SLS 2001)
A = Tuulien teitä; Pirkko Arolan kauneimmat laulut (Päivä Oy 2006)
TL = Tuomaslauluja (Kirjapaja ja Fazer Musiikki Oy 1991)
SK = Siionin Kannel, evankelinen laulukirja. Sley-kirjat 1999
ML = Messulauluja (Kirjapaja 2002)
S = Kaikki tai ei mitään. Pekka Simojoki (SLS 2001)
JJ = Jalanjäljissä. Jukka Salmisen lauluja. (SLS 2001)
JLV = Jaakko Löytyn virsikirja (Fazer 1994)
3 motettia sekakuorolle = Harri Viitasen kolme motettia, SKML
PM = Psalmimessu, Perussanoma Oy 2006
SLK = Sininen Laulukirja (Ev.lut. Herätysseura r.y.)
IS = Ilon siiville, toim. Salminen. Kirjapaja Oy 2004
LEP = Lauluja elämänpuusta (Gospel-Power ry 2002)

**AKAVAN KIRKOLLISET AMMATILIITOT —
KYRKLIGA FACKFÖRBUND INOM AKAVA AKI R.Y.**
Perustettu 25.1.2001

**SUOMEN KIRKON PAPPSLIITTO
FINLANDS KYRKAS PRÄSTFÖRBUND R.Y.**

www.pappisliitto.fi, pappisliitto@akiliitot.fi
Perustettu 14.1.1918

Puheenjohtaja, Pappisliitto

Jukka Huttunen
Espoon seurakuntayhtymän yhteisen seurakuntatyön päällikkö, TM
Puh. (09) 8050 2330
GSM 040 544 1695
jukka.huttunen@evl.fi

**SUOMEN KANTTORI-URKURILIITTO
FINLANDS KANTOR-ORGANISTFÖRBUND R.Y.**

www.skul.fi
kanttori-urkuriliitto@akiliitot.fi
Perustettu 15.6.1907

**Puheenjohtaja, AKI
Puheenjohtaja, Kanttori-urkuriliitto**

Mikael Helenelund
Kantor i Borgå svenska domkyrkoförsamling, FM
Puh. 040 584 9952
mikael.helenelund@evl.fi

AKIN TOIMISTO

Akavatalo, Rautatööläisenkatu 6,
00520 Helsinki
Avoimna arkisin klo 9-15
Puh. (09) 150 2453, faksi (09) 148 5875
toimisto@akiliitot.fi

LAKIMIESPALVELUT AKIN JÄSENILLE

Puhelinpalvelu työhön ja virkaan liittyvissä lakiasioissa: ti klo 9–12 lakimies Anna Hellén
Puh. 050 463 8699
anna.hellen@akiliitot.fi

Puhelinpalvelu yksityiselämän oikeusasioissa:

arkisin klo 10–16 Asianajotoimisto Bützow
Puh. (09) 431 531
Mainitse minkä liiton jäsen olet.

Toiminnanjohtaja

Esko Jossas, TT
Puh. (09) 150 2467
GSM 050 511 6683
esko.jossas@akiliitot.fi

Vesa Engström, teol. yo
Puh. (09) 150 2455
GSM 050 597 5231
vesa.engstrom@akiliitot.fi
Pappisliiton opiskelijatyö, neuvonta opiskelijoiden harjoittelu-, mentoointi- ja työllistymiskysymyksissä

Apulaistoiminnanjohtajat

Annamari Jokinen, VTM
Puh. (09) 150 2445
GSM 040 865 6630
annamari.jokinen@akiliitot.fi

AKIn neuvottelu- ja luottamusmies-toiminta, AKIn alaostastoiminta, Kanttori-urkuriliiton hallinto, kanttorien ammatilliset asiat, palvelussuhdeneuvonta

Johdon assistentti

Tuula Anttonen, HSO-sihteeri
Puh. (09) 150 2453
tuula.anttonen@akiliitot.fi

AKI-hallinnon ja johdon sihteeri, Pappisliiton hallintoelinten pöytäkirjanpitäjä, matka- ja kokousjärjestelyt, Internet-kotisivut

Merja Laaksamo, pastori, TM
Puh. (09) 150 2466
GSM 050 542 3664
merja.laaksamo@akiliitot.fi

Cruxin päätoimittaja, AKIn viestintä, Pappisliiton hallinto, opintomatkat, pappien ammatilliset asiat, palvelussuhdeneuvonta

Toimistos sihteeri

Tuija Kukkonen, yo-merkonomi
Puh. (09) 150 2446
tuija.kukkonen@akiliitot.fi
Jäsenyysasiat, alaostatot, luottamusmieskurssit

Opiskelijä-asiamiehet

Paula Huju, mus. yo
Puh. (09) 150 2455
GSM 050 518 4038
paula.huju@akiliitot.fi
(annukka Ruusulan vanhempainvapaan sijainen)

Kanttori-urkuriliiton opiskelijatoiminta, neuvonta opiskelijoiden harjoittelu- ja työllistymiskysymyksissä

Heli Meinola
Puh. (09) 150 2653
heli.meinola@akiliitot.fi

Cruxin toimitussihteeri, jäsenyysasiat, opintomatkat

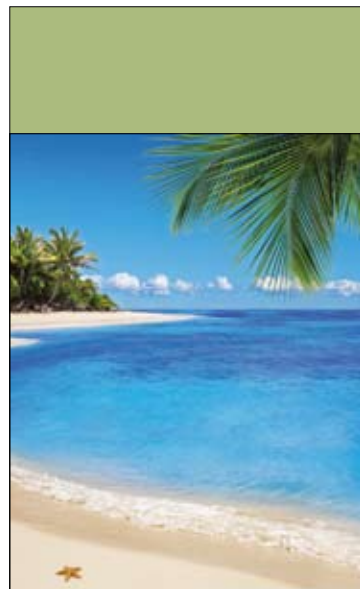

Anne Taanila
Puh. (09) 150 2657
anne.taanila@akiliitot.fi
Kirjanpito ja maksuliikenne

**ERITYISKOULUTETTujen
TYÖTÖMYYSSASSA**

Asemamiehenkatu 2 C,
00520 Helsinki

Puh. (09) 7206 4343 ma-to klo 12–15
Faksi (09) 272 1212
erityiskoulutettujen.tk@erko.fi
www.erko.fi

Tjäreborg

Arvottava palkinto on Tjäreborgin matkalahjakortti,
jonka arvo on 1 000 euroa.

**Vastaa lukijakyselyyn
ja voita
matkalahjakortti!**

Samalla voit antaa aihe-ehdotuksia ja vaikuttaa lehden sisältöön.

Vastaa heti lyhyeen kyselyyn
osoitteessa

www.mcipress.fi/lukijapalvelu

Vastaaminen on helppoa.

1. Kirjautu osoitteeseen
www.mcipress.fi /lukijapalvelu.
2. Valitse kyseinen lehti.
3. Merkitse tilaajanumero-kohtaan numerosarja 0248.
4. Tämän jälkeen pääset lukijakyselyyn klikkaamalla tutkimukseen-painiketta.

Ja sitten vain onnea arvontaan!

Lukijakyselyyn voi vastata kahden viikon sisällä lehden ilmestymisestä. Kyselyyn voivat osallistua kaikki MCI Press oyn tuottamien lehtien lukijat. Voit osallistua kyselyyn jokaisen ilmestyvän numeron yhteydessä, mutta vain yhdellä vastauksella lehden numeroa kohden. Kysely ja arvonta koskevat lehtiä, jotka ilmestyvät kevätkaudella 2010. Palkinnon arvontaan osallistuvat kaikki vastanneet. Palkinto arvotaan 31.7.2010. Voittajalle ilmoitetaan sähköpostitse tai kirjeitse.

VAHVAT TYÖVÄLINEET KOTIMAAKAUPASTA!

KIRJAPAJA

JOHANNA JA JUHA TANSKA

Silitä kissaa – hengellisiä harjoituksia hengästyneille

Ihastuttava kirjauutuus jokaiselle, jota viehättää kotoilu, hidastaminen ja hengellisen elämäntavan syventäminen. Uudenlainen pieni hengellisen elämän opas: kirja joka kehottaa silittämään paitaa, kissaa ja toista ihmistä, kääriytymään huopaan, tuijottamaan tuleen, olemaan tyhjän päällä, heittämään menemään ja ojentamaan käden. Neljäkymmentä lyhyttä lukua ohjaa näkemään pieniä suuria asioita tavallisessa arjessa. 24,90 €

Isä on kotona – kirjoituksia arjesta ja pyhästä

Tutkimusmatka miehen mieleen ja hengellisyyteen. Isä on kotona -teoksessa Tommi Sarlin etsii valon pilkahduksia jokapäiväisistä touhuista ja kuvaa arjen ja pyhän vuorottelua miehen mielessä ja perheen elämässä. 24,90 €

PAULIINA KAINULAINEN

Missä sielu lepää

Kadonnutta pyhyden tuntoa etsimässä. Kainulainen pohtii uudessa teoksessaan pyhyttä ja sen kokemusta sekä ajassamme elävää mystiikan kaipuuta. Onko kristinusko pohjimmiltaan vapautusliike, ja miten kristinusko uudistuu? 28,90 €

SIRPA LAMPINEN (TOIM.)

Parasta on laulaa – lauluja laulamattomille

Kuorolaulusta iloa elämään. Laulutaidottomien kuoroille sopivia lauluja nuotteineen. Laulut on valittu ja ryhmitelty siten, että kirja kulkee kehittyvän kuoron mukana pitkään. Kirjan helpoimmista lauluista on hyvä aloittaa, ja vaikeammat laulut tulevat mukaan taitojen karttuessa. Kirjassa on myös tukiaineistoa laulajille ja kuorosten vetäjille. 19,90 €

SACRUM

Sacred Music CD

Mahtava 29 cd-levyä sisältävä kansio tarjoaa läpileikkauksen kirkkomusiikin historiasta. Yksinäisestä kirkkolaulusta edetään moniäänisyyden kehitystä seuraten keskiajalta renessanssiin. Barokista mukana on Ludvig XIV:n hovisäveltäjien motetteja sekä piinaviikon sävelmiä. Mukana ovat Händelin Messias, Bachin Jouluatorio ja Mendelssohnin Paulus sekä myös yllättäviä ja jännittäviä harvemmin kuultuja teoksia. Pergolesin, Boccherinin, Vivaldin ja Rossinin Stabat materi sekä Mozartin, Brahmsin, Faurén ja Duruflén requiemit. Poulencin kirkkoteokset sekä Leonard Bernsteinin Messu tuovat kansion 1900-luvulle. 50,00 €

* . MK83 *

*Cruxin toimitus
toivottaa kaikille lehden lukijoille
riemullista pääsiäistä*